

1-61 p

1/6.07.2018

HOTĂRÂRE

privind conferirea titlului de *Cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca* domnului acad. prof. univ. dr. Ioan-Aurel Pop

Consiliul local al municipiului Cluj-Napoca întrunit în ședință ordinară.

Examinând proiectul de hotărâre privind conferirea titlului de cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca domnului acad. prof. univ. dr. Ioan-Aurel Pop – proiect din inițiativa primarului;

Analizând Referatul nr. 197391/424/20.04.2018, al Direcției generale comunicare, dezvoltare locală, management proiecte, prin care se propune conferirea titlului de Cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca domnului acad. prof. univ. dr. Ioan-Aurel Pop;

Luând în considerare recomandările prezentate și strălucita sa activitate academică, prin care a contribuit la impunerea unei bune imagini și a municipiului Cluj-Napoca pe plan internațional;

Văzând prevederile Regulamentului pentru acordarea titlului de Cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca, stabilit prin Hotărârea nr. 435/2006;

Reținând procesul-verbal al comisiei de validare, în urma votului secret exprimat și avizul comisiei de specialitate;

Potrivit dispozițiilor art. 36 alin. (8), 39 alin. (2) și 45 din Legea nr. 215/2001, a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 Se conferă titlul de *Cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca* domnului acad. prof. univ. dr. Ioan-Aurel Pop.

Art. 2. Cu îndeplinirea prevederilor hotărârii se încredințează Serviciul evenimente publice.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

Contrasemnează:
Secretarul municipiului,
Jr. Aurora Roșca

Nr. ____ din ____ 2018

(Hotărârea a fost adoptată cu ____ de voturi, prin vot secret.)

1

România
Județul Cluj
Consiliul local
al municipiului Cluj-Napoca
Direcția generală comunicare,
dezvoltare locală, management proiecte
Biroul învățământ, cultură, culte, sport, societate

Aprobat:
Primar,
Emil Boc

Nr. 197391/424/20.04.2018

REFERAT

privind conferirea titlului de *Cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca*
d-lui acad. prof. univ. dr. Ioan-Aurel Pop

Născut la Sîntioana (comuna Țaga, județul Cluj), la 1 ianuarie 1955, **Ioan-Aurel Pop** a urmat Liceul „Andrei Șaguna” din Brașov, absolvind apoi – ca șef de promoție – Facultatea de Istorie și Filosofie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. A obținut titlul de *doctor în istorie* (1989) cu o teză despre instituțiile românești din Transilvania în secolele XIV-XVI care, după publicare, a primit premiul „George Barițiu” al Academiei Române (1991).

În formarea sa educațională, a manifestat o ascultare specială față de dascălii săi, printre care s-au aflat academicienii David Prodan, Ștefan Pascu, Pompiliu Teodor Camil Mureșan etc. A dezvoltat mereu o cultură a respectului și a recunoștinței față de înaintași, față de mentorii săi – modele ale vieții academice românești.

Urmându-și cu înțelepciune vocația didactică și de cercetare, după o scurtă perioadă de profesorat în învățământul preuniversitar, a fost chemat să predice la Facultatea de Istorie și Filosofie. Astfel, îndrăgostit de universitate și de rosturile acesteia în lumca contemporană, Ioan-Aurel Pop îmbrățișează cariera universitară (din anul 1984), ajungând profesor universitar (1996) și rector (2012) al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. A devenit, în scurt timp, un model pentru generațiile de studenți din cei patruzeci de ani de activitate, cărora le-a hrănit exhaustiv interesul pentru trecut. Împărtășirea cunoștințelor despre istoria românilor reprezintă pentru el o formă fundamentală de a te pune în serviciul societății, de a sprijini valorile proprii națiunii și dragostea pentru muza Clio. De la început, a promovat monumentele culturii române, discursul istoric fondat pe documente/izvoare și orientat în sensul afirmării unității și continuității neamului nostru pe aceste meleaguri.

Competențele i-au fost recunoscute la nivel internațional, fiind recomandat ca director al misiunilor culturale românești din străinătate (SUA, Italia). A realizat o bogată activitate în domeniul schimburilor didactice în cadrul unor universități din întreaga lume, fiind un veritabil ambasador al culturii române.

Competențele sale organizaționale, respectiv manageriale sunt relevate de funcțiile ocupate până

în prezent: funcții de răspundere în sectorul științific: rector al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, director la Centrul de Studii Transilvane, din cadrul Fundației Culturale Române (ulterior Institutul Cultural Român); editor al revistei *Transylvanian Review*, cotate ISI (Thomson-Reuters); director și membru în mai multe proiecte colective de cercetare științifică naționale și internaționale (granturi și burse de cercetare CNCSIS, MEN, HESP și AR, finanțate de U.E. și Statul Român); coordonator și organizator a mai multor conferințe internaționale și proiecte editoriale, în care a implicat zeci de cercetători din țară și din străinătate.

Doctor în istorie, Ioan-Aurel Pop este pasionat și de filosofie, teologie, poezie, artă, precum și de studiul limbilor străine. Calitatea de poliglot a susținut-o pe cea de *visiting professor* la următoarele universități: Universitatea din Pittsburgh, PA, U.S.A. (1991-1992); INALCO din Paris (1998); Universitatea din Trento (2001); Universitatea Ca' Foscari din Veneția (2003-2008).

Posedă și etalează cu naturalețe arta elocvenței. Grație acestei calități își seduce spiritual auditoriul, făcându-l părtaș la elegantele sale desfășurări de idei. Cărțile sale sunt monumente ale acribiei științifice.

Un număr coplesitor de cărți, studii și articole îi poartă semnătura. În lista de publicații, se pot distinge următoarele categorii de lucrări, respectiv instrumente de cercetare științifică: 27 de cărți (autor); 36 de sinteze (coautor, coordonator); 47 de cărți (coautor, coordonator); o selecție de 400 de studii în reviste de specialitate, volume colective etc. (interne și internaționale); o selecție de 324 de lucrări de popularizare, în reviste de cultură, ziare și alte periodice; 73 de interviuri; manuale, cursuri, syllabus-uri; ediții etc. Astfel, activitatea sa publicistică este cel mai veridic argument al competenței, dedicației și deschiderii în domeniul istoriei. Printre lucrările sale foarte profesionist realizate, se numără cele privind istoria orașului nostru, „Istoria, adevărul și miturile”, „Istoria Transilvaniei” – cea mai completă radiografie a acestei provincii istorice românești din ultimele decenii.

Celor peste 110 cărți de autor, respectiv peste 500 de studii și articole semnate de Ioan-Aurel Pop li se alătură mărturiile scrise despre el și lucrările lui: 30 de recenzii despre lucrările autorului, referințe; 17 referințe în dicționare, enciclopedii etc. El este recunoscut de lumea academică – dar nu numai – ca un continuator al marilor istorici români: Nicolae Iorga, Vasile Pârvan, Petre P. Panaitescu, Constantin C. Giurescu, David Prodan, Ștefan Pascu. Istoricul clujean Ioan-Aurel Pop a devenit un reper major al școlii historiografice românești contemporane.

Este membru în numeroase colegii și consilii de redacție, colaborând cu sute de studii și articole la reviste de specialitate, respectiv culturale, cum ar fi: *Cultura*, *Apostrof*, *Tribuna*, *Steaua*, *România literară*, *Magazin istoric*, *Promemoria* etc.

Valoarea sa de excepție a fost recunoscută de instituții academice internaționale, în multe dintre ele fiind cooptat ca membru corespondent sau membru de onoare (cum este cazul academiei franceze, elvețiene, moldave etc.), precum și în comisii și comitete internaționale de istorie. În toate aceste misiuni didactice, diplomatice și culturale avute peste hotare, și-a urmat consecvent crezul.

Începând din anul 1990, Ioan-Aurel Pop a devenit membru al mai multor instituții naționale și internaționale. Astfel, este membru corespondent al Academiei de Științe, Litere și Arte (Paris) din

1999, membru al Academiei Europene de Științe și Artă (Salzburg) din 2013, membru al International and Adult Continuing Education Hall of Fame din 2013, membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei din 2015, membru titular al Accademia Nazionale Virgiliana din Mantova din 2015 etc.

Recent, Ioan-Aurel Pop a fost ales *președinte al Academiei Române*, instituție care, alături de Universitatea „Babeș-Bolyai”, i-a oferit șansa de a-și împlini vocația.

A fost onorat cu titlul de *doctor honoris causa* al mai multor universități (nouă, conform CV-ului) și a primit un număr impresionant de distincții, diplome și premii.

Statul român, prestigioase guverne și instituții din întreaga lume l-au omagiat, oferindu-i ordine și medalii, dintre care amintim: *Ordinul Național „Meritul Cultural”* în rang de *cavaler* din partea președintelui României (2004), *Ordinul de Onoare* din partea președintelui Republicii Moldova (2010), *Ordinul Național „Steaua României”* în rang de *cavaler* (2015), diploma „*Meritul academic*” din partea Academiei Române (2015), medalia „*Crucea Nordului pentru mireni*” din partea Episcopiei Ortodoxe Române a Europei de Nord (2016), *Ordinul Național Francez „Les Palmes Académiques”* în grad de *cavaler* (2016), *Ordinul „Steaua Italiei”* în rang de *comandor* din partea Republicii Italiene (2016) etc.

Implicat în promovarea profesionistă și onestă a istoriei României, precum și în bunul mers al unor instituții academice ale municipiului nostru, rămâne un vajnic apărător al adevărului istoric despre români și românitate, al obiectivității istorice.

Pentru academicianul Ioan-Aurel Pop, cercetarea trecutului înseamnă pasiune, responsabilitate, datorie. Astfel, un istoric adevărat trebuie să fie un *luminător* responsabil cu buna gospodărire a arhivei naționale, un învățător care se adresează generațiilor foarte tinere pentru a le facilita accesul la adevărurile întemeietoare. „Amintirile trecutului sunt un patrimoniu de neprețuit, iar păstrarea lor este un atribut al popoarelor civilizate. Entitatea transilvană este un dat al trecutului, dar, în același timp, ne însoțește peste tot, astăzi, sub ochii noștri [...] trecutul trebuie cunoscut nu pentru încrâncenare și răzbunare, ci pentru destindere și înțelegere”, este de părere istoricul Ioan-Aurel Pop care s-a implicat în proiecte menite să aducă istoria românilor în atenția lumii întregi.

Pentru toate motivele expuse mai sus, **propunem**, spre dezbatere și aprobare, **acordarea titlului de Cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca domnului acad. prof. univ. dr. Ioan-Aurel Pop.**

Recomandările prezentate sunt semnate de următorii: criticul literar Irina Petraș – președintele Uniunii Scriitorilor din România, filiala Cluj; prof. univ. dr. Ioan Bolovan – prorector al Universității „Babeș-Bolyai”; pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă – președintele Senatului Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

Director general,
Stefania Ferencz

Director,
Ovidiu Cimpean

Data 08. MAI. 2018

Șef birou,
Ioan Țene

Redactat: Monica Pop

Către
Primăria Cluj-Napoca
DECLARAȚIE

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CLUJ-NAPOCA
18. APR. 2018
Nr. 193101/42

Subsemnatul, Ioan-Aurel Pop, născut în 1 ianuarie 1955, domiciliat în Cluj-Napoca, declar prin prezenta că sunt de acord să primesc titlul de „Cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca” în cazul în care Consiliul local va aproba, prin vot secret, nominalizarea mea.

Semnătura

Azi, 17 aprilie 2018

ROUMANIE

ROMANIA

ROMANIA

CARTE
D'IDENTITE

CARTE DE IDENTITATE

IDENTITY
CARD

CNP

Nume/Nom/Last name

POP

Prenume/Prenom/First name

IOAN-AUREL

Cetățenie/Nationalitate/Nationality

Română / ROU

Sex/ Sexe/ Sex

M

Loc naștere/Lieu de naissance/Place of birth

Sat. Sintioana (Com. Tașa) Jud. Cluj

Domiciliu/Adresse/Address

Mun. Cluj-Napoca Jud. Cluj

Emisă de/Devised par/Issued by

SPCLEP Cluj-Napoca

Valabilitate/Validite/Validity

10.12.10-01.01.2070

6

Irina Petraș

Președinte Filiala Cluj a Uniunii Scriitorilor

RECOMANDARE

pentru acordarea titlului de Cetățean de Onoare al municipiului Cluj-Napoca
domnului **academician Ioan-Aurel Pop**

Absolvent al Facultății de Istorie și Filosofie din Cluj-Napoca, secția istorie (șef al promoției 1979), doctor în istorie cu o teză despre instituțiile românești din Transilvania în secolele XIV-XVI (după publicare, premiul „George Barițiu” al Academiei Române (1991) **Ioan-Aurel Pop** este astăzi Membru al Academiei Române (în 2001, membru corespondent, în 2010, membru titular) și, din martie 2012, Rector al Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. I s-a acordat titlul de *Doctor Honoris Causa* din partea a 10 universități din țară și străinătate. Este membru al unor academii și societăți savante străine, între care Academia Europeană de Știință și Artă de la Salzburg (Austria), Academia Națională Virgiliană din Mantova (Italia), Ateneo Veneto din Veneția (Italia), Academia Europeană de Științe, Arte și Litere din Paris (Franța). A fost *visiting professor* al unor universități din SUA, Italia, Franța, Ungaria și Austria, precum și director al Institutului Cultural Român din New York (SUA) și al Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică din Veneția (Italia). Din 1993 este director al Centrului de Studii Transilvane din Cluj-Napoca al Academiei Române.

Numele său se află, ca autor sau coautor, pe coperta a peste șaptezeci de cărți și tratate – *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare (hoierești) din Transilvania în secolele XIV-XVI*, 1991; *Românii și maghiarii în secolele IX-XIV. Geneza statului medieval în Transilvania*, 1996; *Romanians and Hungarians from the 9th to the 14th Century. The Genesis of the Transylvanian Medieval State*, 1996; *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*, 1997; *Geneza medievală a națiunilor moderne (secolele XIII-XVI)*, 1998; *Națiunea română medievală. Solidarități etnice românești în secolele XIII-XVI*, 1998; *Românii și România. O scurtă istorie*, 1998; *Romanians and Romania: A Brief History*, New York, Columbia University Press, 1999; *Istoria, adevărul și miturile (Note de lectură)*, 2002; *Românii și maghiarii în secolele IX-XIV. Geneza statului medieval în Transilvania*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, 2003; *Contribuții la istoria culturii românești (cronicile brașovene din secolele XVII-XVIII)*, 2003; *Romeni e la Romania. Una breve storia*, traducere și note de Giuseppe Munarini, 2004; *Die Rumänen und Rumänien. Eine kurze Geschichte*, Zentrum für Siebenbürgische Studien – Rumänisches Kulturinstitut, 2005; 2007; *Los Rumanos y Rumanía. Una breve historia*, Instituto Cultural Rumano, 2006; *Istoria românilor*, 2010; *"Din mâinile valahilor schismatici..."*, *Românii și puterea în Regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, 2011; *Contribuții la istoria culturii românești (Cronici brașovene din secolele XVII-XVIII)*, Ediția a II-a, 2011; *Biserică, societate și cultură în Transilvania secolului al XVI-lea. Între acceptare și excludere*, 2012; *Cultural Diffusion and Religious Reformation in Sixteenth-Century Transylvania. How the Jesuits Delah with the Orthodox and Catholic Ideas*, The Edwin Mellen Press, 2014, Lewiston – Queenston – Lampeter; *Eminescu și Transilvania (sau elogiul culturii naționale românești)*. *Locul*

românilor în Europa – la confluența Occidentului latin cu Orientul bizantin. *Lecția de românism a românilor de la răsărit (sau Cum am devenit moldovean...)*, seria „Rostiri Academice Românești”, 2014; *Istoria Transilvaniei*, 2016 (în colab). etc. Colaborează, totodată, cu peste cinci sute de studii și articole la reviste de specialitate ori culturale (*Cultura, Apostrof, Tribuna, Steaua, România literară, Magazin istoric, Pramemoria* etc.).

Este una dintre personalitățile cele mai proeminente ale României de azi, o prezență carismatică, o voce de o expresivitate rară, un om al echilibrului, cu abordări profund documentate și meru înțelepte ale tuturor chestiunilor zilei. Citindu-i cărțile, găsești în ele o excelentă *carte de vizită*, concentrând toate valențele personalității autorului. E prezent Ioan-Aurel Pop **istoricul**, cel pentru care trecutul nu e simplă literă moartă sau inventar de cronologii seci și controversate, ci chiar povestea de la temelie prezentului („Istoria oferă explicații pentru toate fenomenele prezentului – fiindcă nimic din ceea ce se petrece acum, sub ochii noștri, nu este fără rădăcini”). El este autor și coordonator de impresionante spectacole ale rădăcinilor noastre – întrepătrunse cu ale altor neamuri, dar păstrându-și autonomia și specificitatea. Îl descoperim pe **cititorul și degustătorul de literatură bună**, pentru care textul scris se cuvine a fi nu doar exact și nepărtinitor în încheierile sale, ci și rostit memorabil, în cuvinte potrivite care să probeze caratele limbii române. Îl întâlnim în fiecare pagină pe Ioan-Aurel Pop **omul cetății**, prezent în miezul lucrurilor și gata să pună umărul la bunul lor mers. Atent la scisme mai mari ori mai mărunte ale vremii, intervine prompt și expresiv de câte ori simte că punctul pe i a fost rătăcit în polemici goale. Îl găsim pe **Profesorul** îndrăgostit de Universitate și de rosturile acestuia în lumea contemporană, cel care știe, pe urmele lui Vasile Pârvan, care este „datoria vieții noastre”. Citim elogiile sale atent cumpănite la marile figuri ale culturii naționale și argumentele sale ferme despre legitimitatea sentimentului național. E prezent pretutindeni, în fiecare literă, **ardelcanul**, de veghe la statura „învățătei Transilvanii”, lucrând la durarea ei fiindcă îi știe durerea.

Cărțile sale despre Transilvania, editate ori reeditate în preajma și în anul Centenarului Marii Uniri, pariază în egală măsură pe *știința* istoriei, ca instrument de conservare și formalizare a datelor despre omenire, cât și pe istoria ca povestire/„istorie”, adică *interpretare*, inevitabil dependentă de poziții subiective, persona(lizat)e. Istoria are, în accepțiunea sa, obiectivitatea-sobră și neutră a oricărei științe, dar nu poate ignora varietatea derutantă a perspectivelor asupra unei anume perioade sau a unui anume eveniment. În plus, menirea ei poate fi și aceea a menținerii echilibrului, a furnizării de instrumente pentru o bună conviețuire în ciuda chiar a diferențelor de abordare. Cu atât mai mult în cazul unui teritoriu de maximă diversitate cum e Transilvania: „Amintirile trecutului sunt un patrimoniu de neprețuit, iar păstrarea lor este un atribut al popoarelor civilizate. Entitatea transilvană este un dat al trecutului, dar, în același timp, ne însoțește peste tot, astăzi, sub ochii noștri. E singurul loc din Europa unde o biserică bizantină stă lângă o bazilică romanică, lângă o biserică gotică și lângă alta barocă, toate vecine cu o sinagogă! De asemenea, singurul loc în care un locaș de cult ortodox este la câțiva pași de unul greco-catolic, de altul romano-catolic, de unul calvin, de altul luteran sau unitarian. Aceasta spune mai mult despre conviețuirea pașnică decât despre conflicte, iar mesajul acestei lucrări este generos: trecutul trebuie cunoscut nu pentru încrâncenare și răzbunare, ci pentru destindere și înțelegere”.

Substratul polemic și de atitudine al cărților sale își are punctul de plecare în constatarea incompletei, superficialei, întârziatei cunoașteri a poziției românești față de propria istorie. Istoria se scrie în scama documentelor, a arhivei, a memoriei, dar adevărurile ei sunt

rezultanta mercur negociată a mai multelor interpretări venite dinspre părțile implicate/interesate. Pentru Ioan-Aurel Pop, Istoria nu e retragere în singurătatea cronicelor prăfuite sub vreme, departe de lume. Un istoric este și trebuie să fie un învățător, un *luminător*, responsabil cu buna gospodărire a arhivei neamului. Ioan-Aurel Pop s-a implicat în proiecte menite să aducă istoria românilor în atenția lumii întregi (vezi *Une Histoire des Roumains*, coordonată alături de Dinu C. Giurescu și Stephen Fischer Galati, carte apărută la Editura Vaillant, Franța), dar nu uită de menirea unui istoric adevărat de a se adresa generațiilor foarte tinere pentru a le facilita accesul la adevărurile întemeietoare (vezi *Istoria românilor pentru elevi*, de curând apărută la Editura Litera). O bună, corectă, cinstită cunoaștere a istoriei propriului neam este cea mai bună cale înspre respectul pentru toate neamurile.

Din toate aceste motive, cred că Ioan-Aurel Pop merită cu prisosință titlul de Cetățean de Onoare al Cetății pe care o onorează prin toate faptele și înfăptuirile sale.

Cluj-Napoca, 28 martie 2018

Irina Petraș

Cluj-Napoca, 16 aprilie 2018

RECOMANDARE

Stimate Dommule Primar,

Stimate Doamne Consilier,

Stimați Domni Consilier,

Titlul de „*Cetățean de onoare al municipiului Cluj-Napoca*” reprezintă nu doar una dintre cele mai importante distincții pe care o comunitate, prin instituțiile autorizate, o poate conferi cuiva, dar și o recunoaștere publică a valorii unei personalități adânc implicată în promovarea profesionistă și onestă a istoriei României în țară și în lume, dar și în bunul mers al unor instituții academice ale cetății noastre. Cercetarea trecutului înseamnă pentru Acad. Prof. Ioan Aurel-Pop, înainte de toate, pasiune. Numărul coplesitor al cărților (peste 110 cărți de autor, în colaborare și coordonate), al studiilor și articolelor (peste 500) ce-i poartă semnătura constituie dovada clară că acesta e resortul fundamental, primordial. Cei care nu îl cunosc și îi văd pur și simplu palmaresul ar putea crede că este un om retras în lumca lui, ținut la masa de lucru și dedicat exclusiv studiului. Cei care l-au întâlnit însă știu că e pasional nu numai de istorie și dincolo de pereții cabinetului său, se preocupă, vorbește despre filosofie, teologie, poezie sau artă. Sălile de curs și de conferințe în care se află sunt mereu pline, căci reușește invariabil să își seducă auditoriul, să îl facă părtaș la eleganțele sale desfășurări de idei cu arta rară a elocinței, pe care o posedă și o etalează cu naturalețe.

În același timp, pentru Ioan-Aurel Pop, cercetarea trecutului reprezintă și altceva: responsabilitate, datorie. El se revendică din modelul de cărturar cu bună tradiție în Ardeal, și nu numai. Un savant al istoriografiei, om al literelor, dar și un promotor al unei cauze, putând fi definit prin sentimentul de devotament comunitar al corifeilor iluminiști, de pildă, pentru care truda de a lărgi orizontul cunoașterii nu însemna doar satisfacție personală. Ea căpăta sens cu adevărat numai dacă rodul obținut devenea un bun mai larg. A ales să practice un tip de istorie în care sunt esențiale calitățile de cercetător aplecat spre erudiție, dar și acelea de educator, de magistru. Este prin excelență un slujitor al școlii, al *Almei Mater*

Napocensis, un profesor cu conștiința datorică perpetue de a forma tineri în amfiteatre, de a le hrăni interesul pentru trecut, de a-i face să se atașeze de acesta ca de un patrimoniu identitar. Om al Catedrei, a înțeles să fie și un om al Cetății, personaj activ, implicat, pentru care împărtășirea cunoștințelor despre istoria românilor reprezintă o formă fundamentală de a te pune în serviciul societății, de a promova valorile națiunii tale. Și-a urmat consecvent crezul și în misiunile didactice, diplomatice și culturale pe care le-a avut peste hotare. Îl slujește și azi, din onorantele poziții de Președinte al Academiei Române și de rector al Universității Babeș-Bolyai, instituții ce i-au oferit marea șansă de a-și împlini vocația.

Recunoașterea de astăzi din partea concitadinilor săi vine în prelungirea gesturilor de omagiere din partea statului român, a unor prestigioase guverne și instituții din întreaga lume. Astfel, Acad. Prof. Ioan-Aurel Pop i s-au decernat Ordinul „Meritul Cultural” în grad de Cavaler (2010) și Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler (2015) din partea Președintelui României, Ordinul de Onoare din partea Președintelui Republicii Moldova (2010), Ordinul „Palme Académiques” în grad de Cavaler din partea Republicii Franceze (2016), Ordinul „Steaua Italică”, în grad de Comandor din partea Republicii Italiene (2016), a devenit Membru corespondent al Academiei de Științe, Litere și Arte (Paris) din 1999, Membru al Academiei Europene de Științe și Artă (Salzburg) din 2013, Membru al International and Adult Continuing Education (IACE) Hall of Fame, din 2013, Membru de Onoare al Academiei de Științe a Moldovei din 2015, Membru titular al Accademia Nazionale Virgiliana din Mantova din 2015, *Doctor Honoris Causa* al mai multor universități din România și Republica Moldova, Medalia „Crucea Transilvană” din partea Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului (2014), Comandor al Ordinului Militar de România (2014), Medalia „Crucea Șaguniană pentru laici” din partea Mitropoliei Ardealului (2015), Medalia „Crucea Nordului pentru mireni” din partea Episcopiei Ortodoxe Române a Europei de Nord (2016) etc.

În concluzie, acordarea titlului de Cetățean de Onoare al Municipiului Cluj-Napoca domnului Acad. Prof. Ioan-Aurel Pop mi se pare un gest de fircască recunoaștere, prin care urbea noastră cinstește un mare istoric și își onorează una dintre valorile reprezentative nu doar ale României, dar și ale lumii contemporane.

Prof. univ. dr. Ioan Bolovan

Prorector al Universității Babeș-Bolyai

Domniei Sale, Domnului Primar Emil BOC

RECOMANDARE

pentru acordarea titlului de Cetățean de onoare al Municipiului Cluj Napoca
domniei sale, domnului Acad. Prof. Ioan-Aurel Pop

Mult stimată Doamnă Primar Dr. Emil Boc,

Onorați membri ai Consiliului Local al Mun. Cluj Napoca,

E o deosebită onoare pentru mine ca în această situație fericită în care se propune acordarea titlului de Cetățean de onoare al Mun. Cluj Napoca să ofer câteva referințe argument în vederea susținerii acordării titlului dlui acad. Ioan-Aurel Pop. Referințele se bazează pe o colaborare academică îndelungată între noi, de peste 25 de ani, dar și pe faptul că în cadrul activităților mele universitare m-am folosit de vasta operă de specialitate realizată de domnul academician.

Crescut în vetre de cultură celebre (Liceul A. Șaguna – Brașov, Univ. Babeș Bolyai, Cluj Napoca), în spiritul ideii de națiune și de stat român, domnia sa a promovat dintru început monumentele culturii române, discursul istoric fondat pe documente și orientat în sensul afirmării unității și continuității neamului nostru pe aceste meleaguri și a dezvoltat mereu o cultură a respectului și a recunoștinței față de înaintași și față de mentorii noștri, nume mari, modele autentice ale vieții academice românești. Aceste simțăminte s-au plinit în constituirea unei familii exemplare și în asumarea vocației didactice și de cercetare cu o dăruire totală. Tezaurului vocațional, înțelepciunii cu care a fost înzestrat li s-au adăugat mereu o muncă exemplară și o ascultare specială a sa față de dascăli celebri pe care i-a avut și aș aminti pe acad. David Prodan, acad. Ștefan Pascu, acad. Pompiliu Teodor, acad. Camil Mureșan, ș.a.

Competențele sale profesionale și dedicația pentru sfera educațională i-au fost recunoscute de aceștia și, după o scurtă perioadă de profesorat în preuniversitar, a fost chemat la Facultatea de Istorie și Filosofie unde a devenit rapid un adevărat model pentru generațiile de studenți din cei patruzeci de ani de activitate. A adus la lumină paleografia latină și lecturarea documentelor în original, a condus licențe, dizertații și teze de doctorat

care au însemnat noi pagini inedite din medievalistica românească, dar competențele i-au fost recunoscute la nivel internațional, fiind recomandat ca director al misiunilor culturale românești din străinătate (SUA, Italia), realizând și o bogată activitate în domeniul schimburilor și misiunilor didactice în cadrul unor universități din întreaga lume. Aici a fost un veritabil ambasador al culturii române, al Universității Babeș-Bolyai și al cetății noastre, Cluj-Napoca.

Activitatea sa publicistică este cel mai veridic argument al competenței, dedicației și al deschiderii extraordinar de largi a cunoștințelor istorice, ca însumează peste 50 volume și peste 300 de studii și articole. Dintre acestea, aș aminti doar monografia extraordinar de profesionist realizată a Municipiului Cluj Napoca și totuși nu pot să nu amintesc că în aceste vremuri de dispută, domnia sa rămâne cel mai vajnic apărător al adevărului istoric despre români și românitățe, vajnic apărător al obiectivității istorice cu privire la istoria veche și recentă a Transilvaniei.

Valoarea sa de excepție a fost recunoscută de instituții academice internaționale, fiind cooptat ca membru corespondent sau membru de onoare în academia franceză, elvețiană, moldavă și în comisii și comitete internaționale de istoric. A fost onorat cu titlul de Doctor Honoris Causa al mai multor universități și a primit un număr impresionant de distincții, diplome și premii.

Acestora li se adaugă acum alegerea sa în fruntea Academiei Române ca președinte, fapt care face cinste Universității noastre și urbei, deopotrivă.

Aceste și multe altele realizate în mediul administrativ îl recomandă pentru a fi onorat cu titlul de Cetățean de onoare al Municipiului Cluj Napoca, fapt pentru care am alcătuit această recomandare cu toată căldura și cu tot respectul nostru.

Cu stimă și respect,

Cluj Napoca la

16 apr. 2018

Pr. Prof.univ. dr. Ioan CHIRILĂ
Președintele Senatului UBB Cluj Napoca

Certificat de cazier judiciar

Numele POF	Prenumele IOAN-AUREL
Data nașterii 01.01.1955	C.N.P.
Locul nașterii Jud. Cluj, JAGA, SĂNTIOANA	
Adresa domiciliului Jud. Cluj, Cluj-Mareș,	

Solicitantul nu este înscris în cazierul judiciar.

S-a eliberat prezentul certificat spre a-i servi la: **TITLUL "CETĂȚEAN DE ONOARE"**

LS ȘEFUL CAZIERULUI JUDICIAR,
comisar șef de poliție **MIRELA DORINA**

CONFIDENTIAL

ATENȚIE! Date cu caracter personal prelucrate în conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001

14

INFORMAȚII PERSONALE

Ioan-Aurel Pop

 Cluj-Napoca +40 264 405 300 +40 0264 446 024 roctor@ubbcluj.ro

Sexul Masculin | Data nașterii 01/01/1955 | Naționalitatea română

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ

2012–Prezent

Rector

Universitatea Babeș-Bolyai
Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, 400084 Cluj-Napoca
www.ubbcluj.ro

Management academic

1993–Prezent

Cercetător științific I și Director

Centrul de Studii Transilvane, din cadrul Fundației Culturale Române (ulterior Institutul Cultural Român), integrat din 2007 Filialei din Cluj-Napoca a Academiei Române
Str. Mihail Kogălniceanu nr. 12-14, et. V, 400084 Cluj-Napoca
<http://www.centrukestudiiitransilvane.ro/>

Istoria naționalităților, istoria Transilvaniei, istoria medievală a României

Relațiile academice cu instituțiile de profil din lumea germană, franceză și italiană

Răspunderile administrative aferente funcției de director

1996–Prezent

Profesor universitar

Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai
Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, 400084 Cluj-Napoca
<http://hlophi.ubbcluj.ro/>

Cursuri de paleografie latină, istoria Transilvaniei, istoria medievală a României

Conducerea de doctorate în domeniul istorie (din 2000)

1992–1996

Conferențiar universitar

Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Cursuri de paleografie latină, istoria Transilvaniei, istoria medievală a României

1990–1992

Lector universitar

Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Cursuri și seminarii de paleografie latină, istoria Transilvaniei, istoria medievală a României

1984–1990

Asistent universitar

Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Seminarii de paleografie latină, istoria Transilvaniei, istoria medievală a României

1979–1984

Profesor

Liceul Industrial nr. 6, Cluj-Napoca

Predarea istoriei la clasele de liceu

EDUCAȚIE ȘI FORMARE

1984–1989 Doctor în istorie

Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai
Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, 400084 Cluj-Napoca
<http://nippi.ubbcluj.ro/>

Istorie medievală

1974–1979 Licență în istorie (șef de promoție)

Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Istorie medievală

COMPETENȚE PERSONALE

Limba(i) maternă(e) română

Alte limbi străine cunoscute

	ÎNȚELEGERE		VORBIRE		SCRIERE
	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	
engleză	C2	C2	C2	C2	C2
franceză	C2	C2	C2	C2	C2
italiană	C2	C2	C2	C2	C2
germană	C1	C1	C1	C1	C2
maghiară	C1	C1	C1	B2	B2

Niveluri: A1 și A2: Utilizator elementar - B1 și B2: Utilizator independent - C1 și C2: Utilizator experimentat
Cadru european comun de referință pentru limbi străine

Competențe de comunicare Bune abilități de comunicare

Competențe organizatorice/manageriale

Director și membru în mai multe proiecte colective de cercetare științifică naționale și internaționale (granturi și burse de cercetare CNCIS, MEN, HESF și AR, finanțate de UE, Statul Român și fundația Soros; coordonator și organizator a mai multor conferințe internaționale și proiecte editoriale, implicând zeci de cercetători din țară și din străinătate, funcții de răspundere în sectorul științific (rector și director); editor al revistei *Transylvanian Review*, cotată ISI (Thomson-Routers)

Competențele digitale

Utilizator experimentat de Windows, Microsoft Office

Alte competențe

Autor a peste 70 de cărți, ediții de izvoare istorice, tratate și manuale universitare, volume îngrijite și a peste 500 de studii, articole, recenzii, cărți de seamă, cronici, prefețe etc. în volume separate și reviste de specialitate și publicații de cultură.

INFORMAȚII SUPLIMENTARE

Distincții

Ordino și medalii

Ordinul Meritul Cultural în grad de Cavaler din partea Președintelui României (2010)

Ordinul de Onoare din partea Președintelui Republicii Moldova (2010)

Medalia „Crucea Transilvană” din partea Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului (2014)
Comandor al Ordinului Militar de România (2014)
Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler (2015)
Medalia „Crucea Șaguniană pentru laici” din partea Mitropoliei Ardealului (2015)
Diploma „Meritul Academic” din partea Academiei Române (2015)
Medalia „Crucea Nordului pentru mireni” din partea Episcopiei Ortodoxe Române a Europei de Nord (2016)
Ordinul „Palmas Academiques” în grad de Cavaler din partea Republicii Franceze (2016)
Ordinul „Steaua Italie”, în grad de Comandor din partea Republicii Italiene (2016)

Premii

Premiul „George Barițiu” al Academiei Române (1991)
Premiul de excelență al Institutului Eudoxiu Hurmuzach pentru Români de Pretutindeni (2011)
Premiul Media de Excelență, din partea ziarului „Gazeta de Cluj” (2011)
Premiul „Nicolae Iorga”, din partea Fundației Culturale Magazin Istoric (2017)
Marele Premiu „George Apostu”, din partea Centrului de Cultură „George Apostu” (2017)
Premiul Media de Excelență 2017, acordat de „Făclia” (2017)
Celășean de onoare al Municipiului Gherla (2017)
Marco Premiu al Festivalului de Literatură și Colocvile de Istorie „George Pop de Băsești” (2017)

Visiting Professor

Visiting professor (bursor Fulbright) la Universitatea din Pittsburgh, PA, USA (1991-1992)
Visiting professor la INALCO din Paris (1998)
Visiting professor la Universitatea din Trento (2001)
Visiting professor la Universitatea Ca' Foscari din Veneția (2003-2008)

Doctor Honoris Causa

DHC al universităților din Alba Iulia, Timișoara, Oradea, Cahul, Galați, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea de Stat din Chișinău, Universitatea Pedagogică „Ion Creangă” din Chișinău, Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș

Afilieri Membru al unor instituții naționale și internaționale

Membru al Comisiei de istorie a relațiilor internaționale din cadrul Comitetului Internațional de Științe Istrice (Milano) din 1990
Membru corespondent al Academiei de Științe, Litere și Arte (Paris) din 1999
Membru corespondent al Academiei Române din 2001 și membru titular al Academiei Române din 2010
Membru al Institutului pentru Întâlniri Internaționale din Gorizia din 2005
Membru al Ateneo Veneto din 2005
Membru în Comitetul științific al Institutului pentru cercetări de istorie socială și religioasă din Vicenza, Italia din 2006
Membru al Academiei Europene de Științe și Artă (Salzburg) din 2013
Membru al International and Adult Continuing Education (IACE) Hall of Fame din 2013
Membru în Colegiul Centrului European pentru Studii în Probleme Etnice al Academiei Române din 2013
Membru de Onoare al Academiei de Științe a Moldovei din 2015

Membru titular al Accademia Nazionale Virgiliana din Mantova din 2015

Membru titular cu drept de vot în Comitetul de monitorizare a Programului Operațional Regional (POR) 2014-2020, din 2015.

Membru în colegii și consilii de redacție

Director din 1994 al Revistei „Transylvanian Review” a Centrului de Studii Transilvane al Academiei Române (citată Thomson Reuters – ISI)

Membru în colectivul de redacție al revistei „Promemoria”, revista Institutului de Istorie Socială

Președinte al colectivului de redacție al revistei „Articles. Creative Research and Art”, Haifa, Israel

Membru în colegiul editorial al Revistei de Politica Științei și Scientometrie

Membru în Consiliul științific al „Magazin Istoric”

Membru în colegiul de redacție al revistei „Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie”

Membru în colegiul științific al revistei „Analele Universității „Ovidius” din Constanța – Seria Istorie”

Membru în colegiul de redacție al revistei „Academica” a Academiei Române

Membru în colegiul de redacție al revistei „Zagreb”

Membru în colegiul de redacție al „Revistei de Istorie a Moldovii”

Membru al Comitetului Științific de Onoare al Colecției „Corpus membranarum Capuanarum”, publicată de Edizioni Scientifiche Italiane și Edizioni Paladio

Membru în comitetul de onoare permanent al Anuarului Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția

Membru în consiliul științific al Anuarului Arhivelor Muresene

Membru în colegiul de redacție al revistei „Akademos”

Membru în consiliul științific al revistei „Banatica”

Membru în colegiul de redacție al revistei „Acta Musei Napocensis”

Membru în Colegiul director al revistei „Pro Saeculum”

Ioan-Aurel POP
Lista de publicații

I. Cărți de autor

1. *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare (boierești) din Transilvania în secolele XIV-XVI*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1991, 256 p.
2. *Românii și maghiarii în secolele IX-XIV. Geneza statului medieval în Transilvania*, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 1996, 245 p.
3. *Romanians and Hungarians from the 9th to the 14th Century. The Genesis of the Transylvanian Medieval State*, Cluj-Napoca, Center for Transylvanian Studies, 1996, 246 p.
4. *Istoria Transilvaniei medievale: de la etnogeneza românilor până la Mihai Viteazul*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1997, 274 p.
5. *Geneza medievală a națiunilor moderne (secolele XIII-XVI)*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1998, 232 p.
6. *Nașterea română medievală. Solidarități etnice românești în secolele XIII-XVI*, București, Editura Enciclopedică, 1998, 180 p.
7. *Românii și România. O scurtă istorie*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1998, 166 p.
8. *Romanians and Romania: A Brief History*, New York, Columbia University Press (colecția „East European Monographs”), 1999, 150 p.
9. *Istoria, adevărul și miturile (Note de lectură)*, București, Editura Enciclopedică, 2002, 392 p.
10. *Românii și maghiarii în secolele IX-XIV. Geneza statului medieval în Transilvania*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Cluj-Napoca, Editura Tribuna, 2003, 290 p.
11. *Contribuții la istoria culturii românești (cronicile brașovene din secolele XVII-XVIII)*, 2003, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 338 p.
12. *I Romeni e la Romania. Una breve storia*, traducere și note de Giuseppe Munarini, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2004, 276 p. plus 5 hărți.
13. *Die Rumänen und Rumänien. Eine kurze Geschichte*, Zentrum für Siebenbürgische Studien – Rumänisches Kulturinstitut, Cluj-Napoca, 2005, 278 p. plus 6 hărți.
14. *Los Rumanos y Rumania. Una breve historia*, Instituto Cultural Rumano, Cluj-Napoca, 2006, 268 p. plus 6 hărți.
15. *Die Rumänen und Rumänien. Eine kurze Geschichte*, Zentrum für Siebenbürgische Studien – Rumänisches Kulturinstitut, Cluj-Napoca, 2007, ediția a II-a, revizuită, 278 p. plus 6 hărți.
16. *Istoria românilor*, București-Chișinău-Cluj, Editura Litera, 2010, 192 p.
17. *„Din mâinile valahilor schismatici...”. Românii și puterea în Regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, București, Editura Litera, 2011, 381 p.
18. *Contribuții la istoria culturii românești (Cronici brașovene din secolele XVII-XVIII)*, Ediția a II-a, Colecția *Historica XXI*, Editura Dacia XXI, 2011, Cluj-Napoca, 272 pagini;
19. *Biserica, societate și cultură în Transilvania secolului al XVI-lea. Între acceptare și excludere*, Editura Academiei Române, 2012, București, 122 p.
20. *„De manibus Vallacorum scismaticorum...” Romanians and Power in the Medieval Kingdom of Hungary (The Thirteenth and Fourteenth Centuries)*, seria Eastern and Central European Studies IV, Editura Peter Lang, 2013, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Oxford, Wien, 516 p.
21. *Cultural Diffusion and Religious Reformation in Sixteenth-Century Transylvania. How the Jesuits Dealt with the Orthodox and Catholic Ideas*, The Edwin Mellen Press, 2014, Lewiston – Queenston – Lampeter, 220 p.
22. *Istoria, adevărul și miturile*, ediția a II-a, Editura Enciclopedică, 2014, București, 402 p.

23. *Eminescu și Transilvania (sau elogiuul culturii naționale românești). Locul românilor în Europa – la confluența Occidentului latin cu Orientul bizantin. Lecția de românism a românilor de la răsărit (sau Cum am devenit molăovean...)*, seria „Rostiri Academice Românești”, Editura Fikon, 2014, Cluj-Napoca, 71 p.
24. *Transilvania, starea noastră de veghe*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2016, 298 p.
25. *Identitatea românească. Felul de a fi român de-a lungul timpului*, Editura Contemporanul, București, 2016, 216 p.
26. *A Short Illustrated History of the Romanians*, Editura Litera, București, 2017, 239 p.
27. *„Din mâinile valăhilor schismatici...”. Români și puieria în Regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, Ediția a II-a revăzută, adăugită și ilustrată, Editura Școala Ardeleană, 2017, 530 p.

II. Sinteze (coautor, coordonator)

1. *A History of Romania* (editor K. Treptow), Iasi, The Center for Romanian Studies, 1995, 721 p.; ediția a 2-a, 1996, 724 p.; ediția a 3-a, 1997, 740 p. (publicată și în SUA, sub egida Editurii Columbia University Press, New York);
2. *Istoria României. Transilvania*, vol. I, Cluj-Napoca, Editura „George Barițiu”, 1997, 1166 p. (autor al capitolului despre voievodatul Transilvaniei, paginile 451-543);
3. *O istorie a românilor. Studii critice*, coordonator și coautor, alături de Stephen Fischer-Galati și Dinu C. Giurescu, Fundația Culturală Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 1998, 409 p. (coautor, capitol: „Voievodatul Transilvaniei și părțile vestice în sec. XII-XVI”, p. 75-147);
4. *A History of Modern Romania* (coordonator prof. Armando Alonso Pineiro), Buenos Aires, Editura Historia, 1999, 250 p. (coautor);
5. *Historia de la Rumania Moderna* (coordonator prof. Armando Alonso Pineiro), Buenos Aires, Editura Historia, 1999, 256 p. (coautor);
6. *Historia e Rumanië* (în limba albaneză), coordonator și coautor, alături de Stefan Fischer-Galati și Dinu K. Xhiuresku, Tirana, 2001, 392 p.;
7. *Dejini Rumunska* (în limba cehă), editor K. W. Treptow, Praga, 2000, 544 p. (coautor);
8. *Una storia dei Romeni. Studi critici*, coordonator și coautor, alături de Stephen Fisher-Galati și Dinu C. Giurescu, Fondazione Culturale Romana – Centro di Studi Transilvani Cluj-Napoca, 2003, 486 p. (coautor, capitol: „Il Voivodato di Transilvania e le Parti occidentali nei secoli XII-XVI”, p. 96-167);
9. *Istoria Transilvaniei*, vol. I (pana la 1541), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2003, 373 p. + 13 hărți (coautor, capitol: „Transilvania în secolul al XIV-lea și în prima jumătate a secolului al XV-lea (cca 1300-1456)”, p. 233-282);
10. *Patrimoniul cultural al României. Transilvania* (lucrare în limbile română, engleză, franceză, germană și italiană), coordonator și coautor, alături de Marius Porumb, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2004, 292 p. (coautor, „Prefață”, p. 5-14);
11. *Istoria României. Compendiu*, coordonator și coautor, alături de Ioan Bolovan, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2004, 809 p., 15 hărți (coautor, capitol: „Românii în secolele XIV-XVI: De la «republica creștină» la «restaurarea Daciei», p. 213-310);
12. *Istoria Transilvaniei*, vol. II (de la 1541 până la 1711), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler și Magyari Andras, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2005, 448 p., (coautor, capitol: „Cultura românilor în a doua jumătate a secolului al XVI-lea”, p. 287-297);
13. *The History of Transylvania*, vol. I (until 1541), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Romanian Cultural Institute – Center for Transylvanian Studies, 2005, Cluj-Napoca, 388 p. + 12 maps. (coautor, cap.: „Transylvania in the 14th century and the first half of the 15th century (1300-1456)”, p. 247-298);
14. *ИСТОРИЯ РУМЫНИИ*, coord. și coautori Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Moscova, 2005, 678 p.;
15. *Rumänien. Raum und Bevölkerung – Geschichte und Geschichtsbilder – Kultur – Gesellschaft und Politik heute – Wirtschaft – Recht und Verfassung – Historische Regionen*, coord. Thede Kahl, Michael Metzeltin, Mihai-Răzvan Ungureanu, Wien-Berlin, Lit Verlag, 2006 (autor al capitolului „Das Mittelalter”, p. 195-220). Ediția a II-a, revizuită, din 2008;

16. *History of Romania. Compendium*, edited by Ioan-Aurel Pop and Ioan Bolovan, Romanian Cultural Institute – Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2006, 820 p., 20 hărți, (coautor, cap.: „Romanians in the 14th –16th Centuries: From the «Christian Republic» to the «Restoration of Dacia»”, p. 209-314);
17. *Patrimoniul natural și cultural al României. Munții Apuseni*, (lucrare în limbile română, engleză, franceză, germană și italiană), coordonator și coautor, alături de Marius Porumb, Institutul Cultural Român – Centrul de Studii Transilvane, 2006, Cluj-Napoca, 296 p., (coautor, „Pagini de istoric”, alături de Ioan Bolovan, p. 13-15);
18. *Patrimoniul cultural al României. Transilvania* (lucrare în limbile română, engleză, franceză, germană și italiană), ediția a II-a, revăzută, coordonator și coautor, alături de Marius Porumb, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2007, 292 p. (coautor, „Prefață”, p. 5-14);
19. *Istoria României. Compendiu*, coordonator și coautor, alături de Ioan Bolovan, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2007, 827 p., 20 hărți (coautor, capitol: „România în secolele XIV-XVI: De la «Republica Creștină» la «Restaurarea Daciei»”, p. 213-310);
20. *Istoria Transilvaniei*, vol. II (de la 1541 până la 1711), ediția a II-a, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler și Magyari Andras, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2007, 448 p., (coautor, capitol: „Cultura românilor în a doua jumătate a secolului al XVI-lea”, p. 287-297);
21. *Istoria Transilvaniei*, vol. III (de la 1711 până la 1918), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Magyari András, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2008, 723 p. și anexe, (coautor, capitol: „Cultura românească (până la Școala Ardeleană)”, p. 113-119);
22. *Istoria Transilvaniei*, vol. I (până la 1541), ediția a II-a, revăzută și adăugită, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2009, 381 p. + 13 hărți, (coautor, capitol: „Transilvania în secolul al XIV-lea și în prima jumătate a secolului al XV-lea (cca 1300-1456)”, p. 233-282);
23. *The History of Transylvania*, vol. II (from 1541 to 1711), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler și Magyari András, Romanian Academy – Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2009, 448 p. (coautor capitol: „Romanian Culture in the Second Half of the Sixteenth Century”, p. 281-292);
24. *The History of Transylvania*, vol. I (until 1541), ediția a II-a, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Romanian Academy – Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2010, 388 p. + 12 maps, (coautor, cap.: „Transylvania in the 14th century and the first half of the 15th century (1300-1456)”, p. 247-298);
25. *The History of Transylvania*, vol. III (from 1711 to 1918), coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, András Magyari, Romanian Academy – Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2010, 775p., (coautor, cap.: “Romanian Culture (until the Transylvanian School)”, p. 119-125);
26. *Prologul învățământului agricol superior din Cluj*, coautor alături de Vasile Lechințan, în „Tradiție și inovație în învățământul agricol din Transilvania. Istoria Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca”, vol. I – De la începuturi până în 1945, Doru Pamfil, Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan (coordonatori), ediția a II-a, Editura AcademicPres Cluj-Napoca, 2015.
27. *Anuarul Institutului de Istorie „A.D. Xenopol”, LII, 2015, Supliment – Istoriografia în secolul XXI: noi generații, alte abordări*, coordonatori Ioan-Aurel Pop, Gheorghe Cliveți, Academia Română, Editura Academiei Române, Iași, 2015 (apărut în 2016).
28. *Istoria Transilvaniei*, vol. I (până la 1541), ediția a III-a, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2016, 381 p. + 13 hărți, (coautor, capitol: „Transilvania în secolul al XIV-lea și în prima jumătate a secolului al XV-lea (cca 1300-1456)”, p. 233-282);
29. *Istoria Transilvaniei*, vol. II (de la 1541 până la 1711), ediția a III-a, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler și Magyari András, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2016, 448 p., (coautor, capitol: „Cultura românilor în a doua jumătate a secolului al XVI-lea”, p. 287-297);
30. *Istoria Transilvaniei*, vol. III (de la 1711 până la 1918), ediția a III-a, coordonator și coautor, alături de Thomas Năgler, Magyari András, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2008, 723 p. și anexe, (coautor, capitol: „Cultura românească (până la Școala Ardeleană)”, p. 113-119).

31. *Istoria ilustrată a României și a Republicii Moldova*, vol. I, ediția a 3-a, adăugită, în 6 volume, coordonator alături de Ioan Bolovan, Editura Litera, București, Cluj-Napoca, Iași, Chișinău, 2017, p. 5.
32. *Istoria ilustrată a României și a Republicii Moldova*, vol. II (din secolul al XI-lea până în secolul al XVI-lea), ediția a 3-a, adăugită, în 6 volume, coordonator și coautor, alături de Ioan Bolovan, Editura Litera, București, Cluj-Napoca, Iași, Chișinău, 2017, (coautor, capitol: „Românii în secolele XIV-XVI: de la „Republica Creștină” la „Restaurarea Daciei”, p. 132).
33. *Istoria ilustrată a României și a Republicii Moldova*, vol. III (din secolul al XVI-lea până în secolul al XVIII-lea), ediția a 3-a, adăugită, în 6 volume, coordonator și coautor, alături de Ioan Bolovan, Editura Litera, București, Cluj-Napoca, Iași, Chișinău, 2017, (coautor, capitol, în continuare la vol. II „Românii în secolele XIV-XVI: de la „Republica Creștină” la „Restaurarea Daciei”, p. 194-199).
34. *Istoria ilustrată a României și a Republicii Moldova*, vol. IV (din secolul al XVIII-lea până în secolul al XX-lea), ediția a 3-a, adăugită, în 6 volume, coordonator alături de Ioan Bolovan, Editura Litera, București, Cluj-Napoca, Iași, Chișinău, 2017.
35. *Istoria ilustrată a României și a Republicii Moldova*, vol. V (prima jumătate a secolului XX), ediția a 3-a, adăugită, în 6 volume, coordonator alături de Ioan Bolovan, Editura Litera, București, Cluj-Napoca, Iași, Chișinău, 2017, p. 386-479.
36. *Istoria ilustrată a României și a Republicii Moldova*, vol. VI (din secolul al XX-lea până în prezent), ediția a 3-a, adăugită, în 6 volume, coordonator alături de Ioan Bolovan, Editura Litera, București, Cluj-Napoca, Iași, Chișinău, 2017, p. 482-572).

III. Cărți (coautor, coordonator)

1. *Enlightenment and Romanian Society*, editată de Pompiliu Teodor, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1980 (în colaborare);
2. *Civilizație medievală și modernă românească. Studii istorice*, îngrijit de Nicolae Fdroiu, Aurel Răduțiu, Pompiliu Teodor, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1985 (în colaborare);
3. *Constantin Brâncoveanu*, sub red. Paul Cernovodeanu, Florin Constantiniu, București, Editura Academiei, 1989 (în colaborare);
4. *Izvoare privind evul mediu românesc. Țara Hațegului în secolul al XV-lea (1402-1473)*, vol. I, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1989 (în colaborare cu A. Rusu, I. Drăgan);
5. *Armata română și Marea Unire. Contribuții la realizarea Unirii și la consolidarea statului național*, Cluj-Napoca, Editura Daco-press, 1993 (în colaborare);
6. *Ethnie et confession en Transylvanie*, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 1996 (în colaborare cu N. Bocșan, I. Lumperdean);
7. *University and Society. A History of Cluj Higher Education in the 20th Century*, edited by Vasile Pușcas, 1999 (autor al cap. I: "Antecedents of the Modern University in Cluj", pp. 11-20);
8. *Quaderni della Casa Romana di Venezia*, no. 3/2004, Studi di storia, di critica e di teoria letteraria raccolti e pubblicati da Ioan-Aurel Pop e Cristian Luca, Bucarest, 2004, 470 p.;
9. *Identità culturale europea nella tradizione e nella contemporaneità*, a cura di Annalisa Cosentino, Udine, Forum, 2004 (coautor, capitol: *Genesi medievale delle nazioni moderne*, p. 21-41);
10. *Quaderni della Casa Romana di Venezia*, no. 4/2006, Dinamiche della sociabilità nel mondo euro-mediterraneo: gruppi, associazioni, arti, confraternite e compagnie, a cura di Maria Pia Pedari e Ioan-Aurel Pop, Bucarest-Venezia, 2006, 166 p.;
11. *Annuario dell'Istituto Romano di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia*, VI-VII, no. 6-7/2004-2005, a cura di Ioan-Aurel Pop, Cristian Luca, Florina Ciure e Corina Gabriela Bădeliță, Bucarest-Venezia, 2005, 620 p.;
12. *Annuario dell'Istituto Romano di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia*, VIII, no. 8/2006, a cura di Ioan-Aurel Pop, Cristian Luca, Florina Ciure, Corina Gabriela Bădeliță, Bucarest-Venezia, 2006, 770 p.;
13. *Județul Cluj/Kolozs megye/ Cluj County/ Kreis Klausenburg*, coordonatori: Ioan-Aurel Pop, I. Maxim Danciu, Cluj-Napoca, Editura Tribuna, 2008, 286 p.;

14. *A Century in the History of Transylvania: The Late Crusades, Humanism, Church Union and Social Mobility at the End of the Middle Ages (1387-1490)* (Mélanges d'Histoire Générale, Nouvelle Série, II, 1), edited by Ioan Drăgan, Ioan-Aurel Pop, Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press, Romanian Academy – The Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2008, 416 p.;
15. *A Century in the History of East-Central Europe: From the Political Hegemony of the Anjous to the Dynastic Supremacy of the Jagiellonians (Late 1300'-Early 1500')* (Mélanges d'Histoire Générale, Nouvelle Série, II, edited by Iulian Damian, Ioan-Aurel Pop, Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press, Romanian Academy – The Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2008, 416 pagini;
16. *Istoria ilustrată a României*, coord: Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, București, Litera Internațional, 2009, 608 p. (autor al cap. "România în secolele XIV-XVI: de la Republica creștină la restaurarea Daciei", p. 155-229);
17. *Extincta est lucerna Orbis: John Hunyadi and his Time*, (Mélanges d'Histoire Générale – Nouvelle Série, I/2, Section I. Between Worlds, 2), Ioan-Aurel Pop (general editor), edited by Ana Dumitran, L. orand Madly, Alexandru Simon), Cluj-Napoca, 2009, 564 p. + XXXII planșe;
18. *Pe urmele trecutului. Profesorului Nicolae Idroiu la 70 de ani*, coordonatori: Susana Andea, Ioan-Aurel Pop, Alexandru Simon (secretar de redacție), Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2009, 724 p.;
19. *Clujul. Scurtă istorie*, coord. Camil Mureșanu, Ioan-Aurel Pop (coautor), Cluj-Napoca, 2009;
20. *Worlds in Change: Church Union and Crusading in the Fourteenth and Fifteenth Centuries* (Transylvanian Review, vol. XVIII, supplement no. 2, 2009; Melanges d'Histoire Generale, nouvelle serie, IV/1), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2009, 444 p. (coord. alături de C. Gastgeber, O. J Schmitt și Al. Simon);
21. *Monografia Comunei Țaga*, coord. Ioan Mârza, Ioan-Aurel Pop (coautor), Cluj-Napoca, 2009 (capitolul "De la lumea medievală la cea modernă", p. 283-305);
22. *Silviu Dragomir și dosarul Diplomei Cavalerilor Ioaniți*, Cluj-Napoca, Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, 2009, 210 p. și anexe. (în colaborare cu Sorin Șipoș);
23. *Les rendez-vous de l'histoire. 27 leçons d'histoire*, Ioan-Aurel Pop (coautor), with a foreword by Jean-Noël Jeanneney, Editions du Seuil, Paris, 2009, (autor al capitolului „La Roumanie en Europe: entre l'Occident latin et l'Orient byzantin”, p. 273-280);
24. *Diplome maramureșene din secolele XVI-XVIII, provenite din colecția lui Iom Mihályi de Apșa*, București, Editura Academiei Române, 2010, 465 pagini (coordonator și coautor); ediția a II-a, revăzută și adăugită, 2012;
25. *Cluj-Napoca și ornamentele sale negăsite. Vârsta de fier*, Cluj-Napoca, 2010, 252 p. (coordonator și coautor, alături de Szabo Tamas);
26. *Sfântul Ierotei, episcop de Alba Iulia (sec. X)*, Reîntregirea, Alba Iulia, 2010, 337 p. (coordonator alături de J. Nicolae și O. Panaile);
27. *Pursuing Diversity. Demographic Realities and Ethno-Confessional Structures in Transylvania* (Transylvanian Review, vol. XIX, supplement no. 1, 2010), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2010, 160 p. (coordonator și autor alături de Sorina și Ioan Bolovan);
28. *Călător prin istorie. Omagiu Profesorului Lioru Maior la împlinirea vârstei de 70 de ani*, Academia Română, Cluj-Napoca, 2010, 644 p. (coordonator alături de I. Bolovan);
29. *Matthias Corvinus und seine Zeit: Europa am Übergang vom Mittelalter zur Neuzeit zwischen Wien und Konstantinopel* (Denkschriften der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, CCXXXI), coordonatori: Pop Ioan Aurel, Christian Gastgeber, Ekaterini Mitsiou, Mihailo Popović, Johannes Preiser Kapeller, Alexandru Simon, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, Austria, 2011, 265 p.;
30. *Testis. Documentary Value and Literary Dimension of the Historical Text*, Supplement no. 3 al *Transylvanian Review*, Vol. XX, 2011, Editura Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, 2011, 281 p. (coordonator alături de Sorin Șipoș, Dan Octavian Cepraga);
31. *Lucrările celei de-a XV-a sesiuni a Comisiei bilaterale a istoricilor din România și Rusia (Cluj-Napoca, 6-11 septembrie 2010)*, coord. Ioan-Aurel Pop, Cluj-Napoca, 2011, 290 pagini;
32. *Tradiție și inovație în învățământul agricol din Transilvania, Istoria Universității de Științe Agricole și medicină veterinară Cluj-Napoca* (vol. I de la începuturi până în 1945), Editura Academic Press, Cluj-Napoca, 2011, 227 pagini, (în colaborare cu Doru Pamfil și Ioan Bolovan);
33. *Album Cluj Arena*, coordonator științific Ioan-Aurel Pop, editat sub egida Consiliul Județean Cluj, Editura Tribuna, Cluj-Napoca, 2011, 309 pagini;

34. *Asociaționism și naționalism cultural în secolele XIX-XX*, coord. Ioan-Aurel Pop, Editura Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, 2011, 352 pagini (în colaborare cu Liviu Maior și Ioan Bolovan).
35. *Un italian la București: Luigi Cazzanilla (1852-1903)*, Academia Română-Centrul de Studii Transilvane și Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa, 2011, Cluj-Napoca, 195 pagini, (în colaborare cu Ioan Cîrja);
36. *Transilvania medievală*, album, Editura Tribuna și Editura Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2011 (în colaborare cu Ștefan Socaciu);
37. *The Italian Peninsula and Europe's Eastern Borders. 1204-1669 (=Eastern and Central European Studies, I)*, editori Iulian-Mihai Damian, Ioan-Aurel Pop, Mihailo Popović, Alexandru Simon (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2012), 358 p.
38. *Istoria românilor*, vol. IV, De la universalitatea creștină către Europa „patriilor”, coordonatori Ștefan Ștefănescu, Camil Mureșanu, Ioan-Aurel Pop, Editura Enciclopedică, 2012, 878 p.
39. *Istoria Universității „Babeș-Bolyai”*, coordonator Ovidiu Ghitta, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2012, (coautor al cap. „Începuturile: Colegiul iezuit din 1579-1581”), p. 15-30;
40. *200 ani din istoria românilor dintre Prut și Nistru. 1812-2012*, coord. Acad. Ioan-Aurel Pop și Prof.univ.dr. Ioan Scurtu, Fundația Culturală Magazin Istoric, Grupul Editorial Litera, 2012, București, 214 p.
41. *Istoria Transilvaniei*, coord. Acad. Ioan-Aurel Pop și Prof. Ioan Bolovan, Editura Eikon și Editura Centrul de Studii Transilvane, 2013, 380 p.
42. *The Union of Florence: Prequeis and Aftermath (=Eastern and Central European Studies, VII)*, editori Christian Gastgeber, Ekaterini Mitsiou, Ioan-Aurel Pop, Mihailo Popović, Johannes Preiser Kapeller, Alexandru Simon (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2014), 284 p.
43. *Tradiție și inovație în învățământul agricol din Transilvania. Istoria Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca*, vol. I – De la începuturi până în 1945, Doru Pamfil, Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan (coordonatori), ediția a II-a, Editura AcademicPress Cluj-Napoca, 2015, 227 p.
44. *Histoire de la Transylvanie. Préface d'Alain Vuillemin – Postface de Dinu Flămând*, Ioan-Aurel Pop et Ioan Bolovan, Editura Rafael de Surtis, Cordes-sur-Ciel, Franța, 2016, 370 p.
45. *Istoria Transilvaniei, ediția a doua revizuită și adăugită*, Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2016, 422 pag.
46. *De vertice montis. Feleacul, Clujul și Transilvania în Evul Mediu*, Ioan-Aurel Pop, Daniela Marcu Istrate, Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2017, 160 pag.
47. *Între pasiune și profesie. Istoriografia românească la început de mileniu*, Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Oana Mihaela Târnăș (coordonatori), Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017.

IV. Ediții (Editions)

1. Antoine Francois Le-Clerc, *Memoriu topografic și statistic asupra Basarabiei, Valahiei și Moldovei, provincii ale Turciei în Europa*, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii de Ioan-Aurel Pop și Sorin Șipos, Institutul Cultural Român. Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2004, 90 p. în quarto (ediție bilingvă).

V. Manuale, cursuri, syllabus-uri (Text books)

1. P. Teodor, N. Edroiu, I. A. Pop, *Istoria medie a României. Formarea statelor medievale românești (sec. XII-XIV). Texte istoriografice*, Cluj-Napoca, 1982;

26

2. Ioan-Aurel Pop, Victor Moldovan (coord.), *Istorie. Clasa a X-a*, Cluj-Napoca, 1999 (ediția I), 2002 (ediția a II-a), 215 p.;
3. Ioan-Aurel Pop, *Introducere în istoria Transilvaniei medievale, sylabus*, Cluj-Napoca, 2002, 64 p.;
4. Ioan-Aurel Pop (coord.), *Istorie. Clasa a XI-a*, Cluj-Napoca, 2005, 160 p.;
5. Ioan-Aurel Pop, *Introducere în istoria Transilvaniei medievale, curs special*, Cluj-Napoca, (2005), 128 p.
6. Ioan-Aurel Pop, Ovidiu Ghitta, *Introducere în Istoria Mediei României, curs*, Cluj-Napoca, 2013, 159 p.
7. Ioan-Aurel Pop, *Istoria românilor pentru elevi*, Editura Litera, București, 2016, 236 p.

VI. Studii în reviste de specialitate, volume colective etc. (interne și internaționale) – selecție:

1. *Raportul dintre „Cronica” atribuită lui D. Eustatievici și așa-numita „Cronică anonimă a Brașovului pentru trecutul românilor din Șchei*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca, 1977, XX, p. 312-319;
2. *Târâronnea – factor fundamental de civilizație românească*, în vol. „1907-1977”, Cluj-Napoca, 1977, p. 6-14 (xerografiat);
3. *„Codex Kretzulescus” și locul său în istoriografia din Șcheii Brașovului*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1978, XXI, p. 401-410;
4. *Istoriografia transilvăneană în epoca sa de început, I-III*, în „Napoca universitară”, 1978, nr. 2,4, și 7-8;
5. *Semnificații ale reflectării unor realități extracarpatice din secolele XIV-XVI în istoriografia românească a Brașovului*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, series Historia, 1978, XXIII, fasc. I, p. 19-27;
6. *Contribuții studențești la unirea Transilvaniei cu România*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, series Historia, 1978, XXIII, fasc. II, p. 63-69;
7. *Din activitatea de cercetare științifică a lui Vasile Pâroun în anii studenției*, în „Napoca universitară”, 1979, nr. 1;
8. *Repere istoriografice transilvănene în epoca formării statului național român unitar*, în „Transilvania”, anul IX (LXXXVI), nr. 12 (dec.), 1980, p. 15-16;
9. *Aspecte de istorie universală în istoriografia din Șcheii Brașovului*, în „Buletin științific studențesc”, București, 1980, p. 221-232;
10. *Considerații statistico-istorice asupra fondului documentar din arhiva orașului Bistrița între anii 1590-1601*, în „Potaissa. Studii și comunicări”, 1980, II, p. 189-194;
11. *Considerații istorice asupra vocabularului politic din Șcheii Brașovului în veacul al XVIII-lea*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1980, XXIII, p. 225-235;
12. *Reflectarea unor realități bănățene în istoriografia din Șcheii Brașovului în veacul XVIII*, în „Banatica”, 1981, VI, p. 237-243;
13. *Legături artistice și culturale între Țara Maramureșului și celelalte ținuturi românești în secolul al XVIII-lea*, în „Marmatia”, Baia-Mare, 1981, 5-6, p. 514-518 (colaborare cu M. Porumb);
14. *Valoarea mărturiilor documentare despre expediția întreprinsă de regele Matia Corvinul la 1467 în Moldova*, în „Revista de istorie”, 1981, tom 34, nr. 1, p. 131-140;
15. *Mărturii documentare privind adunările cneziale ca instituții românești din Transilvania în veacurile XIV-XV*, în „Revista de istorie”, 1981, tom 34, nr. 11, p. 2097-2110;
16. *Realități feudale în Transilvania în veacul al XIV-lea*, în „Acta Musei Napocensis”, 1981, XVIII, p. 151-161;
17. *Încercări de imixtiune în Țara Hațegului în veacul XV*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1982, XXV, p. 39-52;
18. *Realități medievale din Țara Hațegului reliefate prin analiza diplomatică a unor documente din secolele XIV-XV*, în „Acta Musei Napocensis”, 1982, XIX, p. 87-92;
19. *Datul oilor în Țara Hațegului în veacul al XV-lea și la începutul veacului al XVI-lea*, în „Sargetia”, 1982-1983, XVI-XVII, p. 287-294;
20. *Structura învățământului istoriei la Universitatea din Cluj în epoca interbelică*, în „Revista de istorie”, 1983, tom 36, nr. 2, p. 169-177;

21. *Reflectarea realităților general-românești din secolele XVII-XVIII în cronicile din Șcheii Brașovului*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A.D. Xenopol”, 1983, XX, p. 281-290;
22. *Despre existența voievozilor și a instituției voievodale în Țara Hațegului până în veacul al XV-lea*, în „Acta Musei Napocensis”, 1983, XX, p. 147-154;
23. *Mărturii documentare privind nobilimea din Hațeg în conflictul dintre Ioan Zapolya și Ferdinand de Habsburg*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1983-1984, XXVI, p. 333-343;
24. *Familia nobiliară românească Arca din Țara Hațegului (sfârșitul sec. XV-începutul sec. XVI)*, în „Acta Musei Napocensis”, 1984, XXI, p. 211-223 (colaborare cu A.A. Rusu);
25. *Un „Supplex Libellus” de la 1798*, în „Acta Musei Napocensis”, 1984, XXI, p. 345-357 (în colaborare cu I. Lumperdean);
26. *Din documentele Arhivelor Naționale Slovace de la Bratislava despre Țara Hațegului la începutul secolului al XVI-lea*, în „Sargetia”, 1984-1985, XVIII-XIX, p. 215-220;
27. *Din relațiile Țării Hațegului cu Țara Românească în veacul al XV-lea și la începutul veacului al XVI-lea*, în „Revista de istorie”, 1985, tom 38, nr. 1, p. 80-85;
28. *Realități medievale sălăjene românești din secolele XIII-XIV*, în „Acta Musei Porolissensis”, 1985, IX, p. 293-299;
29. *Recenzie la D. Prodan, “Răscola lui Horea”, vol. I-II, București, 1984*, în vol. “Cărți noi în științele istorice”, referate și recenzii, 1985, nr. 2, p. 11-14;
30. *Cu privire la domnia lui Ștefan Lăcustă*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1985-1986, XXVII, p. 79-98;
31. *Un cnezat maramureșean în veacurile XIV și XV: câteva observații privind caracterul și specificul stăpânirii cneziale*, în „Acta Musei Napocensis”, 1985-1986, XXII-XXIII, p. 240-249;
32. *Considerații despre statutul social al unor cnezi transilvăneni la începutul sec. al XVI-lea*, în „Marisia”, 1986, vol. XIII-XIV, p. 58-69;
33. *Stăpânirile lui Mircea în Transilvania*, în „Revista de istorie”, 1986, tom 39, nr. 7, p. 685-695;
34. *Autoritatea domnească și întinderea teritorială a Țării Românești în timpul lui Mircea cel Bătrân (1386-1418)*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, Historia, 1986, XXXI, nr. 2, p. 3-14;
35. *Mărturii documentare privind domeniul Hunedoara la sfârșitul secolului al XV-lea*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, series Historia, 1987, 32, nr. 2, p. 16-24;
36. *Confesiune și națiune medievală: solidarități românești în secolele XIV-XVI*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca”, 1987-1988, XXVIII, p. 177-187;
37. *Solidarități medievale românești pe bază social-economică (sec. XIV-XVI)*, în vol. „Istorie și civilizație”, Iași, 1988, p. 493-524;
38. *Statutul social-economic al cnezilor din Țările Române în secolele XIV-XV, I*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A.D. Xenopol”, 1988, XXV/1, p. 13-25;
39. *Statutul social-economic al cnezilor din Țările Române în secolele XIV-XV, II*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie A.D. Xenopol”, 1988, XXV/2, p. 377-396;
40. *Solidarități etnice în Evul Mediu – secolele XIII-XVI, I*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie din Cluj”, 1989, XXIX, p. 67-81;
41. *Solidarități etnice în Evul Mediu – secolele XIII-XVI, II*, în „Anuarul Institutului de Istorie Cluj-Napoca”, 1990-1991, XXX, p. 7-22;
42. *Biserica românească din Feleac*, București, 1989 (în colaborare cu M. Porumb);
43. *Geneza statului medieval românesc în viziunea lui Nicolae Iorga*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, Historia, 1990, XXXV, nr. 2, p. 3-11;
44. *Locul istoric al românilor în Europa*, în „Transilvania. Historisch-Literarische Zeitschrift”, Essen, 1990, nr. 11, p. 33-34;
45. *Solidaritatea românească medievală: unirea înfăptuită sub Miha: Voievod Viteazul*, în „Academia Română. Memoriile Secției Istorice”, seria IV, 1990, tom XV, p. 107-114;
46. *Privilegiile obținute de români în epoca domniei lui Matia Corvinul*, în „Revista istorică”, 1991, tom II, nr. 11-12, p. 667-677;

47. *Quelques remarques sur l'histoire médiévale des Roumains*, în „Transilvania. Historisch-Literarische Zeitschrift”, Essen, 1991, nr. 12, p. 18-20;
48. *Michael the Brave and His Image in Contemporary Romanian Historiography*, în „Romanian Civilization”, 1992, I, nr. 2, p. 42-48;
49. *Some Observations Concerning the Medieval History of Transylvania*, în „Bulletin of the Center for Transylvanian Studies”, 1992, I, nr. 2, p. 9-23;
50. *Ethnic and Confessional Sensibilities in Transylvania during the Time of Nicolaus Olahus*, în „Transylvanian Review”, 1993, vol. II, nr. 3, p. 91-96;
51. *Mihai Viteazul și Țara Făgărașului*, în „Revista istorică”, 1993, tom IV, nr. 5-6, p. 491-498;
52. *Privileges obtenus par les Roumains a l'époque de Mathias Corvin*, în „Colloquia”, 1994, I, nr. 1, p. 37-48;
53. *Church and State in Eastern Europe during the 14th Century*, în „Transylvanian Review”, 1994, vol. III, nr. 2, p. 13-22;
54. *Structuri sociale și patrimoniale ale unor moșii din Țara Hațegului la sfârșitul secolului al XV-lea*, în „Acta Musei Napocensis”, 1994, 26-30, II, p. 27-32;
55. *Observații privitoare la structura etnică și confesională a Transilvaniei și Ungariei medievale (secolele IX-XIV)*, în vol. „Istoria României. Pagini transilvane” (coord. acad. Dan Berindei), Cluj-Napoca, 1994, p. 9-44;
56. *The Ethno-confessional Structure of Medieval Transylvania and Hungary*, în „Bulletin of the Center for Transylvanian Studies”, vol. III, 1994, nr. 4, p. 1-49;
57. *Genealogie și istorie*, în „Arhiva genealogică”, 1994, I (VI), nr. 1-2, p. 55-64;
58. *Sensibilități etnice și confesionale în Transilvania în timpul lui Nicolaus Olahus*, în „Anuarul Institutului de Istorie Cluj-Napoca”, 1994, XXXIII, p. 211-219;
59. *Church and State in Eastern Europe During the Fourteen Century. Why the Romanians Remained in the Orthodox Area*, în „East European Quarterly” (Colorado, USA), 1995, XXIX, nr. 3, p. 275-284;
60. *Identity and Alterity in Transylvania During the Confrontations of 1599-1601*, în „Transylvanian Review”, 1995, IV, nr. 4, p. 26-37;
61. *Genealogie și istorie: o familie boierească din Țara Făgărașului în secolele XV-XVII*, în vol. „D. Prodan. Puterea modelului”, Cluj-Napoca, 1995, p. 41-49;
62. *Ethnic and Religious Mentalities in Transylvania during the Time of Nicolaus Olahus*, în „Europa. Balcania-Danubiana-Carpathica” (Budapest), 1995, 2/A, p. 68-75;
63. *Relații între Transilvania și Moldova în timpul lui Ștefan cel Mare*, în „Acta Musei Napocensis, Istorie”, 1995, 31, II, p. 11-21;
64. *Țările Române ca „Poartă a Creștinătății” în Dunărea de Jos (secolele XV-XVI). Ideea și fapta*, în vol. „Kulturraum Mittlere und Untere Donau: Traditionen und Perspektiven des Zusammenlebens”, Resita, 1995, p. 157-1623;
65. *Structures ethniques et confessionnelles dans la Hongrie et la Transylvanie au Moyen Âge (XIe-XIVe siècles)*, în „Colloquia”, vol. I, 1994, nr. 2, p. 11-16;
66. *Biserica și stat în evul mediu: întemeierea mitropolilor Țării Românești și Moldovei*, în „Caietele David Prodan. Revistă de istorie”, I, 1994, nr. 2, p. 7-14;
67. *Relații între Transilvania și Moldova în timpul lui Ștefan cel Mare*, în „Acta Musei Napocensis”, 31, II, 1995, p. 11-21;
68. *Stăpânii Ponorului (din Țara Hațegului) în secolul al XV-lea. Schiță istorică și genealogică*, în „Buletinul Comisiei de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca”, I-II, 1995-1996, p. 86-106;
69. *Wzmianki członków rodziny Iaskich o Ksiestwach Naddajskich w XVI wieku*, în „Proglas” (Cracovia), 1996, 2;
70. *Identitate și alteritate în Transilvania în timpul confruntărilor din anii 1599-1601*, în vol. „Radu Manolescu”, Editura Universității București, 1996, p. 222-230;
71. *O familie nobiliară românească din Țara Hațegului în secolele XV-XVIII: Ponoreni*, în „Anuarul Institutului de Istorie Cluj”, XXXV, 1996, p. 13-24;
72. *Confesiune și națiune medievală*, în vol. „Etnie, națiune, confesiune. Pledoarie pentru o cercetare interdisciplinară”, coord. Sorin Șipos, Oradea, 1996, p. 24-35;

73. *Elita românească din Transilvania în secolele XIII-XIV (origine, statut, evoluție)*, în vol. „Nobilitatea românească din Transilvania” („Az erdélyi román nemesség”), Satu-Mare, 1997, p. 36-63;
74. *Dracula: Between Fiction and Reality*, în „Leaders” (New York), vol. 20, 1997, nr. 4;
75. *Entre Occident et Orient: hegemones et dominations en Europe Centrale*, în „Transylvanian Review”, vol. VI, 1997, nr. 4, p. 50-61;
76. *Un privilegiu regal solemn din 1366 și implicațiile sale*, în „Medaevalia Transilvanica”, tom I, 1997, nr. 1-2, p. 69-86;
77. *Regatul Ungariei între Apus și Răsărit: catolici și non-catolici în secolele XIII-XIV*, în „Anuarul Institutului de Istorie Cluj-Napoca”, vol. XXXVI, 1997, p. 309-315;
78. *Adunările de stări ale Transilvaniei în viziunea lui Gheorghe I. Brătianu*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, Historia, tom XXXVIII, 1998, nr. 2, p. 11-21;
79. *The Hungarian Kingdom between West and East: Catholics and Non-Catholics in the 13th-14th Centuries*, în vol. „Church and Society”, ediție de Maria Crăciun și Ovidiu Ghitta, Cluj-Napoca, 1998, p. 43-52;
80. *Adunarea generală a stărilor Transilvaniei din mai 1355*, în „Medaevalia Transilvanica”, tom II, 1998, nr. 1, p. 61-70;
81. *La latinité roumaine invoquée par le Saint-Siège – entre histoire et politique*, în „Transylvanian Review”, vol. VII, 1998, nr. 4, p. 16-20;
82. *Ștefan Mailat și Țara (cu cetatea) Făgărașului*, în „Medaevalia Transilvanica”, II, 1998, nr. 2, p. 239-244;
83. *Adunările de stări ale Transilvaniei în cadru european și românesc: viziunea lui Gh. I. Brătianu*, în vol. „Incursiuni în opera istorică a lui Gheorghe I. Brătianu. Studii și interpretări istorice”, coord. Pompiliu Teodor, Radu Mârza, Cluj, 1999, p. 71-80;
84. *Inochentie Micu – promotore dell’Illuminismo politico romeno*, în „Annuario dell’Istituto Romano di Cultura e Ricerca Umanistica”, I, 1999, a cura di Ion Bulei e Dumitru Irimia, Venezia, p. 167-175;
85. *Postfață la lucrarea lui Cesare Alzati „În inima Europei. Studii de istorie religioasă a spațiului românesc”*, ediție de Șerban Turcuș, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 1998, p. 227-235;
86. *La personnalité et l’époque de Jean de Hunedoara reflétés dans les annotations en marge d’un incunable de 1481*, în „Annai dell’Istituto storico di studi italo-germanici in Trento”, XXV, 1999, Mulino, Bologna, p. 45-61;
87. *Etnicitate și cartografie în Europa Central-Orientală în secolul mediu și epoca modernă timpurie*, în „Medaevalia Transilvanica”, tom. III, 1999, nr. 1-2, p. 43-54;
88. *Antecedents of the Modern University in Cluj*, în vol. „University and Society. A History of Cluj Higher Education in the 20th Century”, edited by Vasile Pușcas, 1999, pp. 11-20;
89. *Image des Pays Roumains dans un ouvrage français de 1688*, în «Revue Roumaine d’Histoire», XXXIX, 2000, nr. 1-4, p. 51-61 (colab. cu Sorin Șipos);
90. *A Documentary Source on the Religious Situation of the Transylvanian Romanians*, în „Transylvanian Review”, vol. IX, nr. 4, 2000, p. 32-39.
91. *Italian Authors and the Romanian Identity in the 16th Century*, în „RRH”, XXXIX, 2000, nr. 1-4, p. 39-49;
92. *Un privilège royal solennel de 1366 relatif à la Transylvanie et ses implications*, în „Nouvelles études d’histoire”, X, 2000, p. 73-89;
93. *Imaginea Țărilor Române într-o lucrare franceză de la 1688*, în „Analele Universității din Oradea”, Istorie-geografie, tom. X, 2000, p. 51-60 (în colab. cu Sorin Șipos);
94. *A Solemn Royal Privilege from 1366 and its Implications*, în „Crișana antică et medievallia”, I, 1999-2000, p. 74-89;
95. *La nazione romana medievale. Trattati principali*, în „Annuario dell’Istituto Romano di Cultura e Ricerca Umanistica”, anno 2, 2000, p. 133-140;
96. *Programa și manualele de istoria românilor. Câteva considerații*, în „Studii și articole de istorie”, 65, 2000, p. 167-176.
97. *Il Patriarca Kiril Lukaris sull’unità etno-confessionale dei romeni*, în vol. „Etnia e confessione in Transilvania (secoli XVI-XX)”, a cura di Francesco Guida, Lithos, Roma, 2000, p. 19-28;
98. *Confesiunea și biserica românilor în viziunea unor autori italieni din secolul al XVI-lea (până la Mihai Viteazul)*, în vol. „300 de ani de la unirea bisericii românești din Transilvania cu biserica Romei”, coord. Gheorghe Gorun și Horia Pop, Cluj-Napoca, , 2000, p. 69-80;

99. *Regatul Ungariei între Apus și Răsărit. Catolici și non-catolici în secolele XIII-XIV*, în vol. "Fațetele istoriei. Existențe, identități, dinamici. Omagiu academicianului Ștefan Ștefănescu", coord. Tudor Teotcoi, Bogdan Murgescu, Șarolta Solcanu, București, 2000, p. 319-325;
100. *The Romanian Identity in the 16th Century According to Italian Authors*, în "Transylvanian Review", vol. X, 2001, nr. 4, p. 3-10;
101. *The Religious Situation of the Hungarian Kingdom in the Thirteenth and Fourteenth Centuries*, în vol. "Religious Quest and National Identity in the Balkans", editors Celia Hawkesworth, Muriel Heppell, Harry Norris, London, Palgrave, 2001, p. 78-90;
102. *Europa Centrală – între hegemonii și rivalități*, în "Anuarul Institutului de Istorie "George Bariț" din Cluj-Napoca", XL, 2001, p. 341-350;
103. *Etape în evoluția bisericii și confesiunii românilor din Transilvania de la Reformă la Unirea cu Biserica Romei*, în vol. "Biserică și multiculturalitate în Europa sfârșitului de mileniu", coord. I. V. Leab, Cluj-Napoca, 2001, p. 328-342;
104. *La o aniversare*, în vol. "Centrul de Studii Transilvane 1991-2001", red. Maria Ghitta și Vasile Sălăjan, Cluj-Napoca, 2001, p. 9-19;
105. *Aspecte confesionale și bisericești în Diploma Cavalerilor Ioaniți*, în "Slujitor al Bisericii și al Neamului. Părintele prof. univ. dr. Mircea Păcurariu, membru corespondent al Academiei Române, la 70 de ani" (volum tipărit cu binecuvântarea IPS Bartolomeu Anania, arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului), Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2002, p. 372-380;
106. *David Prodan – istorien de la paysannerie*, în "Transylvanian Review", 11, nr. 1, 2002, p. 15-20;
107. *David Prodan – o întâmplare și o amintire din 1988*, în vol. "L-am cunoscut pe academicianul David Prodan", coord. Nicolae Udriș, Ioan Ciocian, Ioan Drăgan, Zalău, 2002, p. 132-139;
108. *Români și secui în secolul al XIII-lea. Câteva considerații*, în vol. "Studii de istorie modernă a Transilvaniei. Omagiu profesorului Magyari Andras", coord. Pal Judit, Rűsz Fogarasi Enikő, Cluj-Napoca, 2002, p. 97-104;
109. *Testimonianze della Santa Sede sui Romeni nel XVI secolo*, în vol. "Transilvania latina dalla romanità alla romenità", Treviso, 2002, p. 79-84;
110. *Citirile românești transilvănene în opera lui Virgil Vătășianu*, în vol. "Sub zodia Vătășianu. Studii de istoria artei", coord. M. Porumb, A. Chiriac, Cluj-Napoca, 2002, p. 25-28;
111. *Judecări după "dreptul Țării Românești" în Banat în jurul anului 1500*, în vol. "Vilaietul Timișoarei (450 de ani de la întemeierea pașalâcului) 1552-2002", Timișoara, 2002, p. 27-33;
112. *Silviu Dragomir – bursier al Fundației Gojdu*, în "Emanuil Gojdu. Bicentenar", Cuvânt înainte: Acad. Eugen Simion, coordonatori Cornel Sigmirean, Aurel Pavel, București, 2003, p. 169-174 (în colab. cu Sorin Șipoș);
113. *Identità dei Romeni nel XVI secolo nella visione degli autori italiani*, în vol. "Romania e Romania. Lingua e cultura romana di fronte all'Occidente", a cura di Teresa Ferro, Udine, Forum, 2003, pp. 209-218;
114. *Reformă și națiuni în Principatul Transilvaniei*, în vol. "Studia historica et teologica. Omagiu profesorului Emilian Popescu", carte tipărită cu binecuvântarea I.P.S. Daniel, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, 2003, p. 459-468;
115. *Recenzie la Simona Nicoară, „Națiunea modernă. Mituri, simboluri, ideologii”* Cluj-Napoca, Accent, 2002, 360 p., în "Caiete de antropologie istorică", 2, nr. 1, 2003, p. 175-177;
116. *Dalla Crociata alla pace: documenti veneziani riguardanti i rapporti tra le potenze cristiane e l'Impero Ottomano all'inizio del XVI secolo*, în vol. "L'Italia e l'Europa Centro-Orientale attraverso i secoli. Miscellanea di studi di storia politico-diplomatica, economica e dei rapporti culturali", a cura di Cristian Luca, Gianluca Masi, Andrea Piccardi, Braila-Venezia, 2004, p. 95-107;
117. *Câteva considerații despre națiunea medievală*, în vol. "Identitate națională și spirit european. Academicianul Dan Berindei la 80 de ani", îngrijit de Ștefan Ștefănescu, Florin Constantiniu, Dorina N. Rusu, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 55-62;
118. *Influențe ale culturii sașilor brașoveni asupra românilor din Schei în secolul al XVIII-lea*, în "Tentația istoriei. În memoria profesorului Pompiliu Teodor", coord. Nicolae Bocșan, Ovidiu Ghitta, Doru Radosav, Cluj-Napoca, 2003, p. 557-562;

119. *Mărturiile ale Sfântului Scaun despre români în secolul al XVI-lea*, în "Societate și civilizație. Profesorului universitar dr. Marcel Știrban la împlinirea a șapte decenii de viață", coord. Călin Florca, Ciprian Năprădean, Târgu-Mureș, 2002, p. 76-80;
120. *Quadro storico dell'evoluzione della Transilvania (fino al 1918)*, în "Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia", anno 5, 2003, p. 323-329;
121. *Patriarhul Kiril Lukaris despre unitatea etno-confesională a românilor*, în "Studii de istorie medievală și premodernă. Omagiu profesorului Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române", coord. Avram Andea, Cluj-Napoca, 2003, p. 315-322;
122. *Relations entre la Transylvanie et la Moldavie a l'époque d'Etienne le Grand*, în "Transylvanian Review", vol. XIII, 2004, nr. 2, p. 20-34;
123. *Alcuni documenti veneziani inediti riguardanti i mercantii cretesi Servo e la loro presenza in Moldavia fra Cinque e Seicento*, în "Quaderni della Casa Romena" (Studi di storia, di critica e di teoria letteraria raccolti e pubblicati da Ioan-Aurel Pop e Cristian Luca), no. 3, 2004, p. 73-83 (în colaborare cu Cristian Luca);
124. *Creștinătatea europeană între cruciadă și pace: rolul rezervat celor două „Valahii” la începutul secolului al XVI-lea*, în vol. „Confesiune și cultură în evul mediu. În onoare a Ion Toderășcu”, studii reunite de Bogdan-Petru Maleon și Alexandru-Florin Platon, Iași, 2004, p. 23-28;
125. *Tra gli Asburgo e gli Ottomani: la Transilvania alla metà del XVI secolo*, în "Annuario dell'Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia", VI-VII, no. 6-7, 2004-2005, p. 185-204;
126. *Decizii referitoare la români în dietele transilvane din timpul lui Mihai Viteazul*, în vol. "Mihai Viteazul și Transilvania. Culegere de studii", coord. Camil Mureșanu, senior editor Ioan Silviu Nistor, Cluj-Napoca, Napoca Star, 2005, p. 99-118;
127. *Antonio Possevino despre români*, în vol. "Artă, Istorie, Cultură. Studii în onoarea lui Marius Porumb", coord. Ciprian Firea, Coriolan Opreanu, Cluj-Napoca, Neremia Napocae, 2003, p. 165-167;
128. *Românii într-un manuscris redactat de Antoine François Le Clerc*, în vol. „Călători români în Occident”, coord. Nicolae Bocșan și Ioan Bolovan, Cluj-Napoca, 2004, p. 257-265 (în colab. cu Sorin Șipoș);
129. *Il Cristianesimo presso i Romeni – tra Occidente e Oriente*, în vol. „I Romeni e la Santa Sede. Miscellanea di studi di storia ecclesiastica”, a cura di Ion Cârja, introduzione: Antonello Biagini, Bucarest-Roma, 2004, p. 13-18;
130. *L'Istituto di cultura fondato nel 930. La Casa Romena oggi a Venezia*, în „Il Gazzettino Illustrato”, Venezia, anno 54, gennaio-febbraio 2004, no. 1, p. 13;
131. *Valori spirituali romeno-italiani alla „Casa Romena” di Venezia*, în „Sette giorni”, supplemento del no. 165, 31 maggio-6 giugno 2004;
132. *Il principe romeno Stefano il Grande (1457-1504) e la Repubblica di Venezia*, în vol. "Da Aquileia al Baltico attraverso i paesi della nuova Europa", a cura di Andrzej Litwornia, Gizella Nemeth e Adriano Papo, Edizioni della Laguna, Mariano del Friuli, 2005, p. 57-62;
133. *Percezioni orientali delle conseguenze della IV Crociata (1204)*, în "Studi ecumenici" (Venezia), nr. 23, 2005, p. 221-240;
134. *Gânduri pentru o carte*, cuvânt înainte la volumul lui Gabriel-Virgil Rusu, "Vremea cruciadelor", Cluj-Napoca, 2005, p. 7-9;
135. *O mărturie venețiană contemporană despre evenimentele din anul 1538*, în "Studii și materiale de istorie medie", vol. XXIII, 2005, 241-252;
136. *Date privilegiate la zona Dunării de Jos în izvoare venețiene din secolele XVI-XVII*, în "Danubius", XXII, 2004, p. 33-44 (în colab. cu Cristian Luca);
137. *Premessa. L'icona romena a Venezia*, în „Fede et arte. Mostra di icone”, IRCRU-Venezia, 11-28 aprile 2006, Venezia, pp. 2-3;
138. *Tra stati e nazioni: gruppi privilegiati nella Transilvania (secc. XV-XVI)*, în „Quaderni della Casa Romena di Venezia”, no. 4/2006, pp. 9-20;
139. *Între Habsburgi și Otomani: Transilvania la mijlocul secolului al XVI-lea*, în "Mediaevalia Transilvanica", tom. VII-VIII, 2003-2004 (Satu-Mare, 2006), nr. 1-2, p. 143-165;
140. *I romeni e il sigillo di Roma*, în "Diplomatic magazine", aprile 2006, p. 27-28;

141. *Din trecutul Transilvaniei: grupuri privilegiate (stări sau națiuni) în secolele XIV-XVI*, în "Apoziția. Publicație anuală a Societății culturale Româno-Germane Apoziția", München, 2006, p. 227-239;
142. *Rivalitatea otomano-habsburgică în Transilvania la jumătatea secolului al XVI-lea*, în vol. "Națiunea română. Idealuri și realități istorice. Acad. Cornelia Bodea la 90 de ani", București, 2006, p. 241-259;
143. *The Expedition of the Sultan in 1538 in Moldavia (in the View of an Italian Author)*, în "Colloquia. Journal of Central European History", vol. XIII, no. 1-2, 2006, p. 257-271;
144. *Das Mittelalter*, în vol. „Rumänien. Raum und Bevölkerung – Geschichte und Geschichtsbilder – Kultur – Gesellschaft und Politik heute – Wirtschaft – Recht und Verfassung – Historische Regionen”, coord. Thede Kahl, Michael Metzeltin, Mihai-Răzvan Ungureanu, Wien-Berlin, Lit Verlag, 2006, Ediția a II-a, revizuită, din 2008, pp. 195-220;
145. *Le radici europee della Romania e dei romeni*, în vol. "Terrae Europae ac Romanorum. Radici storiche e culturali comuni fra la Repubblica di San Marino e la Romania" (atti del Convegno di Studi in occasione della commemorazione del 10-o anniversario dell'elevazione dei rapporti diplomatici fra la Repubblica di San Marino e la Romania. Repubblica di San Marino, 31 marzo 2006), Rimini, 2007, p. 11-17;
146. *Misiunile Sfântului Nicodim în contextul politicilor bisericești ale Venetiei și Ungariei*, în „Anul Sfântul Nicodim. Lucrările comisiei române de istorie bisericească comparată. Tismăna 19-21 mai 2006” (Mitropolia Olteniei, LVIII, 9-12), tipărit cu binecuvântarea ÎPS Teofan, Mitropolitul Olteniei, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2006, pp. 234-252 (colaborare cu Al. Simon);
147. *"Erhebe dich, Rumäne" – das hymnische Selbstbild der Rumänen*, în vol. "Rumänien nach der Revolution. Eine Kulturelle Gegenwartsbestimmung", Kristina Werndl (Hg.), Braumüller, Wien, 2007, p. 181-192;
148. *Patriarhia ecumenică din Constantinopol și biserica românilor din Transilvania (secolele XIV-XVII)*, în "Apoziția. Publicație anuală a Societății culturale Româno-Germane Apoziția", München, 2007, p. 299-306;
149. *Les Roumains et l'Europe au Moyen Age*, în "Transylvanian Review", vol. XVI, no. 1, 2007, p. 3-9;
150. *Una testimonianza veneziana del Cinquecento sul cosiddetto "Regno del Prete Gianni"*, în "L'Europa Centro-Orientale e la Penisola italiana: quattro secoli di rapporti e influssi interscorsi tra Stati e civiltà (1300-1700)", a cura di Cristian Luca e Gianluca Masi, Braila-Venezia, 2007, p. 111-122;
151. *European Cultural Places in Romania*, în vol. "Management Guide Romania. The Economy and Culture Series, Volume 9", editors Susanne Müller, Werner Stein, Peter Simon, Frankfurt/Mein, 2007, p. 59-69;
152. *Europäische Kulturstätten in Rumänien*, în vol. "Management Guide Rumänien. Reihe Wirtschaft und Kultur, Band 8", Susanne Müller, Werner Stein, Peter Simon (Hrsg.), Frankfurt am Mein, 2007, p. 59-70;
153. *Cuvânt introductiv la volumul Silviu Dragomir, "Istoria desrobirei religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII, vol. I, ediție de Sorin Șipoș, Oradea, 2007, p. 7-9;*
154. *Receptarea moștenirii Sfântului Grigore cel Mare în biserica răsăriteană de pe teritoriul României*, în vol. "Biserică, societate, identitate. In honorem Nicolae Bocșan", Cluj-Napoca, 2007, p. 45-50;
155. *Istoriografia și politica în „Studii și materiale de istorie modernă”, Pop Ioan Aurel (împreună cu Dan Berindei, Florin Constantin, Șerban Papacostea), vol. XX, 2007, pp. 139-146;*
156. *I Romeni alla fine del Medioevo*, în "Annuario dell'Istituto Romano di Cultura e Ricerca Umanistica di Venezia", a cura di Corina G. Bădeliță, Cristian Al. Damian, Monica Joița, IX, 2007, p. 85-106;
157. *Bisanzio dopo Bisanzio: la realtà e l'eredità imperiale nell'Europa centro-orientale*, în vol. "Imperia. Esperienze imperiali nella storia d'Europa", îngrijit de Andrea Piras, il Cerchio, Rimini, 2008, p. 29-42;
158. *La battaglia di Belgrado (1456) nelle testimonianze venete*, în vol. "ΦΛΑΝΑΓΙΝΩΣΤΗΣ. Studi in onore di Marino Zorzi", îngrijit de Chryssa Maltezou, Peter Schreiner și Margherita Losacco, Istituto Elenico di Studi Bizantini e Postbizantini, Venezia, 2008, p. 339-348;
159. *L'eredità romana nell' diritto romano medievale*, în „L'eredità di Traiano. La tradizione istituzionale romano-imperiale nella storia dello spazio romano”, Istituto Italiano di Cultura, Bucarest, 2008, pp. 175-183;
160. *Image des Pays roumains dans un ouvrage français de 1688*, în vol. "Images des peuples et l'histoire des relations internationales du XVI-e siècle à nos jours", îngrijit de Maria Matilde Benzoni, Robert Frank, Silvia Maria Pizzetti, Publications de la Sorbonne, Unicopoli, Paris, 2008, p. 15-26 (în colaborare cu Sorin Șipoș);
161. *Slavonismul cultural la români în Ecul Mediu – câteva considerații*, în „Apoziția”, publicație anuală a Societății Culturale Româno-Germane „Apoziția”, München, 2008, p. 285-292;

162. *Moldova și celălalt Imperiu: preliminariile și consecințele conspirației lui Maximilian de Habsburg și Ștefan cel Mare (1497)*, în vol. „Vocația istoriei. Prinos profesorului Șerban Papacostea”, îngrijit de O. Cristea și Gh. Lazăr, Editura Istros, Brăila, 2008, p. 331-406 (colaborare cu Al. Simon);
163. *Cuvânt înainte/ Premessa*, la cartea Marco Bandini, „Lettere alla Santa Sede. Epistole către Sfântul Scaun”, Iași, 2008, p. 5-31;
164. *Prefață*, în vol. Sorin Șipoș, „Silviu Dragomir – istoric”, ediția a II-a adăugită, Oradea, 2008, p. 7-10;
165. *Cuvânt înainte*, la „Frontierele spațiului românesc în context european”, editori Sorin Șipoș, Mircea Brie, Florin Sfrengeu, Ion Cumenăi, Cartodidact-Presa Universității, Oradea-Chișinău, 2008, pp. 9-10;
166. *Județul Cluj – pagini de istorie*, în vol. „Județul Cluj”, coord. Ioan-Aurel Pop, I. Maxim Danciu, Cluj-Napoca, Tribuna, 2008, p. 7-25 (variantea maghiară la p. 39-57; varianta engleză la p. 69-87; varianta germană la p. 99-121);
167. *Le "Nationes" transilvane nei secoli XVI-XVII: tra accettazione ed esclusione*, în vol. „Integrazione, assimilazione, esclusione e reazione etnica”, a cura di Gianfranco Giraudo e Adriano Pavan, Scripta Web, Napoli, 2008, p. 59-81;
168. *The Romanians as a Border People during the Middle Ages. Between Saxonism and Latinity*, în „Eurolimes. Journal of the Institute for Euroregional Studies „Jean Monet” European Centre for Excellence”, vol. 3 „Religious Frontiers of Europe”, edited by Sorin Șipoș, Enrique Banus & Karoly Kocsis, references by Ioan-Aurel Pop & Moshe Idel, Spring 2008, Oradea-Debrecen, p. 21-27;
169. *Numele din familia regelui Matia Corvinaul – de la izvoarele de epocă la istoriografia contemporană*, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, XXVI, 2008, pp. 111-138;
170. *Noi comentarii asupra Diplomei cavalerilor iovați (1247) și a contextului emiterii sale*, în vol. „Românii în Europa medievală (între Orientul bizantin și Occidental latin). Studii în onoarea profesorului Victor Spineli”, îngrijit de Dumitru Țicu și Ionel Căndea, Brăila, 2008, p. 225-242;
171. *De la Rome antique à Washington. Le nom et le destin historique de la Roumanie*, în „Transylvanian Review”, vol. XVII, no. 4/2008, p. 3-14;
172. *The Family of King Matthias Corvinus: Questions of Historiography*, în „A Century in the History of Transylvania: The Late Crusades, Humanism, Church Union and Social Mobility at the End of the Middle Ages (1387-1490)” (Mélanges d’Histoire Générale, Nouvelle Série, II, 1), edited by Ioan Drăgan, Ioan-Aurel Pop, Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press-Romanian Academy, The Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2008, p. 387-414;
173. *Histoire et historiographie de Jean Hunyadi à David Prodan*, în „A Century in the History of East-Central Europe: From the Political Hegemony of the Anjous to the Dynastic Supremacy of the Jagiellonians (Late 1300’-Early 1500’)” (Mélanges d’Histoire Générale, Nouvelle Série, II, 2), edited by Iulian Damian, Ioan-Aurel Pop, Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press-Romanian Academy, The Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2008, p. 407-414;
174. *Relations between Stephen the Great and Transylvania*, în „Between Worlds, I, Stephen the Great, Matthias Corvinus and their Time” (Mélanges d’Histoire Générale, Nouvelle Série, I, 1), edited by László Koszta, Ovidiu Mureșan, Alexandru Simon, IDC Press, Cluj-Napoca, 2008, pp. 125-136;
175. *Matthias Corvinus, his Times, his Lands and his History (1443-1458-2008)*, în „Matthias Corvinus and his Time” (Cluj-Napoca/ Kolozsvár/ Klausenburg, 23rd-26th of October 2008), edited by Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press, 2008, pp. 21-22;
176. *The Christian Implications of Matthias Corvinus’ Walachian Privileges*, în „Matthias Corvinus and his Time” (Cluj-Napoca/ Kolozsvár/ Klausenburg, 23rd-26th of October 2008), edited by Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press, 2008, pp. 160-161;
177. *La spécificité des possessions roumaines au Pays (District) du Hațeg pendant la première décade du règne de Matthias Corvin*, în „Matthias Corvinus and his Time” (Cluj-Napoca/ Kolozsvár/ Klausenburg, 23rd-26th of October 2008), edited by Tudor Sălăgean, Alexandru Simon, IDC Press, 2008, pp. 180-181;
178. *Rolul instituțiilor religioase în dezvoltarea și consolidarea voievodatului Transilvaniei*, în vol. „Miscellanee istorica et archaeologica in honorem professoris Ionel Căndea”, editori Valeriu Sîrbu și Cristian I. Iuca, Brăila, 2009, p. 155-167;

179. *The Lives, Legends and Memories of an Athlete and of his Age*, în vol. „Extincta est lucerna Orbis: John Hunyadi and his Time” (Mélanges d’Histoire Générale), Nouvelle Série, I/2, Section I. Between Worlds, 2, edited by Ana Dumitran, Lorand Madly, Alexandru Simon, Cluj-Napoca, 2009, p. 9-10;
180. *La personnalité de Jean (Iancu) Hunyadi*, în vol. în vol. „Extincta est lucerna Orbis: John Hunyadi and his Time” (Mélanges d’Histoire Générale), Nouvelle Série, I/2, Section I. Between Worlds, 2, edited by Ana Dumitran, Lorand Madly, Alexandru Simon, Cluj-Napoca, 2009, p. 23-27;
181. *La personnalité de Jean Hunyadi en trois contextes (XV-e, XX-e et XXI-e siècles)*, în „Worlds in Change: Church Union and Crusading in the Fourteenth and Fifteenth Centuries” (Transylvanian Review, vol. XVIII, supplement no. 2, 2009; Melanges d’Histoire Generale, nouvelle serie, IV/1), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2009 (coord. C. Gastgeber, I.-A. Pop, O. J Schmitt și Al. Simon), p. 93-100;
182. *The Battle of Belgrade in Venetian Sources*, în vol. „Extincta est lucerna Orbis: John Hunyadi and his Time” (Mélanges d’Histoire Générale), Nouvelle Série, I/2, Section I. Between Worlds, 2, edited by Ana Dumitran, Lorand Madly, Alexandru Simon, Cluj-Napoca, 2009, p. 441-446;
183. *Pledoarie către cititor*, în Ștefan Damian, „Privirea reciprocă”, Cluj-Napoca, 2009, p. 5-11.
184. *Lo slavismo culturale ed i Romeni nel Medioevo*, în vol. „L’eredità di Cirillo e Metodio. Omaggio a Vittorio Peri. Atti del 41° convegno Gorizia, 22-24 novembre 2007”, a cura di Cesare Alzati, Marco Grusovin, Sergio Tavano, Gorizia, 2009, p. 93-100;
185. *Relatări ale ambasadurilor venețiene pe lângă împărații romano-germani despre Ungaria, Transilvania, Țara Românească și Moldova (a doua jumătate a secolului al XVI-lea)*, în vol. „Sași și concetățenii lor ardeleni/ Die Sachsen und ihre Nachbarn in Siebenbürgen. Studia in honorem Dr. Thomas Nägler”, editori Marian Țiplic, Konrad Gündisch, Alba-Iulia, 2009, p. 241-247;
186. *De la “toleranța” din secolul al XVI-lea până la democrația actuală*, în „Apoziția 2009” (München), nr. 4, serie nouă, 2009, p. 292-300;
187. *Penser l’Europe: identités culturelles nationales et globalisation européenne*, în vol. „Penser l’Europe. Séminaire international, VII-ème édition: Les lettres, les arts et les sciences dans l’Europe d’aujourd’hui, 2008, Sinaia – Roumanie”, București, 2009, p. 40-46;
188. *Începuturile Evului Mediu. Cetatea și așezarea de la Cluj-Mănăstur*, în vol. „Clujul. Scurtă istorie”, coord. acad. Camil Mureșanu, Cluj-Napoca, 2009, p. 17-24 (colaborare cu Tudor Sălăgean);
189. *De la lumea medievală la cea modernă*, în vol. „Monografia Comunei Țaga”, coord. Ioan Mârza, Cluj-Napoca, 2009, p. 283-305;
190. *Conștiința publică oficială despre statutul românilor din Transilvania și Ungaria în Evul Mediu*, în vol. „Pe urmele trecutului. Profesorului Nicolae Edroiu la 70 de ani”, coord. Susana Andea și Ioan-Aurel Pop, Cluj-Napoca, 2009, p. 129-138;
191. *A Few Considerations Regarding the Name of Matthias Corvinus*, în „Transylvanian Review”, vol. XVIII, no. 3, Autumn 2009, p. 3-12 (ISI);
192. *Antonio Possevino e i suoi riferimenti ai Romeni*, în vol. „Antonio Possevino, i Gesuiti e la loro eredità culturale in Transilvania”, Atti della Giornata di Studio Cluj-Napoca, 4 dicembre 2007, a cura di Alberto Castaldini, Roma, 2009, p. 59-65;
193. *Despre semnificația unor nume: român/elah și România/Valahia*, în „Anuar 2009. Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina”, Zrenianin, 2009, p. 39-52;
194. *Lumea Moldovei văzută prin prisma unui prelat catolic din secolul al XVII-lea*, în „Per Teresa. Obiettivo Romania. Studi e ricerche in ricordo di Teresa Ferro”, vol. II, a cura di Gianpaolo Borghello, Daniela Lombardi, Daniele Pantaloni, Udine, Italia, 2009, p. 319-326;
195. *Prefață*, în Andreea Mârza, „Enea Silvio Piccolomini și Cruciada Târzie”, Cluj-Napoca, 2009, p. 7-10;
196. *Les débuts de l’Université moderne à Cluj: le Collège jésuite entre 1579-1581*, în „Transylvanian Review”, vol. XVIII, no. 4, Winter 2009, p. 3-20 (în colab. cu Liana Lăpădatu), ISI;
197. *Le minoranze linguistiche in Romania: dalla tolleranza del XVI secolo fino ad oggi*, în vol. „Le minoranze etnico-linguistiche in Europa tra stato nazionale e cittadinanza democratica”, a cura di Maurizio Cermel, Milano, 2009, p. 87-102;

198. *Românii și națiunile (nationes) transilvănene în secolele XVI și XVII: între excludere și acceptare*, în vol. "Historia sub speciac aeternitatis. In honorem magistri Alexandru Zub, coord. Victor Spinei și Gheorghe Cliveti, București-Brăila, 2009, p. 387-398;
199. *Din Secuime în Țara Hațegului. Expedițiile otomane în Transilvania la sfârșitul anilor 1470*, în „Studia in Honorem Dorin Alicu”, editor Viorica Bolindeț și Tudor Sălăgean, Argonaut, Cluj-Napoca, 2009, pp. 318-332 (în colaborare cu Al. Simon);
200. *Din Secuime în Țara Hațegului. Expedițiile otomane în Transilvania la sfârșitul anilor 1470*, în „Studia archaeologica et historica in honorem magistri Dorin Alicu”, editori Viorica Rusa-Bolindeț, Tudor Sălăgean, Rada Varga (Cluj-Napoca: Argonaut, 2010), pp. 565-575 (în colaborare cu Al. Simon);
201. *Despre conspirația pregătită de Maximilian I de Habsburg și Ștefan III cel Mare împotriva regilor Ungariei și Poloniei la sfârșitul secolului al XV-lea*, în „Istoriografie și politică în estul și vestul spațiului românesc”, editori Ion Grumeni, Emil Dragnev, Sorin Șipoș, Svetlana Suveică (Chișinău-Oradea: Cartodidact, 2009), pp. 57-76; (împreună cu Alexandru Simon);
202. *Interesele orientale ale Casei de Habsburg la sfârșitul secolului XV: Campania lui Jan Albert în Moldova și alianța dintre Maximilian I și Ștefan III cel Mare (1497)*, în „Frontiere și spații de frontieră”, editori Ion Grumeni, Emil Dragnev, Sorin Șipoș, Svetlana Suveică (Chișinău-Oradea: Cartodidact-Editura Universității, 2009), pp. 134-152; (împreună cu Alexandru Simon);
203. *Disputa pentru Țara Hațegului dintre voievozii români și regii ungari în secolul al XIII-lea*, în volumul „Studia Varia In Honorem. Professoris Ștefan Ștefănescu Octogenarii”, editat de Cristian Luca și Ionel Căndea, Editura Academiei Române/ Editura Istros, Muzeul Brăilei, București-Brăila, 2009, paginile 103-114 (apărut 2010);
204. *Testimonies on the Ethno-Confessional Structure of Medieval Transylvania and Hungary (9th – 14th Centuries)*, în „Pursuing Diversity. Demographic Realities and Ethno-Confessional Structures in Transylvania” (Transylvanian Review, vol. XIX, supplement no. 1, 2010), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2010 (coord. I.-A. Pop, Sorina și I. Bolovan), p. 9-41;
205. *State and Population. The Social and Socio-Professional Structure of Transylvania in the 18th Century*, în „Pursuing Diversity. Demographic Realities and Ethno-Confessional Structures in Transylvania” (Transylvanian Review, vol. XIX, supplement no. 1, 2010), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2010 (coord. I.-A. Pop, Sorina și I. Bolovan), p. 43-61;
206. *Medieval Genealogies of Maramureș. The Case of the Gorzo (Gurzău) Family of Ieud*, în „Pursuing Diversity. Demographic Realities and Ethno-Confessional Structures in Transylvania” (Transylvanian Review, vol. XIX, supplement no. 1, 2010), Romanian Academy, Cluj-Napoca, 2010 (coord. I.-A. Pop, Sorina și I. Bolovan), p. 127-143;
207. *Documents on the Prequels and the Aftermath of the Battle of Câmpul Păunii (Kenyérmező, Brotfeld)*, în „Századok” [Secole] (Budapest), CXLIII (2010), 1, pp. 173-187 BDI (EBSCO), în colaborare cu Al. Simon;
208. *Realități confesionale și ecleziastice în Transilvania și Ungaria până la 1300*, în vol. „Sfântul Ierotei, episcop de Alba Iulia (sec. X)”, Reîntregirea, Alba Iulia, 2010 (coord. I.-A. Pop, J. Nicolae și O. Panaite), p. 49-64;
209. *Observations sur la structure ethnique et démographique de la Hongrie et de la Transylvanie médiévales (IX-e – XIV-e siècles)*, în „Many Path to Happiness? Studies in Population and Family History. A Festschrift for Antoinette Fauve-Chamoux”, coord. M.-P. Arrizabalaga, I. Bolovan, M. Eppel, J. Kok, Mary Louise Nagata, Aksant, Amsterdam, 2010, p. 198-214;
210. *L’Eglise byzantine et le pouvoir politique de Transylvanie et de Hongrie avant 1300*, în „Nouvelles études d’histoire”, XII (publiée a l’occasion du XXI-e Congrès International des Sciences Historiques, Amsterdam, 2010), București, 2010, p. 17-29;
211. *Maramureșul în secolul al XIV-lea: interferențe etnice și confesionale*, în „Studia Slavica et Balcanica Petropolitana”, 2010, p. 17-32;
212. *Politica îndreptată împotriva „schismaticilor” din Transilvania și Părțile Vestice în secolul al XIV-lea*, în vol. „Politici imperiale în estul și vestul spațiului românesc”, coord. S. Șipoș, M. Brie, I. Horga, I. Șarov, I. Gumenăi, Oradea-Chișinău, 2010, p. 120-132;
213. *Cuvânt înainte*, prefață la volumul "Călător prin istorie. Omagiu Profesorului Liviu Maior la împlinirea vârstei de 70 de ani", coord. I.-A. Pop, I. Bolovan, Academia Română, Cluj-Napoca, 2010, p. 13-17;

214. *Receptarea lumii creștine răsăritene de către românii din Transilvania în secolele XVII-XVIII*, în vol. "Călător prin istorie. Omagiu Profesorului Liviu Maior la împlinirea vârstei de 70 de ani", coord. I.-A. Pop, I. Bolovan, Academia Română, Cluj-Napoca, 2010, p. 33-45;
215. *Lectori salutem!*, studiu introductiv la volumul "Dr. Augustin Bunea, Stăpâni Tării Oltului. Discurs de recepție la Academia Română", ediție de Marcella Ciortea, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2010, p. 5-15;
216. *Cuvânt înainte*, prefață la volumul "Iucian Popescu, Istoria recentă a politicii mondiale", Editura Corint, București, 2010, p. 7-8;
217. *Nicolae Iorga – fondator al Casei Române din Veneția*, în vol. "Nicolae Iorga, 1871-1940. Studii și documente", coordonatori Constantin Bușe, Constantin Gaucan, Editura Universității din București, București, 2010, p. 367-404;
218. *Nicolae Iorga despre Țara Maranureșului la 1400*, în "Academia Română. Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie", seria a IV-a, tomul XXXIV, 2010, p. 37-49;
219. *La frontiera dintre ortodoxie, catolicism și protestantism: biserica românilor din Transilvania și Patriarhia ecumenică (secolele XIV-XVII)*, în vol. „Frontierele spațiului românesc în context european”, coord. S. Șipoș, M. Bric, Fl. Sfrengeu, I. Gumenâi, ediția a II-a revizuită, Oradea, 2010, p. 35-44;
220. *Historic and Cultural Similarities and Differences of the Countries of Southeast Europe*, în vol. „Modern Southeast Europe. A Handbook for Investors and Executives”, editors Susanne Mueller, Werner Stein, Peter Simon, Cross-Culture Publishing Dr. Susanne Mueller, Frankfurt/Mein, 2010, p. 37-51;
221. *Cuvânt înainte*, prefață la vol. „Frontierele spațiului românesc în context european”, coord. S. Șipoș, M. Bric, Fl. Sfrengeu, I. Gumenâi, ediția a II-a revizuită, Oradea, 2010, p. p. 9-10;
222. *Cuvânt înainte*, prefață la vol. Camelia Burghel, „Satul timpului, timpul satului. Chilioara, Sălaj”, Editura Mega, Cluj-Napoca-Zalău, 2010, pp. 7-10.
223. *Prefață (Foreword) la lucrarea lui Cristian Ivaneș, „National Ideology and the Making of a Nation: Simion Bărnuțiu and the Romanian Revolution of 1848-1849 in Transylvania”*, Cluj-Napoca, Eikon, 2010, p. 9-14;
224. *Prefață (Lectori Salutem!) la lucrarea lui Andrea Fara, „La formazione di un'economia di frontiera. La Transilvania tra XII e XIV secolo”*, Napoli-Italia, Editoriale Scientifica, 2010, p. 13-18;
225. Recenzie (în engleză) la cartea lui George Cristian Maior, *Incertitudine: Gândire strategică și relații internaționale în secolul XXI*, București, RAO, 2009, în „Transylvanian Review”, vol. XIX, no. 3, Autumn 2010, p. 156-158;
226. *Direcții și tendințe ale istoriografiei române contemporane*, în volumul „Istoriografie, cultură și politică în vestul României” (Omagiu profesorului Violel Daur, la împlinirea vârstei de 75 de ani), ediție îngrijită de Radu Romînașu, Editura Universității din Oradea, 2011, pp. 25-42;
227. *Dosarul de anchetă al istoricului Silviu Dragomir (1 iulie 1949)*, în vol. „Silviu Dragomir – 120 de ani de la naștere”, coordonatori Ioan-Aurel Pop, Sorin Șipoș, Oradea, Editura Universității din Oradea, 2011, p. 71-103 (în colaborare cu Sorin Șipoș);
228. *Un studiu inedit al istoricului Silviu Dragomir*, în vol. „Silviu Dragomir – 120 de ani de la naștere”, coordonatori Ioan-Aurel Pop, Sorin Șipoș, Oradea, Editura Universității din Oradea, 2011, p. 129-148;
229. *Românii și România în Europa: între Occidentul latin și Orientul bizantin*, în volumul „Lucrările celei de-a XV-a sesiuni a Comisiei bilaterale a istoricilor din România și Rusia” (Cluj-Napoca, 6-11 septembrie 2010), coord. Ioan-Aurel Pop, Cluj-Napoca, 2011, p. 43-60;
230. *Cum se învață limba, literatura și istoria în România și în Europa contemporană?*, în „Analele Brăilei (Seria Istorie, Cultură, Civilizație)”, Serie nouă, an XI, nr. 11, Muzeul Brăilei, pp. 245-253;
231. *Între real și ideal: Dimitrie Cantemir despre locul românilor în Europa*, în lucrarea „Dimitrie Cantemir” (sesiune de comunicări științifice: 10 decembrie 2010), Editura Biblioteca Bucureștilor, București, 2011, pp. 113-124;
232. *Considerații despre temeierile medievale ale unității românilor – dialogul spiritual dintre Transilvania și Moldova*, în „Euharisticion Patriarhului Daniel al României”, coord. Varlaam, Episcop-vicar patriarhal și prof. Emilian Popescu, Editura BASILICA a Patriarhiei Române, București, 2011, pp. 485-496;

233. *Crise de l'écrit historique ou crise de la conscience publique?*, în lucrarea *Penser l'Europe (seminar international, ediția a IX-a, 8-9 octombrie 2010)*, editat de Fundația Națională pentru Știință și Artă a Academiei Române, București, 2011, pp. 82-88;
234. *La Santa Sede, Venezia e la Valacchia nella crociata antiottomana di fine Quattrocento*, în Supplement no. 3 al *Transylvanian Review*, Vol. XX, 2011, intitulat „Textus Testis.Documentary Value and Literary Dimension of the Historical Text”, coord: Sorin Șipoș, Dan Octavian Cepraga, Ioan-Aurel Pop, Editura Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, 2011, p. 9-22;
235. *Academicianul Dan Berindei la 85 de ani*, în „Academia Română. Memoriile Secției de științe istorice și arheologice”, seria a IV-a, tomul XXXIII, 2008-2009, București, 2011, p. 211-212;
236. *Istoricul Șerban Papacostea la 80 de ani*, în „Academia Română. Memoriile Secției de științe istorice și arheologice”, seria a IV-a, tomul XXXIII, 2008-2009, București, 2011, p. 217-218;
237. *Profesorul Nicolae Edroiu la 70 de ani*, în „Academia Română. Memoriile Secției de științe istorice și arheologice”, seria a IV-a, tomul XXXIII, 2008-2009, București, 2011, p. 219-221;
238. *Prefața cărții Teologie și biserică la români (de la încreștinare până în secolul XX)*, autor Ernst Christopf Suttner, Editura Galaxia Gutenberg, 2011, pp. 5-14;
239. *Les Roumains de Transylvanie et leurs privilèges accordés à l'époque de Mathias Corvin* în „Matthias Corvinus und seine Zeit: Europa am Übergang vom Mittelalter zur Neuzeit zwischen Wien und Konstantinopel” (Denkschriften der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, CCXXXI), coordonatori: Pop Ioan Aurel, Christian Gastgeber, Ekaterini Mitsiou, Mihailo Popović, Johannes Preiser Kapeller, Alexandru Simon, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, Austria, 2011, pp. 93-101;
240. *Le pays du Maramureș au XIVe siècle – interférences ethnique et confessionnelles*, în „Studia Universitatis „Babeș-Bolyai”, Historia”, vol. 56, Number 1, June 2011, editată de Universitatea „Babeș-Boyai”, Cluj, pp. 27-44;
241. *The Names of the Hunyadis*, în vol. „Matthias Rex. Hungary at the Dawn of the Renaissance”, ELTE University Press of Budapest, 2011, Budapesta, Ungaria;
242. *The Venetian and Walachian Roots of the Ottoman-Hungarian Truce of 1458: Notes on Documents in the State Archives of Milan*, în „The Italian Peninsula and Europe's Eastern Borders. 1204-1669 (Eastern and Central European Studies, 1)”, editori Iulian-Mihai Damian, Dan Ioan Mureșan, Mihailo Popović și Alexandru Simon (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2011), pp. 181-196 (în colaborare cu Alexandru Simon);
243. *Bemerkungen zum status des Adels in Siebenbürgen und in Ungarn während der Dynastie der Angeviner*, în vol. „Itinerarii istoriografice. Studii în onoarea istoricului Costin Feneșan”, volum îngrijit de Dumitru Țeicu și Rudolf Graef, Editura Academia Română-Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2011, p. 67-85;
244. *Historian Silviu Dragomir's Investigation File*, în „Transylvanian Review”, vol. XX, no.4, Winter 2011, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2011, p. 91-103 (în colaborare cu Sorin Șipoș);
245. *Rădăcinile medievale ale regiunii (provinciei) istorice Transilvania (secolele IX-XIII)*, în „Economia regională: ipostaze rurale și urbane”, volum coordonat de Iosif Marin Balog, Rudolf Gräf, Ioan Lumperdean, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2011, p. 141-166.
246. *Genealogii maramureșene medievale – exemplul familiei Gorzo (Gurzău) de leud*, în „MARAMUREȘ – Vatră de istorie milenară – volumul VII”, Editura „Dragoș Vodă”, volum coordonat de Vasile Iuga de Săliște, Cluj-Napoca, 2011, pp. 85-101.
247. *Documents on the Prequels and the Aftermath of the Battle of Câmpul Păinii (Kenyermező, Brotfeld)*, *Hadtörténelmi Közlemények [Studii de Istorie Militară]* (Budapest), CXXIV (2011), 1 [2012], pp. 229-238 (în colaborare cu Al. Simon).
248. *Tradiția istorică a Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului*, în volum. „Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului la 90 de ani (1921-2011)”, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012, p. 35-51;
249. *Sermo Geticus – un témoignage sur «la langue gétique» de la fin du XVIe siècle*, în „One Hundred Years Since the Birth of Emil Turdeanu”, Supplement no. 1 al *Transylvanian Review*, Vol. XXI, 2012, p. 253-260;

250. *Țara Moldovei de la întemeiere până la 1812*, în „200 ani din istoria românilor dintre Prut și Nistru. 1812-2012”, coord. Acad. Ioan-Aurel Pop și Prof.univ.dr. Ioan Scurtu, Fundația Culturală Magazin Istoric, Grupul Editorial Litera, 2012, București, p. 11-45.
251. *Matia Corvin și Clujul (1443-1458-1490)*, în revista „Historia”, an XII, nr. 123, martie 2012, p. 28-31.
252. *Mărturiile italiene despre asaltul otoman, din vara anului 1462, asupra Creștinătății*, în „In honorem ALEXANDRU MOȘANU”, coord. Nicolae Enciu, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Presa Universitară Clujeană, 2012, Cluj-Napoca, p. 19-28.
253. *Laudă culturii românești bănățene*, prefață la „Cărți vechi românești și cronici bisericești din Banat”, coord. Valeriu Leu și Costa Roșu, Presa Universitară Clujeană din Cluj-Napoca și Editura ICRV din Zrenian, 2012, p. V-VI.
254. *Un gând despre un prieten*, în „Mvltă & Varia. Studi offeriti a Maria Macella Ferraccioli e Gianfranco Giraudo”, a cura di Florina Creț Ciure, Viviana Nosilia, Adriano Pavan, volumul I, Biblion Edizioni srl, 2012, Milano, pp. 73-75.
255. *Ambasadorii venețieni din Imperiul Romano-German despre Principatele Române și Ungaria (a doua jumătate a secolului al XVI-lea)*, în „Mvltă & Varia. Studi offeriti a Maria Macella Ferraccioli e Gianfranco Giraudo”, a cura di Florina Creț Ciure, Viviana Nosilia, Adriano Pavan, volumul II, Biblion Edizioni srl, 2012, Milano, pp. 393-410.
256. *Legende și curiozități despre Matia (Matei) Corvinul și familia sa*, în „Mitur și legende din tradiția multimilenară a Clujului”, coord. Ioan Silviu Nistor, Casa Cărții de Știință, 2012, Cluj-Napoca, pp. 35-44.
257. *Românii și România în Europa: între Occidentul latin și Orientul bizantin*, în „Promemoria. Revista Institutului de Istorie Socială”, volumul II, nr. 3, Centrul Editorial „Integritas”, 2012, Chișinău, pp. 253-256.
258. *The Names in the Family of King Matthias: From Old Sources to Contemporary Historiography*, în „Matthias Rex 1458–1490. Hungary at the Dawn of the Renaissance” (=F.ihnologica et folkloristica Carpathica, XVII), editori Elek Bartha, Róbert Keményfi, Zsófia Vincze Kata (Debrecen: Debrecen University Press, 2012), pp. 11-40.
259. *Cuvânt înainte*, prefață la volumul Marcel Gh. Muntean „Tipologia artei bizantine”, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012, p. 5-9.
260. *Religiones and Nationes in Transylvania during the 16th Century: between Acceptance and Exclusion*, în Journal for the Study of Religions and Ideology, vol 12, nr. 34 (2013), pp. 209-236.
261. *Ecouri italiene despre asaltul otoman asupra Creștinătății din vara anului 1462*, în Paul Bruszanowski, Nicolae Chifăr, Emanuel-Pavel Tăvală (coordonatori), „File de istorie. Prețuire și recunoștință. Pr.Prof.dr. Mircea Păcurariu”, Ed. Andreiana, Presa Universitară Clujeană, 2012, Cluj-Napoca, pp. 234-246.
262. *Le Nationes transilvanoe nei secoli XVI-XVII: tra accettazione ed esclusione*, în „Integrazione, assimilazione, esclusione e reazione etnica”, a cura di Adriano Pavan e Gianfranco Giraudo, postfazione di Gianfranco Giraudo, vol II, Editura Muzeului Țării Crișurilor, 2012, Oradea, pp. 126-142.
263. *Les Roumains face à l'Église occidentale et l'Église occidentale face aux Roumains au Moyen-Âge*, în „Lettres roumaines - passé-présent”, revistă trimestrială coordonată de COPYRO București, Non Lieu, Paris, 2012, pp. 76-128.
264. *The Faces of John Hunyadi and Matthias Corvinus. Onomastics, Sources and Historiography*, în Christian Gastgeber, Charis Messis, Dan Ioan Mureșan și Filippo Ronconi (coordonatori), „Pour l'amour de Byzance. Hommage à Paolo Odorico”, Peter Lang Editions, 2013, Frankfurt am Main, pp. 195-220.
265. *Témoignages sur les relations de suzeraineté-vassalité polono-moldaves à la fin du règne du premier roi Jagellon*, în „Between Worlds: The Age of the Jagiellonians”, editat de Florin Ardelean, Christopher Nicholson și Johannes Preiser-Kapeller, Eastern and Central European Studies II, Peter Lang GmbH, 2013, Frankfurt am Main, pp. 157-176.
266. *Mărturiile externe și interne despre latinitatea limbii române din secolele al XV-lea și al XVI-lea*, în „Eugen Simion 80”, volum îngrijit de Lucian Chișu, Gheorghe Chivu, Andrei Grigor, Editura Tracus Arte, 2013, București, pp. 447-454.

267. *Lectori salutem!*, prefață la volumul „Slăbirea comunității românești din Harghita-Covansa. Raport de cercetare”, coordonatori: Radu Baltasiu, Gabriel Săpunaru, Ovidiana Bulumac, Editura Etnologică, Colecția de Studii Sociologice, 2013, București, pp. 5-12.
268. *Indemn către cititor (Foreword to the Reader)*, prefață la volumul Cristian Florin Bota, „O cronologie a Caselor de Ajutor Reciproc. A Chronology of Credit Unions”, Editura ALTIP, 2013, Alba Iulia, pp. 7-8.
269. *Evolution of the Realm and of the Inhabitants of Transylvania*, în „Quo vadis, Romania?”, coord. dr. Ion M. Anghel, Liber Amicorum, Junimea, 2013, Iași, p. 13-31.
270. *Rapports italiens sur les affrontements de l'année 1456 en Europe centrale-orientale*, în «Revue Roumaine d'Histoire», LI, 2012, nr. 1-2, p. 3-26 (colab. cu Alexandru Simion).
271. *O măturare despre „liamba getică” (sermo geticus) de la finele secolului al XVI-lea*, în „Polychronion. Profesorului Nicolae-Șerban Tanașoca la 70 de ani”, coord. de Lia Brad Chisacoț, Cătălina Vătășescu, Editura Academiei Române, București, 2012, pp. 401-406.
272. *Luigi Cazzavillan – una biografia italo-romena (1852-1903)*, în colaborare cu Ion Cârja, în „Rassegna storica del Risorgimento”, anno XCIX, Supplemento al fascicolo III/2012, pp. 97-108.
273. *Istoria și semnificația numelor de români/calah și România/Valahia*, Discurs de recepție rostit la 29 mai 2013 în ședință publică cu răspunsul Academicianului Dan Berindei, Editura Academiei, București, 2013, pp. 5-29.
274. *Florin Constantiniu – contemporanul nostru perpetuu și irevocabil*, în vol. „IN MEMORIAM Acad. Florin Constantiniu – Smerenie. Pasiune. Credință”, îngrijit de dr. Laurențiu Constantiniu, București, Editura Enciclopedică, 2013, p. 535-541.
275. *Inter hos sunt dispersi per totum provinciam Valachi. Aspecte ale statutului românilor transilvăneni în epoca Reformei religioase*, în vol. Acta musei apulensis, Apulum I, seria Historia & Patrimonium, Muzeul Național al Unirii, 2013, Alba Iulia, pp. 261-270.
276. *Cuvânt către cititor*, prefață la volumul Gabriel-Virgil Rusu, „Cherla. Cetatea lui Martinuzzi”, Editura Academiei Române, 2013, Cluj-Napoca, pp. 9-11.
277. *Prólogo al elogio de Mario Vargas Llosa*, în „Transylvanian Review”, vol. XXII, no. 3/2013, pp. 55-58.
278. *Un text latin din 1531, despre raporturile moldo-polone de la arhivele de stat din Milano*, în „The Steppe Lands and the World beyond Them – Studies in honor of Victor Spinei on his 70th birthday”, volum editat de Florin Curta și Bogdan-Petru Maleon, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2013, Iași, pp. 761-778.
279. *Elogiul tradiției*, în „140 de ani de învățământ universitar în limba maghiară”, volum editat de Batiz Erikó, Nagy László, Soós Anna, Presa Universitară Clujeană, 2013, pp. 11-18.
280. *Cartea celor 12 portrete...*, prefață la volumul Vasile Gaftone, „Maramureșeni charismatici”, Editura Eikon, 2013, Cluj-Napoca, pp. 7-11.
281. *Un sat cât o fărâmiță de veșnicie*, prefață la volumul „Fabricat în Runcu Salvei: aspecte monografice”, coordonatori Vasile Lechințan, Adrian Onofreiu, Mircea Prahase, Editura Eikon, 2013, Cluj-Napoca, pp. 7-9.
282. *Cânduri despre cultura națională și țara unită*, în „Academia Română. Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie”, seria a IV-a, tomul XXXVII, 2013 pp. 21-25;
283. *Vasile Pârvan, fondatore spirituale dell'Università romana di Cluj*, în Accademia di Romania in Roma, „Ephemeris Dacoromana”, serie nuova, XV, 2013, Editura Academiei Române, pp. 15-18.
284. *The Names in the Family of King Matthias: from Old Sources to Contemporary Historiography*, în „Matthias Rex 1458-1490. Hungary at the Dawn of the Renaissance”, István Draskóczy, Gábor Farkas, Iván Horváth, Ernő Marosi, Vimos Voigt (Budapest: Eötvös Loránd University Press, 2013 (http://renaissance.elte.hu/?page_id=409);
285. *Rolul științelor sociumane în demersul academic românesc modern*, în colaborare cu Daniel David, în „Revista de Politică Științei și Scientometrie”, serie nouă, vol. 3, nr. 1, martie 2014, pp. 28-29.
286. *Preliminaries to European Integration in the Transylvanian Area (Case Study on Unity and Diversity)*, în Wilfried Loth, Nicolae Păun (editori), „Disintegration and Integration in East-Central Europe”, EFES, 2014, Cluj-Napoca, pp. 22-30.

287. *La Roumanie en Europe: entre l'Occident latin et l'Orient byzantin*, în Hugo Francisco Bauzá (compilador) „Reflexiones contemporáneas – Nuevos aportes desde las humanidades y la ciencia”, Buenos Aires, 2013, pp. 9-26.
288. *Préface*, în Laurent Chryanovski, „De Prométhée à la Fée Electricité. Pour une sociologie de l'éclairage à travers les âges, les croyances et les continents”, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Editura Argonaut, 2013, p. 9-10.
289. *Regimul de stări și românii din Transilvania în secolele XIII-XV / The Estates System and the Transylvanian Romanians in the 13th-15th Centuries*, în vol. Aurel Chiriac, Sorin Șipoș (coordonatori), „Seminatores in artium liberalium agro. Studia in honorem et memoriam Barbu Ștefănescu”, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2014, pp. 265-297.
290. *Națiuni și confesiuni în Principatul Transilvaniei – între acceptare și excludere*, în vol. Mihai Spăriosu, Vasile Boari (coord.), „Armonie și conflict intercultural în Banat și Transilvania. Perspective cultural-istorice 1650-1950”, Seria Studii culturale, Institutul European, 2014, pp. 273-284.
291. *Kleine Geschichte der Ethnonyme Rumäne (Rumänien) und Walache (Walachei) (I)*, în „Transylvanian Review”, vol. XXIII, No. 2, summer 2014, pp. 68-86.
292. *The Historic Destiny of Prince Brâncoveanu*, în „Constantin Brâncoveanu, simbol românesc”, volum editat de QMagazine, 2014, pp. 37-50.
293. *16th Century Venetian Bailiffs' Reports on Realities in the Ottoman Empire*, conferință susținută în cadrul simpozionului internațional „From Periphery to Centre. The Image of Europe at the Eastern Border of Europe”, Oradea, 4-8 iunie, 2013, publicat în volumul editat de Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Dan Octavian Cepraga, Mircea Brie, Teodor Mateoc, „From Periphery to Centre. The Image of Europe at the Eastern Border of Europe”, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, 2014, pp. 61-75.
294. *Eminescu și străinii – o reconsiderare*, în „Lumina” LXVII, serie nouă, nr. 7-9/2014, pp. 10-17.
295. *Eminescu și străinii – o reconsiderare*, în „Caiete critice”, Revistă editată de Fundația Națională pentru Știință și Artă, nr. 6 (320) /2014, pp. 31-37.
296. *Eminescu și străinii – o reconsiderare*, în „Academica”, Revistă editată de Academia Română, nr. 6-7, iunie-iulie 2014, anul XXIV, pp. 284-285.
297. *La leçon de l'histoire et l'histoire à travers les leçons*, în „Comment enseigner l'histoire et les littératures pour former l'homme européen?”, Penser l'Europe, Séminaire international, XIIème édition, 4-6 octobre 2013, București, pp. 143-147.
298. *Universitățile și unitatea națională*, în „Revista Clipa”, septembrie 2014, <http://www.revistaclipa.com/>
299. *The History and Significance of the Names Romanian/Vlach and Romania/Wallachia*, discurs de recepție la Academia Română, 29 mai 2014, Presa Universitară Clujeană, 2014, 87 p.
300. *Et in Arcadia ego sau a fi elev la „Șaguna”*, în „Familia română”, an 15, nr. 2-3 (53-54), aprilie-septembrie 2014, pp. 14-15.
301. *Istoria și semnificația numelor de român/valah și România/Valahia*, în „Glasul Bucovinei”, Institutul Cultural Român, 1-2/2014, an. XXI, nr. 81-82, pp.40-62.
302. *Cuvânt înainte*, prefață la „I romeni e la Grande Guerra. 1914-2014”, Institutul Cultural Român, 2014, p. 12.
303. *Semn de prețuire pentru autor și îndemn către cititor (cuvânt înainte)*, Pr. Prof. univ. dr. Ioan M. Bala, „Istoria românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi – adevăruri nespuse până acum”, Ed. Grinta, Cluj-Napoca, 2014, pp.7-8.
304. *Rolul romanității românilor în conștiința medievală*, în Gheorghe Cliveti (editor), „Clio în oglindiri de sine. Academicianului Alexandru Zub – omagiu”, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014, pp. 307-320.
305. *Gaudeamus igitur...*, cuvânt înainte la „Anuarul Colegiului Studentesc de Performanță Academică 2013-2014”, nr. 1/2014, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2014, pp. 5-8.
306. *Schiță pentru un portret*, cuvânt înainte la volumul Oliver Jens Schmitt, „Skanderberg. Noul Alexandru al Balcanilor”, Presa Universitară Clujeană, Academia Română: Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2014, pp. vii-ix.

307. *Reginul de stări și românii din Transilvania în secolele XIII-XV / The Estates and the Transylvanian Romanians in the 13th - 15th Centuries*, în Aurel Chiriac, Sorin Șipoș (coordonatori), „Seminatores in artium liberalium agro. Studia in honorem et memoriam Barbu Ștefănescu”, Academia Română: Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2014, pp. 287-297.
308. *Cuvânt de aleasă prețuire... / Words of utmost appreciation...*, cuvânt înainte la vol. Adrian-Ciprian Păun și Dragoș Păun (editori), „The Convergence of Diversity. The European Model. In honorem Prof. univ. dr. Nicolae Păun”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2014, pp. 7-17.
309. *Viața bisericească și monahismul de rit bizantin pe teritoriul României până la 1300*, în „Monahismul ortodox românesc. Istorie, contribuții și repertoriizare”, vol. I, Editura Basilica a Patriarhiei Române, Patriarhia Română, Academia Română, București, 2014, pp. 347-379.
310. *Kleine Geschichte der Ethnonyme Rumäne (Rumänien) und Walache (Walachei) (II)*, în „Transylvanian Review”, vol. XXIII, No. 3, Autumn 2014, pp. 81-87.
311. *Raporturi politice în Europa Central-Orientală reflectate în două documente venețiene din 1510*, în Doru Radosav, Radu Mârza (editori) „Societate – Cultură – Biserică. Studii de istorie medievală și modernă. Omagiu Profesorului Avram Andea”, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2014, pp. 241-254.
312. *Îndemn către cititor*, în „Nicolae Dragomir. Oierii mărginerii”, ediție îngrijită de Alexandru Păcurar, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2014, pp. 7-8.
313. *125 de ani după Mihai Eminescu*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 31-21 / 2014, anul VII, pp. 5-8.
314. *Repere ale politicii confesionale a principelui Gabriel Bethlen față de români*, în Dáné Veronka, Horn Ildikó, Lupescu Makó Mária, Oborni Teréz, Rűsz-Fogarasi Erikó, Sipos Gábor (editori), „A Bethlen Gábor trónra lépésének 400. évfordulóján rendezett konferencia tanulmányai”, Erdélyi Műzeum-Egyesület, Cluj-Napoca, 2014 pp. 345-356.
315. *În loc de elogiu, o amintire...*, în Laura Lazăr Zăvăleanu, „Ion Vlad – sub imperiul lecturii”, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2014, pp. 73-80.
316. *I Romeni e il ricordo di Roma*, în „Incontro di studi. Orme di Roma – tra Italia e Romania all'insegna di Roma antica”, Istituto Poligrafico e Zecca Dello Stato, Roma, 2014, pp. 27-40.
317. *Cuvânt înainte sau îndemn către cititor la volumul Marcel Ghe. Muntean, „Repertoriul pictorului bizantine. Icoane de praznic”*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2014, pp. 7-8.
318. *Sultan Mehmed II's Walachian Campaign of 1462 in Italian Reports*, în „The Lower Danube in the Middle Ages: Crusading, Commerce and Ethnicity (1200s-1500s)” (=Eastern and Central European Studies, V), editori Adrian Magina, Alexandru Simon, Vratislav Zervan (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2014), pp. 155-168.
319. *La Valacchia nella crociata antiottomana (1475-1476)*, în „The Lower Danube in the Middle Ages: Crusading, Commerce and Ethnicity (1200s-1500s)” (=Eastern and Central European Studies, V), editori Adrian Magina, Alexandru Simon, Vratislav Zervan (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2014), pp. 169-182.
320. *The Religious Union of Buda (1366) in the Context of the Religious Offensive of Hungarian King Louis I of Anjou against the Schismatics*, în „The Union of Florence: Prequels and Aftermath” (=Eastern and Central European Studies, VII), editori Christian Gastgeber, Ekaterini Mitsiou, Ioan-Aurel Pop, Mihailo Popović, Johannes Preiser Kapeller, Alexandru Simon (New York – Oxford – Basel – Frankfurt-am-Main – Wien: Peter Lang, 2014), pp. 211-224.
321. *Dimitrie Cantemir și Transilvania*, în „Academica”, Revistă editată de Academia Română, nr. 11-12, noiembrie-decembrie 2014, anul XXIV 289-290, pp. 28-33.
322. *Cuvânt către cititor*, în Raimondo Rudolf Salarschi, „Din istoria Eparhiei Greco-Catolice de Oradea”, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2014, pp. 11-13.
323. *“Dacia” in the Late 1400s: Regional and Local Means and Mechanisms of Wallachian State Building*, Revue Roumaine d'Histoire (Bucarest), LIII (2014), 3-4, pp. ?? [BDI (EBSCO)] (în colaborare cu Al. Simon).
324. *Mihai Eminescu – repere biografice*, în colaborare cu Cecilia Cârja, Ioana Bonda, în „Maladia lui Eminescu și maladiile imaginare ale eminescologilor”, Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2015, pp. 30-62.

325. *Réflexions à l'occasion d'une cérémonie*, în *Transylvanian Review*, vol. XXIV, nr. 1, spring 2015, pp. 79-81.
326. *Domnia lui Constantin Brâncoveanu și românii din Transilvania – realitate istorică și reflecție în istoriografia românească transilvăneană din secolul al XVIII-lea*, în Pr. Prof. Ioan Moldoveanu, Pr. Ion Țârlescu (coordonatori), „Constantin Brâncoveanu (1688-1714). Studii și cercetări academice”, Editura Trinitas, București, 2015, pp. 594-617.
327. *Additional Observations regarding the Phrase Religio Romana in a Transylvanian Document dated 6 June 1574*, în „*Journal for the Study of Religions and Ideology*”, vol 14, nr. 41 (2015), pp. 3-21.
328. *Îndemn către cititor*, în Auguste de Gérard, „*Transilvania și locuitorii săi (I)*”, traducere de Laurențiu Malomfălean și Marius Mitrache, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2014, p. 5-7.
329. *Eminescu și străinii – o reconsiderare*, în *Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologice*, scria IV, tomul XXXVIII, Editura Academiei Române, 2014.
330. *Îndemn către cititor*, în Vasile Lechințan, Ioan Zegrean, „*Monografia satului Ceaba. Comuna Sânmărtin – județul Cluj*”, Editura Studia, Cluj-Napoca, 2015, p. 5-7.
331. *Pour un portrait de l'auteur*, în Roxana-Gabriela Curcă (ed.), „*Paolo Odorico. Des textes et des contextes dans la littérature byzantine. Un recueil autobiographique d'articles*”, Editura Academiei Române, Muzeul Brăilei Editura Istros, București-Brăila, 2013, p. 11-19.
332. *The Extent and Revenues of the Ottoman Empire in Documents of Some Venetian Baili (16th Century)*, în Stoica Lascu, Melek Fetisleam (eds.), „*Contemporary Research in Turkology and Eurasian Studies. A Festschrift in Honor of Professor Tasin Gemil on the Occasion of His 70th Birthday*” (Babeș-Bolyai University. The Institute of Turkology and Central-Asian Studies), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2013, lxxviii+1.056 pp.; il., tabl, p. 419-433.
333. *Les roumains en Europe: entre l'héritage de la latinité occidentale et la réalité byzantine-slave orientale*, în vol. „*Penser l'Europe. Séminaire international, XIII-ème édition: „Y-a-t-il deux Europes?”*”, 3-4 octombrie 2014, Bucarest – Roumanie”, p. 40-44;
334. *Alcuni aspetti della diffamazione del re Mattia Corvino nel XV secolo*, în „*Transylvanian Review*”, 2015, vol. XXIV, Suplimentul nr. 2, p. 26-34;
335. *Semnificația mărturiilor medievale despre limba română*, în „*Caietele Sextil Pușcariu*”, Actele Conferinței Internaționale „Zilele Sextil Pușcariu”, ediția a II-a, Cluj-Napoca, 10-11 septembrie 2015, Ed. Scriptor și Ed. Argonaut, p. 33-41.
336. *Prefață* în Sorin Șipoș „*Silviu Dragomir – istoric*”, ediția a III-a adăugită, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2015, pp. 7-10;
337. *Introduzione*, Gianluca Masi, „*I rapporti tra il Granducato di Toscana e il Principato di Transilvania (1540-1699)*”, Aracne Editrice, Ariccia, dicembre 2015, p. 21-26.
338. *Educația europeană prin manuale de istorie*, în „*Academica*”, Revistă editată de Academia Română, nr. 10, octombrie 2015, anul XXV 300, p. 5-10.
339. *Semnificația mărturiilor medievale despre limba română*, în Eugen Pavel, Nicolae Mocanu, Adrian Tudurachi (editori), în „*Caietele Sextil Pușcariu II. Actele Conferinței internaționale Zilele Sextil Pușcariu*”, ediția a II-a, Cluj-Napoca, 10-11 septembrie 2015”, Ed. Scriptor, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2015, p. 33-41.
340. *Semnificația unei idei de unire românească în 1547*, în Emilian Popescu, Ionel Căndea, Lucian Petroaia, Gelu Aron (editori), „*Polychronion. Întâmpinarea înaltpreașfințitului Arhiepiscop Casian, la 60 de ani*”, Editura Istros, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, 2015, p. 333-342.
341. *Ungaria et Valachia: promisiunile valahe ale Republicii Sfântului Marcu din anii 1470*, (București), NS, XXV (2015), 1-2, pp. 5-65. [ERIH (Int-2)/ BDI (FBSCO)] (în colaborare cu Al. Simon).
342. *La contribution des Transylvains à la fondation de l'Académie Roumaine*, în „*Transylvanian Review*”, vol. XXV, No. 1, spring 2016, p. 3-7.
343. *Transylvania's Estate Assemblies in the 13th and 14th Centuries*, în „*Südost-Forschungen*”, Band 73, 2014, Verlag De Gruyter Oldenbourg, Berlin / Boston, 2016, p. 374-395.
344. *Préliminaires de l'intégration européenne dans l'aire transylvaine (Une étude de cas sur l'unité et la diversité)*, în Sergiu Mișcoiu, Nicolae Păun (coordonatori), „*Cahiers de fare no 9 Numéro spécial. Actes du Colloque Intégration et désintégration en Europe Centrale et Orientale*”, octombrie 2014, Faculté d'Etudes Européennes, Université Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, Roumanie, L'Harmattan, 2016, p. 19-32.

345. Prefață la Alberto Castaldini, „Il Dio nascosto e la possibilità di Auschwitz. Prospettive filosofiche e teologiche sull'Olocausto”, Accademia Romena, Centro di Studi Transilvani, Cluj-Napoca, 2016, p. 9-13.
346. *Cuvânt de prețuire*, Epaminonda I. Stamatiade, „Biografiile marilor Dragomani (interpreți) greci din Imperiul Otoman”, traducere din grecește de Constantin Erbiceanu, ediție îngrijită, postfață și note de Rodica Bacovsky și Alina Pelea, Casa Cărții de Știință, 2016, p. 7-11.
347. *Identitatea românilor prin latinitate – contribuția autorilor transilvăneni*, în Revista „Academica”, nr. 1, ianuarie 2016, anul XXVI, 303, p. 28-36.
348. *Aspetti confessionali ed ecclesiastici compresi nel diploma dei Cavalieri di San Giovanni (1247)*, în „La Romania e il Sovrano Ordine di Malta – 25 anni dal ripristino dei rapporti diplomatici – 1991-2016”, Palombi Editori, 2016, p. 63-77.
349. *Școala Ardeleană și nașterea română din Transilvania în Secolul Luminilor*, în „Caietele Festivalului Național de Literatură FestLit Cluj 2015 – Ediția a 2-a”, „Școala Ardeleană și începuturile modernității românești: Farmecul etimologiilor – Elogiu limbii române”, Editura Școala Ardeleană, 2016, p. 9-14.
350. *Miturile naționale și educația românilor prin istorie*, în „România Transatlantică”, coord. Vasile Iuga, Mihaela Nicola, Răsvan Radu, București, 2016, p. 534-542.
351. Prefață la „Jocurile olimpice, o biografie a civilizației umane în întrebări cu răspunsuri, ilustrații și documente unicate”, coord. Ștefan Maroti, Cristian Cheșuț, Șerban Doboși, Cristina Drăniceanu, Adrian Crișan, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2016.
352. *Istoria Banatului într-o nouă abordare*, prefață la Dr. Cristina Feneșan „Istoria Banatului Otoman”, Editura Academiei Române, București, 2016, p. 7-10.
353. *Préliminaires de l'intégration européenne dans l'aire transylvainne (une étude de cas sur l'unité et la diversité)*, în „Intégration et désintégration en Europe centrale et orientale”, coord. Sergiu Mișcoiu și Nicolae Păun, L'Harmattan, Paris, 2016, p. 19-30.
354. *Les roumains en Europe: entre l'héritage de la latinité occidentale et la réalité byzantine-slave orientale*, în „Caiete critice”, nr. 6 (344), 2016, p. 13-18.
355. *Riforma e Nationes nel Principato di Transilvania. Considerazioni religiose e culturali*, în „Storia religiosa dello spazio romeno”, volumul I, Centro Ambrosiano, Milano, 2016, p. 223-243.
356. *Ierarhia bisericească a românilor din ținuturile bistrițene în secolele XIV-XVII*, în Arhivele Bistriței, Fascicula I, „Petru Rareș și bistrițenii”, Presa Universitară Clujeană, 2016, p. 13-24.
357. Prefață: *Când bun pentru dialog*, la „Zbor pe loc. Antologia Corbii Albi 2015”, Editura Világhírnev, Cluj-Napoca, 2016.
358. *Minorități și majorități în Transilvania de-a lungul timpului*, în „Arhivele Bistriței, Anul I, Fascicula 3, Demografie și confesiuni în Transilvania”, coordonator Mircea Gelu Bura, Presa Universitară Clujeană, 2016, p. 9-19.
359. *O evocare necesară*, prefață la Dumitru Borda, „Profesorul, teologul și istoricul Alexandru Filipașcu”, Editura Țara Maramureșului, Petrova, Maramureș, 2016, p. 5-12.
360. *Imnul românesc întru latinitate – contribuții ale transilvănenilor*, în „Memoria”, revistă editată de Fundația Culturală Memoria, nr. 04 (1/2016), p. 15-27.
361. *Academia Română 150*, în „Invitație la confesiuni”, Rodica Lăzărescu, Editura Vatra Veche, 2016, p. 133-139.
362. *Meseria de istoric la începutul mileniului al treilea*, în Revista de Politica Științei și Scientometrie, vol. 5, nr. 4, 2016, p. 285-287.
363. *Satul – cadrul vieții românești*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 38 / 2016, anul XI, p. 5-7.
364. *Două știri venețiene despre Constantinopolul secolului al XVI-lea*, în „Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate românească”, anul X, nr. 10, octombrie 2016, p. 11-14.
365. *Identitatea și unitatea românilor – conținut, vechime, forme de manifestare*, în „Caiete silvane”, Serie nouă, anul XIII, nr. 2 (145), p. 1-6.
366. *Nicolae Bocșan – Un om între oameni*, prefață la „Analalele Banatului – Arheologie, Istorie”, Volum dedicat memoriei Profesorului Nicolae Bocșan (1947-2016), serie nouă, anul XXIV, 2016, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2016, p. 11-13.

367. Maramureșul... intrând pe furiș în Moldova – reflecții pe marginea unei idei de unire românească menționate la 1547, în „MARAMUREȘ – Vatră de istoric milenară – volumul VIII”, Editura „Dragoș Vodă”, volum coordonat de Vasile Iuga de Săliște, Cluj-Napoca, 2016, pp. 23-36.
368. *Trecutul românilor trepte spre modernitate, în Cunoaște România. Retrospectivă 2007–2013*. Coordonator general acad. Iulian Văcărel, Editura Academiei Române, București, 2016, p. 99–151.
369. *Hungaria, Polonia, Dacia et Croatia: Veneția, Casa de Habsburg și Moldova la sfârșitul secolului al XV-lea*, Anuarul Institutului de Istorie A.D. Xenopol (Iași), LII (2015) suppl. [2016], pp. 43-90. [ERIII (Nat)/ BDI (CEEOL)/ CNCS (B)] (în colaborare cu Al. Simon).
370. *Semnificația anului 1918 pentru istoria românilor – câteva considerații*, în „Din modernitate spre contemporaneitate. Studii istorice dedicate lui George Căpăianu la împlinirea vârstei de 75 de ani”, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2017, p. 180-195.
371. *Premisele Marii Uniri (privite dinspre românii de la răsărit de Carpați)*, în „Memoria”, revistă editată de Fundația Culturală Memoria, nr.98-99 (1-2/2017), p. 8-15.
372. *Prefață, la „Ordinul uezuit și artele figurative – Cazul transilvan (secolele XVII-XVIII)”*, de Cristian Alexandru Damian, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2017, p. 7-11.
373. *Mihai Viteazul și Transilvania*, în „Arhivele Bistriței, Anul II, Fascicula 1 (5), Mihai Viteazul, apărător al creștinătății”, coordonator Mircea Gelu Buta, Presa Universitară Clujeană, 2017, p. 11-40.
374. *Professor Declan Kiberd*, în „Transylvanian Review”, vol. XXVI, No. 2, Summer 2017, p. 73-75.
375. *Ioan Lupuș și Transilvania*, în „Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate românească”, anul XI, nr. 7, iulie 2017, p. 8-10.
376. *Petru Rareș și biserica românilor din nordul Transilvaniei*, în „Orizonturi medievale și moderne în istoria românilor. Economie, societate, politică, cultură, istoria științei, în onoarea profesorului Demir Dragnev”, Academia de Științe a Moldovei, Biblioteca Științifică Centrală „Andrei I. Lupan”, Institutul de Istorie, Chișinău, 2016, p. 359-365.
377. *How the Romanians Say It, in the People's Words: Romanian Words in Latin Transylvanian Documents*, în „Worlds in Change: Church Union and Crusading in the Fourteenth and Fifteenth Centuries” (Transylvanian Review, vol. XXV, supplement no. 2, 2016; Writings on History, Philosophy and Culture), Romanian Academy, Center for Transylvanian Studies, Cluj-Napoca, 2016 (coord. Sorin Șipoș, Dan Octavian Cepraga), p. 7-17.
378. *Eminescu și Transilvania (sau Elogiul culturii naționale)*, în „Memoria”, revistă editată de Fundația Culturală Memoria, nr.97 (4/2016), p. 16-23.
379. *Din nou despre noțiunea de religio romana, prezentă într-un document transilvănean de la 6 iunie 1574*, în „Revista istorică”, Serie nouă, tomul XXV, Nr. 3-4, mai august 2014, p. 231-245.
380. *Istoria românilor – sursă de inspirație în creația poetică a lui George Coșbuc*, în Arhivele Bistriței, Anul I, Fascicula 4, „Cu gândul la George Coșbuc”, Presa Universitară Clujeană, 2016, p. 33-43.
381. *Transilvania și Marea Unire din 1918 – reflecții istorice*, în „Buletinul Bibliotecii Române. Studii și documente românești”, Serie nouă, vol. IV (XXV), Freiburg i. Br., Germania, 2017, p. 24-33.
382. *Banatul ca țară românească în Evul Mediu*, în volumul „In honorem Magistri Păun Ion Otiman 75”, volum îngrijit de prof. univ. dr. Crișu Dascălu, prof. univ. dr. Doina Bogdan-Dascălu, prof. univ. dr. Vasile Goșa și conf. univ. dr. Ioan David, Academia Română-Filiala Timișoara, Editura DAVID PRESS PRINT, Timișoara, 2017, p. 85-93.
383. *„Cum îi zic românii, în vorbirea poporului”: toponimie și onomastică locală în documente latine transilvănene*, în „Exercițiul scrierii în Transilvania medievală și premodernă / Literacy Experiences concerning Medieval and Early Modern Transylvania”, volum editat de Susana Andea, Adinel Ciprian Dincă, Argonaut Publishing (Cluj-Napoca), Symphologic Publishing (Catineau), 2017, p. 90-104.
384. *Meseria de istoric la începutul mileniului al treilea*, în volumul *Între pasiune și profesie. Istoriografia românească la început de mileniu*, Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Oana Mihaela Tămaș (coordonatori), Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017, p. 25-34.
385. *Românii în Europa de-a lungul istoriei; între Occidentul latin și Orientul bizantin*, în volumul „Uniunea Europeană în contextul unei lumi în schimbare. Fundamente istorice, valori, instituții, politici”, Nicolae Păun (coordonator), Editura Academiei Române, București, 2017, p. 27-39.

386. *Marele Război și destinul românilor în Europa*, în „Mărturii din Războiul cel Mare. Grafică din colecțiile Cabinetului de Stampe al Bibliotecii Academiei Române (catalog de expoziție)”, Biblioteca Academiei Române, București, 5-31 octombrie 2017.
387. *Românismul cumpătat și bine gândit cred că are un viitor extraordinar*, în „Întoarcerea la românism”, de Nicolae Melinescu, Editura Cetatea de Scaun, 2017, p. 12-27.
388. *Linirea din 1918 și sensurile sale istorice*, în „Arhivele Bistriței, Anul II, Fascicula 4 (8), Alexandru Vaida-Voevod”, coordonator Mircea Gelu Buta, Presa Universitară Clujeană, 2017, p. 7-16.
389. *Nuove testimonianze veneziane sui Principati romeni agli inizi del XVI secolo*, în „Venezia e l'Europa Orientale tra il tardo Medioevo e l'Età moderna”, a cura di Grigore Arbore Popescu și Cristian Luca, Atti del Convegno Internazionale Venezia, Palazzo Franchetti – Palazzo Correr, 23-24 aprile 2015, Antiga Edizioni, 2017, p. 193-203.
390. *Trecutul românilor – trepte spre modernitate*, capitolul 5, în „Curioaște România. Retrospectivă 2007-2013”, coordonator general Acad. Iulian Văcărel, Partea a II-a, „Istoria la zi, populația, coordonate de mediu și teritoriale”, Editura Academiei Române, București, 2016, p. 99-151.
391. *La Grande Guerre et le destin de la Roumanie en Europe*, în vol. „Penser l'Europe. Séminaire international, XV-ème édition: „Bientôt un siècle depuis la fin de la Première Guerre Mondiale: Qu'est-ce que l'Europe a appris de son histoire?, 29 septembre – 1 octobre 2016, Bucarest – Roumanie”, p. 86-89.
392. *Reflectarea trecutului românilor în presa contemporană*, în „Tradiții ale presei religioase din România”, volum coordonat de Carmen Țăgșorean și Ilie Rad, Presa Universitară Clujeană, 2017, p. 37-47.
393. *Clujul și Reforma protestantă în secolul al XVI-lea*, în „Modernizare economică, socială și spirituală în Europa Est-Centrală. În onoare Prof. Univ. Dr. Csucsujá István”, Argonah, Cluj-Napoca, 2017, p. 22-39.
394. *Ovidiu și barbarii din Pont*, în „Răzbușunarea barbarilor. 2000 de ani fără Ovidiu la Tomis”, ed. Dorin Popescu și Liviu Franța, Editura Ideea Europeană, București, 2017, p. 135-140.
395. *La città di Cluj e la Riforma protestante nel XVI secolo*, în „Transylvanian Review”, vol. XXVI, No. 3, Autumn 2017, p. 16-37.
396. *Laudatio*, în „Transylvanian Review”, vol. XXVI, No. 3, Autumn 2017, p. 72-75.
397. *Gânduri despre Sătmăr și despre Vasile Lucaciu*, în „Părintele Vasile Lucaciu în revista sătmăreană Eroii neamului”, vol. îngrijit de Voicu Șichet, Editura Academiei Române, București, 2017, p. 19-24.
398. *Moldova și Episcopia Vadului în secolele XIV-XVII*, în „Analele Bucovinei”, Anul XXIV, nr. 1 (48), Editura Academiei Române, București, 2017, p. 5-12.
399. *Petru Rareș și biserica românilor din nordul Transilvaniei – scurte considerații*, în „Magistrul. Omagiu Părintelui Academician Mircea Păcurariu – 85 de ani de viață”, Editura Andreiana/Astra MUSEUM, Sibiu, 2017, p. 399-408.
400. *The Discrimination of Romanians in Transylvania in the 16th Century: Considerations on the Concept of Nation*, în „Echoes from the Troubled Past”, eds. Sorin Șipoș, Ioan-Aurel Pop, Dan Octavian Cepraga, Ion Gumenăi, Adriana-Cecilia Neagu, Transylvanian Review, vol. XXVI, supplement no. 2, Cluj-Napoca, 2017, p. 15-26.

VII. Lucrări de popularizare, în reviste de cultură, ziare și alte periodice (selecție)

1. *Ioan Lupas*, în „Napoca universitară”, nr. 5, 1977;
2. *1848 și procesul de evoluție a ideii de unitate națională*, în „Napoca universitară”, nr. 5-6, 1978;
3. *Vasile Coldiș tribun național*, în „Napoca universitară”, nr. 3, 1978;
4. *Formarea statului național român unitar*, în „Echinox”, nr. 10-11-12, 1978;
5. *Perpetua Linie*, în „Echinox”, nr. 1, 1979;
6. *Enciclopedia și scrisul istoric*, în „Echinox”, nr. 5, 1979;
7. *Concepția și metoda istoricului*, în „Napoca universitară”, nr. 2, 1979;
8. *Permanența unei cercetări istorice: evul mediu transilvan*, în „Napoca universitară”, anul VI, nr. 9-12, 1979 (colab. cu Ioan Lamperdean);

9. *Matei Basarab – cititor de cultură românească*, în "Îndrumător bisericesc", 1982, Cluj-Napoca, p. 259-263;
10. *Pulsul energetic al unei națiuni*, în "Echinox", nr. 5-6, an XV, 1983, p. 3 și 5;
11. *Moldova în epoca întemeierii*, în "Tribuna", nr. 28 (1386), 14 iulie, 1983, anul XXVII, p. 6;
12. *Semnificația națională a răscolului*, în "Familia", an 20, nr. 10, 1984;
13. *Supplex Libellus Valachorum*, în "Steaua", nr. 3, anul 36, 1985;
14. *Domnilor, de ce pretindeți lucruri care nu vă aparțin?*, în "Adevărul în libertate", 1990, an II, 26 ianuarie, nr. 28;
15. *Încă o carte despre Transilvania a academicianului David Prodan*, în "Vatra românească", nr. 11, mai, 1991, p. 9;
16. *Câteva observații privind istoria medievală a Transilvaniei*, în „Steaua”, 1992, an 53, nr. 10, p. 7-10;
17. *Clujul și statuia regelui Matia Corvinul*, în „Adevărul de Cluj”, 6-7 aprilie 1996 (neseminat);
18. *Clujul și statuia regelui Matia Corvinul*, în „Adevărul de Cluj”, 6-7 aprilie 1996 (neseminat);
19. *Prefață la lucrarea lui Ioan M. Bota. „Începuturile culturii scrise în limba română”*, Cluj-Napoca, 1999, p. 7-10;
20. *Dincolo de o antifiteză*, în „Dilema”, 20-26 oct. 2000, an VIII, nr. 401, p. 11;
21. *Evocare /Pompiliu Teodor/*, în "Tribuna", serie nouă, dec. 2001, an XIII, nr. 49-52, p. 3-4;
22. *Când s-a creat linia Huntington (I)*, în „Magazin istoric”, 34, nr. 7, 2001, p. 17-20;
23. *Când s-a creat linia Huntington (II)*, în „Magazin istoric”, 34, nr. 8, 2001, p. 69-73;
24. *Autonomii și instituții românești în Transilvania evului mediu (I)*, în „Magazin istoric”, 36, nr. 4, 2002, p. 33-36;
25. *Autonomii și instituții românești în Transilvania evului mediu (II)*, în „Magazin istoric”, 36, nr. 5, 2002, p. 39-43;
26. *Centrul de Studii Transilvane*, în "Magazin istoric", 36, nr. 3, 2002, p. 62-63;
27. *Mai multe descălecatări și o controversă*, în „Magazin istoric”, 36, nr. 6, 2002, p. 33-38;
28. *Cititorile românești transilvănene în opera lui Virgil Vătășianu*, în „Academica”, 12, nr. 1, 2002, pp. 24-26;
29. *Univers urban*, în „Tribuna”, serie nouă, 1-15 nov. 2002, an I, nr. 4, p. 3;
30. *Etnogeneza românilor – dincolo de aspectul enigmatic și miraculos*, în „Columna”, anul IV, nr. 13-14-15-16 (ianuarie-decembrie), 2003, pp. 8-10;
31. *Sfântul Scaua despre români în secolul al XVI-lea*, în „Tribuna”, 16-31 ianuarie 2003, serie nouă, an II, nr. 9, p. 12-13;
32. *Un gând de ziua Sfântului Andrei și de Ziua Națională*, în "Columna", anul IV, nr. 13-14-15-16 (ianuarie-decembrie) 2003, pp. 1-2;
33. *Tratatul de istorie a românilor, o amplă și necesară sinteză, în dezbaterile cercetătorilor*, în „Curierul Național”, nr. 3767, ediția 1, 19 iulie 2003;
34. *Ștefan cel Mare între omagiere și interpretare – dezbateri cu participarea unor istorici români de pe ambele maluri ale Prutului*, în „Contrafort”, 3-4 (113-114), martie-aprilie, 2004, p. 1-2;
35. *Gânduri despre Ștefan cel Mare*, în "Columna", an V, 2004, nr. 17-18 (ianuarie-iunie), p. 1-3;
36. *Opinii despre statutul cunoașterii istorice*, în "ID – Idei în dialog", nr. 1, octombrie, 2004, p. 14-16;
37. *Prefața. Un gând despre o carte*, în vol. "Mănăstireni și Mănăstirea Românească. Satul sufletului meu", coord. G. A. Gânscă, Cluj-Napoca, Studia, 2005, p. 18-21;
38. *Incorectitudine și discriminare*, în „Ziua”, 25 iulie 2005;
39. *Mărturie mincinoasă*, în „România literară”, an 38, nr. 30, 3-9 august 2005, p. 14;
40. *Românii "luptă nu atât pentru păstrarea neatinasă a vieții cât a limbii"*, în "Columna", anul VI, nr. 23-24 (iulie-decembrie), 2005, p. 2-3;
41. *"Uniunea trainică" dintre cnezii și nobilii români bănățeni*, în "Columna", anul VII, nr. 27-28 (iulie-decembrie), 2006, p. 2-3;
42. *Iancu de Hunedoara și moștenirea sa*, în "Columna", anul VII, nr. 25-26 (ianuarie-iunie), 2006, 3-5;
43. *Personalitatea lui Iancu de Hunedoara*, în suplimentul "Tribunei" (serie nouă, anul V, nr. 1-2, 1-15 decembrie 2006), intitulat "Tribuna educațional", nr. 4, 2006, p. 1-2;
44. *Un portret din două secvențe...*, în „Cultura”, an II, 27 (79), 22 iunie 2006, p. 19;
45. *Trecutul interpretabil, glisant...*, în „Cultura”, an II, 17 (69), 13 aprilie 2006, p. 15-16;

46. *Dragonii*, în „Jurnalul Național”, ediție de colecție, 16.03.2006;
47. *Un cinema de festival*, în „Circuito cinema” (Veneția), anno XX, n. 5, maggio 2006;
48. *Tentația istoriei sau despre Feleac în context universal*, în „Tribuna”, serie nouă, anul V, nr. 103, 15-31 decembrie 2006, p. 8;
49. *La festa nazionale della Romania nel contesto europeo*, în „Contatto. Cultura, informazione, attualità, arte, turismo, lavoro”, novembre-dicembre 2006, anno IV, n. 21, pp. 8-9;
50. *Premessa*, în „Maki Nakamura. Poetica dell'ascolto”, a cura di Claudio Giumelli, Caleidoscopio Edizioni, 2007, 148 p;
51. *Teresa Ferro (1956-2007)*, în „România literară”, nr. 26/6 iulie 2007, p. 20;
52. *Padova-Cluj: Contatto. La Romania visitata da Francesco Peghin e Aurel Pop*, în „Contatto. Cultura, informazione, attualità, arte, turismo, lavoro”, gennaio/febbraio 2007, anno V, n. 22, pp. 16-17;
53. *L'Istituto romeno di cultura di Venezia*, în „Sette giorni”, supplemento del no. 298, 4 iunie 2007;
54. *Manifestări și conflicte cu substrat etnic petrecute în Transilvania, în jurul anului 1600. O "farsă" din august 1600 sau cum se transformă o glumă în tragedie*, în „Columna 2000”, serie nouă, anul IX, nr. 33-34 (ianuarie-iunie), 2008, p. 45-46;
55. *Il dilemma dei Rom in Europa*, în „Il giornale di Vicenza”, venerdì 20 giugno 2008, anno 62, nr. 169, p. 1, 79;
56. *Quando "zingari" voleva dire schiavi*, în „Il giornale di Vicenza”, venerdì 20 giugno 2008, anno 62, nr. 169, p. 7;
57. *Numele și destinul istoric al României*, în „Tribuna”, serie nouă, anul VII, 1-15 decembrie 2008, nr. 150, p. 3, 18;
58. *Câlnic – semnificația unui nume*, în „Curierul de Câlnic”, nr. 3, iunie 2008, p. 5;
59. *A fi român în secolul al XXI-lea este altceva decât era la 1800 sau la 1900 ori chiar la 1960*, în „Cultura”, serie nouă, nr. 11 (165), 20 martie 2008, p. 15-16;
60. *Strategia repudierii culturii naționale*, în „Cultura”, serie nouă, anul III, nr. 32 (186), 14 august 2008, p. 1, 6-7;
61. *Sărbătoarea națională* (editorial), în „Cultura”, serie nouă, anul III, nr. 47 (201), 4 decembrie 2008, p. 1, 8-9;
62. *Un destin istoric*, în „Revista româno-americană”, seria a II-a, nr. XVI-XVII, iulie-decembrie 2008, p. 206-215;
63. *De numele Hunedoreștilor... (partea I)*, în „Magazin istoric”, anul XII, serie nouă, nr. 11 (500), noiembrie 2008, p. 15-18;
64. *Familia Hunedoreștilor de la nume la renume* în „Magazin istoric” (București), serie nouă, XLII, nr. 12 (501), decembrie 2008, pp. 27-32;
65. *Specificul stăpânirilor românești în țara (districtul) Hațegului în prima decadă de domnie a regelui Matia Corvinul*, în Supliment „Tribuna”, Documenta nr. 8/2008, serie nouă, anul VII, 16-31 octombrie 2008, nr. 147, p. III;
66. *Istoricii invocă la Cluj antecedentele Europei unite*, în „Orașul”, an IV, n3. 15 (3/2009), p.5.
67. *Instituții românești în viziune postmodernă*, în „Cultura”, serie nouă, anul IV, nr. 7 (211), 19 februarie 2009, p. 6-7;
68. *Demolarea trecutului (I)*, în „Cultura”, serie nouă, anul IV, nr. 8 (212), 26 februarie 2009, p. 5;
69. *Demolarea trecutului (II)*, în „Cultura”, serie nouă, anul IV, nr. 9 (213), 5 martie 2009, p. 3;
70. *Postfață la Istoria Transilvaniei, vol. III*, în „Cultura”, serie nouă, anul IV, nr. 9 (213), 5 martie 2009, p. 19;
71. *Încălcarea deliberată a legii (III)*, în „Cultura”, serie nouă, anul IV, nr. 10 (214), 12 martie 2009, p. 8;
72. *Funcționarea ICR-urilor, între lege și tocmeală (IV)*, în „Cultura”, serie nouă, anul IV, nr. 11 (215), 19 martie 2009, p. 6;
73. *Funcționarea ICR-urilor între bugetul aprobat și cel dat (V)*, în „Cultura”, serie nouă, anul IV, nr. 12 (216), 26 martie 2009, p. 5;
74. *„Acțiuni și valori de vârf” (VI)*, în „Cultura”, serie nouă, anul IV, nr. 13 (217), 2 aprilie 2009, p. 5;
75. *Teresa Ferro sau amintirea unei Doamne a culturii românești*, în „Limba română”, an LVII, 2008, nr. 2, aprilie-iunie, p. 229-232;
76. *ICR, erudiția și bursierii români din Italia (VII)*, în „Cultura”, serie nouă, anul IV, nr. 14 (218), 9 aprilie 2009, p. 5;

77. *Programe culturale românești în lume (VIII)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 15 (219), 16 aprilie 2009, p. 7;
78. *Brandul de țară la Bienala de la Veneția (IX)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 16 (220), 23 aprilie 2009, p. 4;
79. *Programul "global" al ICR (X)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 17 (221), 30 aprilie 2009, p. 6;
80. *Admonestări și interdicții culturale (XI)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 18 (222), 7 mai 2009, p. 5;
81. *Institutul Cultural Român și Street Art (XII)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 19 (223), 14 mai 2009, p. 6;
82. *Ancantizarea programatică a culturii românești (XIII)*, în "Cultura", serie nouă, anul IV, nr. 20 (224), 21 mai 2009, p. 6;
83. *Între Occidentul latin și Orientul bizantin, I*, în "Magazin istoric", anul XLIII, serie nouă, nr. 8 (509), august 2009, p. 5-10;
84. *Clujul și Universitatea la ceas aniversar*, în "Orașul. Revistă de cultură urbană", anul IV, nr. 14 (2/2009), p. 22-23;
85. *Cum s-a făcut România: un gând pentru Unire*, în "Academica. Revistă editată de Academia Română", nr. 1-2, ianuarie-februarie, 2009, anul XIX, nr. 219-220, p. 11-13;
86. *Între Occidentul latin și Orientul bizantin, II*, în "Magazin istoric", anul XLIII, serie nouă, nr. 9 (510), septembrie 2009, p. 33-39;
87. *De numele Hunedoreștilor, (III)* în "Magazin istoric", anul XLIII, serie nouă, nr. 1 (502), ianuarie 2009, p. 66-70;
88. *De numele Hunedoreștilor, (IV)* în "Magazin istoric", anul XLIII, serie nouă, nr. 2 (503), februarie 2009, p. 37-42;
89. *Despre numele românilor și al țării (țărilor) lor (I)*, în „Magazin istoric”, anul XLIV, serie nouă, nr. 4 (517), aprilie 2010, p. 5-9;
90. *Despre numele românilor și al țării (țărilor) lor (II)*, în „Magazin istoric”, anul XLIV, serie nouă, nr. 5 (518), mai 2010, p. 18-22;
91. *Criza scrisului istoric sau criza conștiinței publice?*, în „Punctul critic. Trimestrial de diagnoză socială, politică și culturală”, București, 2010, p. 11-19;
92. *Eminescul meu*, în "Academica", anul XX, 2010, nr. 1-2 (231-232), p. 9-12;
93. *Liviu Maior, portret de istoric*, în "Tribuna", serie nouă, anul IX, 2010, nr. 194, p. 17;
94. *Eminescul meu*, în "Acasă. Periodic cultural", anul III, 2010, nr. 1 și 2 (9-10), p. 12-14;
95. *Românii din Transilvania în Secolul Luminilor*, în "Orașul. Revistă urbană de cultură", anul V, 2010, nr. 17-18, p.17-19;
96. *Congresul internațional al istoricilor*, în „Magazin istoric”, anul XLIV, serie nouă, nr. 11(524), noiembrie 2010, p. 13;
97. *Cum au trăit românii cu ungurii, sașii și secuii*, în „Magazin istoric”, anul XLIV, serie nouă, nr. 12 (525), decembrie 2010, p. 5-9;
98. *Ziua de 24 ianuarie - semnificații istorice actuale*, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 1-2 (ianuarie-februarie), anul XXI, 2011, 243-244, p. 11-12;
99. *Români, secu, unguri, sași, în Transilvania medievală*, în "Magazin istoric", anul XLV, serie nouă, nr. 1 (526), ianuarie 2011, p. 45-49.
100. *Despre celălalt, cu mai multă sau mai puțină dragoste*, în "Magazin istoric", anul XLV, serie nouă, nr. 2 (527), februarie 2011, p. 52-56.
101. *Dimitrie Cantemir despre destiul poporului român*, în „Orașul. Revistă de cultură urbană”, nr. 20, an V, 2011, p. 19-22;
102. *Secvențe din viața românilor și secuilor în Evul Mediu*, în „Cultura”, nr. 24 (329), 2011 (23 iunie);
103. *Românii și puterea în Regatul Ungariei medievale (secolele XIII-XIV)*, în „Cultura”, nr. 25 (330), 2011 (30 iunie);
104. *Lectori salutem!*, Prefață la volumul Georgetei Fodor, "Destine comune: viața femeilor între public și privat. Tața Românească, Moldova și Transilvania – secolele XV-XVII", Ed. Argonaut, Cluj-Napoca, 2011, p. 9-11.

105. *Spre cinstire și neuitare...*, în „MARAMUREȘ – Vatră de istorie milenară – volumul VII”, Editura „Dragos Vodă”, volum coordonat de Vasile Iuga de Săliște, Cluj-Napoca, 2011, pp. 21-23.
106. *Caragiale și Transilvania sau mesajul patriotic al unui scriitor clasic*, în „Caiete critice”, nr. 6 (296) / 2012, pp. 12-20.
107. *Vasile Pârvan/2. Il profetico “spiritus rector” dell’Università romena di Cluj-Napoca*, în “Orizzonti culturali italo-romeni. Orizonturi culturale italo-române”, nr. 12, decembrie 2012, anno II – ISSN 2240-9645, www.orizontur.culturale.ro
108. *Auctori et lectori salusem!*, Prefață la volumul lui Cristian Florin Bota, “Odinioară în Vințu de Jos”, Ed. ALTIP, Alba-Iulia, 2012, p. 9.
109. *Cultura națională și specificul național*, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 1 (ianuarie), anul XXIII, 2013, 267, p. 10-13;
110. *Amintirea lui Silviu Dragomir, la 125 de ani de la naștere*, în colaborare cu Sorin Șipoș, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 3 (martie), anul XXIII, 2013, 269, pp. 54-57.
111. *Cuvânt înainte*, în colaborare cu Konstantin V. Nikiforov, “Vecinătăți și ziduri. Români și ruși (secolele XVI-XXI)”, Lucrările sesiunii a XVII-a a Comisiei mixte a istoricilor din România și Federația Rusă, Constanța, septembrie 2012, Editura Cetatea de Scaun, 2013, Târgoviște.
112. *Limba noastră*, în “Magazin istoric”, anul XLVII, serie nouă, nr. 6 (555), iunie 2013, pp. 5-9.
113. *Academia Română și Transilvania – elogiul limbii române*, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 4 (aprilie), anul XXIII, 2013, 270, pp. 16-19.
114. *Cultura națională și specificul național*, în “Magazin istoric”, anul XLVII, serie nouă, nr. 9 (558), septembrie 2013, pp. 5-10.
115. *Prolog la elogiul lui Mario Vargas Llosa*, în „Steaua”, 2013, an LXIV, nr. 7-8, p. 18-19.
116. *Comunitatea egalilor*, Discurs la deschiderea anului academic 2013-2014 la Universitatea Babeș-Bolyai, în Revista Apostrof, Anul XXIV, nr. 10 (281), 2013, p. 4.
117. *Atentatul împotriva educației naționale și consecințele acestuia*, în „Cultura”, serie nouă, an VIII, nr. 41 (445), 7 noiembrie 2013, pp. 4-6;
118. *Istoricul României moderne*, în “Academica”, Revistă editată de Academia Română, 11, noiembrie 2013, anul XXIII, 277, pp. 14-15;
119. *Român și România (1)*, în “Magazin istoric”, anul XLVII, serie nouă, nr. 12 (561), decembrie 2013, pp. 5-9;
120. *Preludiul pentru un elogi*, în Revista Apostrof, Anul XXIV, nr. 12 (283), 2013, pp. 13-14.
121. *Câte ceva despre respectul pentru meserie, la cumpăna dintre ani!*, în Clujul Cultural, versiunea online, 19 ianuarie 2014.
122. *Român și România (2)*, în “Magazin istoric”, anul XLVIII, serie nouă, nr. 1 (562), ianuarie 2014, pp. 5-9;
123. *Lecția de românism a românilor de la răsărit (sau cum am devenit moldovean...)*, în Revista „ACADEMOS”, nr. 1 (32), 2014, pp. 101-108, ISSN 1857-0461.
124. *Lecția de românism a românilor de la răsărit (sau cum am devenit moldovean...)*, în Revista de Istorie a Moldovei, nr. 1, 2014, Chișinău, pp. 5-18, ISSN 1857-2012.
125. *Lecția de românism a românilor de la răsărit (sau cum am devenit moldovean...)*, în „Literatură și artă”, nr. 6 (357), 6 februarie 2014, p. 3.
126. *La aniversară: Mircea Mușu, transilvanul*, în „România literară”, an XLVI, nr. 6, 7 februarie 2014, p. 11.
127. *Eminescu și Transilvania (elogiul culturii naționale românești)*, în „SIGNEI”, nr. 8, februarie 2014, Satu Mare, pp. 3-8.
128. *Lecția de românism a moldovenilor*, în „Sunt român și limba mea-i română”, Ed. Litera, 2014, pp. 3-11.
129. *Eminescu și Transilvania. Elogiul culturii naționale românești*, în “Academica”, Revistă editată de Academia Română, 1-2, ianuarie-februarie 2014, anul XXIV, 279-280, pp. 13-17;
130. *Lecția de românism a românilor de la răsărit (partea I)*, în “Magazin istoric”, anul XLVIII, serie nouă, nr. 4 (565), aprilie 2014, pp. 5-9;
131. *Eminescu și Transilvania (sau Elogiul culturii naționale românești)*, în „Jurnalul literar”, serie nouă, an XXV, nr. 1-6, ianuarie-martie 2014, pp. 4-5.
132. *Lecția de românism a românilor de la răsărit (partea II)*, în “Magazin istoric”, anul XLVIII, serie nouă, nr. 5 (566), mai 2014, pp. 33-37;

133. *Contribuția transilvănenilor la fondarea Academiei Române*, în „Zilele Academice Clujene”, nr. 1, iunie 2014, editat de Asociația Ars Transsilvaniae România sub egida Academiei Române Filiala Cluj, p. 3.
134. *Timpul curge peste pietre*, în „Sinteza. Revistă de cultură și gândire strategică”, nr. 5, iunie 2014, p. 113.
135. *Românii – între Occidentul latin și Orientul bizantin*, în „Jurnalul Literar”, serie nouă, an XXV, nr. 7-12, aprilie-iunie 2014, p. 20.
136. *Hadrian Daicoviciu (1932-1984)*, în „Magazin istoric”, nr. 10, 2014.
137. *Dimitrie Cantemir, transilvăneanul*, în Revista Cultura, serie nouă, anul IX, nr. 44 (495), joi, 27 noiembrie 2014, pp. 28-29.
138. *Eminescu și străinii – o reconsiderare*, în revista Portal-Măiastra, anul X, nr. 4 (41) / 2014, ISSN:1841-0642, pp. 3-4.
139. *Un gând la o ceremonie...*, Cuvânt inaugural la ceremonia de acordare a titlului de *Doctor Honoris Causa* scriitorului António Lobo Antunes, în revista „Steaua literară, artistică și culturală”, anul LXV, nr. 9-10/2014, pp. 17-18.
140. *Silvia Kerim – istorie și film, adică viață...*, în revista „Steaua literară, artistică și culturală”, anul LXV, nr. 9-10/2014, pp. 97-98.
141. *Cânduri despre România*, în „Ora Nouă”, 15 octombrie 2014, <http://www.oranoua.ro/ioan-aurel-pop-ganduri-despre-romania/>.
142. *Dimitrie Cantemir și Transilvania*, în „Ora Nouă”, 26 noiembrie 2014, <http://www.oranoua.ro/ioan-aurel-pop-dimitrie-cantemir-si-transilvania/>.
143. *125 de ani după Mihai Eminescu*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 31-21 / 2014, anul VII, pp. 5-8.
144. *Maramureșul... intrând pe furie la moldoveni*, în „Convorbiri literare”, anul CXLVIII, nr. 12 (228), decembrie 2014, pp. 36-43.
145. *Wallachians and Dacians at the End of the 15th Century. Sources on Identity and Hegemony*, Revue Roumaine d'Histoire (București), LIII (2014), 1-2 (în colaborare cu Al. Simon).
146. *Raportul s-ar putea impune prin claritate, precizie și concizie*, în Sorin Ilișiu (coord.), „Apel pentru condamnarea totalitarismului comunist”, Editura Contemporaniul, București, 2014.
147. *Premisele istorice ale Mării Uniri*, în „Academica”, Revistă editată de Academia Română, 1, ianuarie 2015, anul XXV, 291, pp. 39-43;
148. *Eminescu și Transilvania*, partea I, în „Magazin istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 1 (574), ianuarie 2015, pp. 5-8;
149. *Eminescu și Transilvania*, partea II, în „Magazin istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 2 (575), februarie 2015, pp. 5-8;
150. *Numele nu garantează etnia nimănui*, în „Historia”, an XV, nr. 157, februarie 2015, pp.24-26.
151. *Ștefan Pascu. O evocare*, în „Magazin istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 4 (577), aprilie 2015, pp. 33-37;
152. *Centrul de Studii Transilvane*, în broșura Academiei Române Filiala Cluj-Napoca, pp. 32-34.
153. *Academia Română și vocația edificiului național*, în „Zilele Academice Clujene”, nr. 2, mai 2015, editat de Asociația Ars Transsilvaniae România, sub egida Academiei Române Filiala Cluj-Napoca, p. 3.
154. *Un gând despre o carte*, în „Signet”, publicație independentă de notes, poezie, proză, teatru și zoon, nr. 13, mai 2015, Satu Mare, pp. 1-2.
155. *Despre educația prin limbă și istorie (I)*, în „Clipa”, an VII, nr. 46, mai-iunie 2015, p. 1, continuare în pagina 7.
156. *Dintre sute de calarge...*, cuvânt înainte la volumul Nicolae Mocanu, Eugen Pavel (coordonatori), „Personalități ale Universității Babeș-Bolyai”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015, pp. 9-13.
157. *Cuvânt de deschidere* la ceremonia de acordare a titlurilor de Cetățeni de Onoare ai județului Cluj Altețelor Lor Regale Principesei Moșteritoare Margareta și Principelui Radu, în „Coroana de Oțel”, nr. 139, iulie-august-septembrie 2015, pp. 1-2.
158. *Transilvania și vocația europeană a României (I)*, în „Magazin istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 7 (580), iulie 2015, pp. 5-8;
159. *Lumina „cărții”*, în „Lumina din cuvinte – O antologie alcătuită de Irina Petraș”, Ed. Școala Ardeleana, Cluj-Napoca, 2015, pp. 120-124.

160. *Transilvania și vocația europeană a României (III)*, în „Magazin istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 8 (581), august 2015, pp. 5-9;
161. *Farmecul etimologilor sau istoria prin cuvinte*, în „România literară”, an XI.VII, nr. 40-41, 2 octombrie 2015, p. 13-15;
162. *Ad aeternam Universitatum gloriam*, cuvânt introductiv la volumul aniversar „Cluj-Viena / Klausenburg-Wien”, colecție sub egida Direcției Patrimoniu Cultural Universitar a Universității Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 2015, p. 7-8.
163. *Cu prețuire, la o aniversare... / With appreciation, for this anniversary*, cuvânt înainte la volumul Dana Bako, Iosif Marin Balog, Rudolf Gräf, Răzvan V. Mustață (coord.), „Economie și istorie. Dialog și interdisciplinaritate – In honorem Prof. univ. fr. Ioan Lumperdean, la împlinirea vârstei de 60 de ani”, Academia Română – Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015, p. 15-25.
164. *Grigore Maior – discipol și apărător fidel al moștenirii lui Ioan Inochentie Micu-Klein*, în Viorel Ciubotă, Vasile Rus (coord.), „Episcopul greco-catolic Grigore Maior la 300 de ani de la naștere”, Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare, 2015, p. 8-14.
165. *Cuvânt înainte la volumul lui Vlad Sebastian Rusu, „Evoluția urbanistică a Clujului interbelic”*, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015, p. 13-15.
166. *Confesiune, societate, identitate*, în „Academica”, Revistă editată de Academia Română, nr. 6-7, iunie-iulie 2015, anul XXV, 296-297, p. 24;
167. *Dobrogea, vocația mării...*, în „Tomisul Cultural”, anul II, nr. 5, octombrie-decembrie 2015, p. 2.
168. *Îndemn către cititor*, prefață la volumul Vasile Iuga de Săliște, „Monografie. Odești – 810 ani de atestare documentară. 1205-2015”, colecția Monographica nr. 15, Editura Dragoș Vodă, Cluj-Napoca, 2015, p. 5-7.
169. *Ne exhibăm ostentativ defectele, în loc să promovăm valorile*, în „Vitrăliu”, Periodic al Centrului Cultural Internațional „George Apostu”, Bacău, anul XXIII, nr. 1-2-3-4 (44), octombrie 2015, pp. 2-7.
170. *Reflecții polemice despre anul 1918 în istoria românilor (I)*, în „Magazin Istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 11 (584), noiembrie 2015, pp. 5-11;
171. *Reflecții polemice despre anul 1918 în istoria românilor (II)*, în „Magazin Istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 12 (585), decembrie 2015, pp. 5-10;
172. *Școala Ardeleană și națiunea română din Transilvania în Secolul Luminilor*, în „România literară”, anul XLVII, nr. 51-52, 4 decembrie 2015, pp. 23-26;
173. *Din nou despre noțiunea de Religio Romana, prezentă într-un document transilvănean de la 5 iunie 1574*, în „Revista istorică”, secțiunea *Minorități – confesiune și etnie*, tom XXV, 2014, nr. 3-4, p. 231-245;
174. *Prefață la volumul Sorin Șipoș „Silviu Dragomir – istoric”*, ediția a III-a adăugită, Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2015, p. 7-10;
175. *De ce este 1 Decembrie Ziua Națională a tuturor românilor*, în Revista Clipa, an VII, nr. 48, decembrie 2013, p. 4.
176. *Să cunoaștem adevărul*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, anul X, nr. 35 (2015), p. 9-11.
177. *Cuvânt de prețuire, la o aniversare...*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, anul X, nr. 35 (2015), p. 26-27.
178. *O evocare...*, cuvânt înainte la volumul Ana Maria Stan, Mihai Teodor Nicoară (coordonatori), „Personalități ale Universității Babeș-Bolyai – Ștefan Pascu”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015, p. 9-16.
179. *Eminescu și neprietenii țării sale și ai poporului român*, în „Tribuna învățământului”, anul LXVII, nr. 1325 (3205), 18-24 ianuarie 2016, p. 1, 10, disponibil și online la adresa <http://www.tribunainvatamantului.ro/eminescu-si-neprietenii-tarii-sale-si-ai-poporului-roman/>.
180. *Cuvânt către cititor*, în Romulus Cârdea, „Studii și articole”, Editura Academiei Române, București, 2015, p. 7-9.
181. *O evocare prin vorbe și fapte antologice*, în Revista Apostrof, Anul XXVII, nr. 1 (308), 2016, p. 16.
182. *Cuvântul Rectorului Acad. Ioan-Aurel Pop la întâlnirea cu publicul a lui Mircea Cărtărescu*, în Auditorium Maximum al Universității Babeș-Bolyai, publicat în Revista Apostrof, Anul XXVII, nr. 2 (309), 2016, p. 14.
183. *Pompiliu Teodor – o vocare prin vorbe și fapte antologice*, în Corina Teodor (coord.), „Pompiliu Teodor și lumea prin care a trecut”, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2016, p. 210-216.

184. *Prinos de recunoștință. Mitropolie și Mitropolit*, în Pr. Vasile Stanciu (coord.), „Mitropolitul Andrei – un dar al Transilvaniei”, Editura Renașterea, 2016, p. 57-60.
185. *Marea Unire și Sărbătoarea Națională*, în Revista „Academica”, nr. 11-12, noiembrie-decembrie, 2015, anul XXV, 301-302, p. 10-14.
186. *Academia Română și Transilvania – elogiul limbii române*, în Emil Burzo și Marius Porumb (editori), „Cercetarea academică clujeană. Tradiție și performanță”, Ed. Academiei Române. Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2016, p. 21-25.
187. *Moștenirea Italiei (a romanității) pentru omenire*, în Revista „Orașul”, anul XI, nr. 37 (2016), p. 5-6.
188. *Ce sunt românii?*, în „Contemporanul”, anul XXVII, nr. 4 (769), aprilie 2016, p. 13.
189. *Literatura oferă „zborul gândului”*, în „Q Magazine”, aprilie 2016, http://www.qmagazine.ro/ziua-interna%C8%9Bional%C4%83-a-c%C4%83r%C8%9Bii-ioan-aurel-pop-literatura-ofer%C4%83-%E2%80%9Ezborul-gandului%E2%80%9D_274061.html.
190. *Cuvântul Rectorului*, în Revista Apostrof, anul XXVII, nr. 2 (309), 2016, p. 14.
191. *Horia Bădescu – Zborul găștei sălbatice sau fresca unei lionii...*, în „Steaua”, anul LXVII, nr. 3/2016, p. 31-32.
192. *Moștenirea Italiei (a romanității) pentru omenire*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 37 (2016), anul XI, p. 5-6.
193. *Profesorul Viorel Faur – prin istoria locală spre cea națională și universală*, în Antonio Faur, Radu Romînașu (coordonatori), „Perseverență și devoțiune în căutarea adevărului istoric. Omagiu profesorului și istoricului Viorel Faur la împlinirea vârstei de 75 de ani”, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2016, p. 11-15. Publicat și în Antonio Faur (coordonator), „Opinii ale contemporanilor despre activitatea științifică, culturală și politică a profesorului Viorel Faur”, Editura Universității din Oradea, 2016, p. 137-142.
194. *Despre fondarea și rațiunea de a fi a Academiei Române – la 150 de ani de existență*, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 4-5 (aprilie-mai), anul XXVI, 2016, 306-307, p. 83-88.
195. *Un element definitoriu al identității românești*, în „Contemporanul”, anul XXVII, nr. 5 (770), mai 2016, p. 12.
196. *Reflecții despre trecut și despre istorie*, în „Magazin Istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 8 (593), august 2016, p. 5-9;
197. *Nevoia de sat*, în „Cronica Satului Desești”, an I, nr. 1, august 2016, p. 5-6.
198. *Perspectiva Universității Babeș-Bolyai (IBB) din Cluj-Napoca asupra României educate*, cu David, Daniel, în „Market Watch”, nr. 186, iulie-august 2016, p. 14-16.
199. *Argument pentru Transilvania sufletului meu...*, revista „Vatra veche”, Serie veche nouă* Anul VIII, nr. 8(92), august 2016, p. 62.
200. *Cuvânt înainte*, la „Întoarcerea din iad”, Aly Steinmetz, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2016, p. 7-15.
201. *Academia Română la 150 de ani de la înființarea sa*, în „Jurnalul literar”, serie nouă, an. XXVII, nr. 13-18, iulie-septembrie 2016, p. 1, 18.
202. *Meseria de istoric la începutul mileniului al treilea*, în „Destine literare”, anul 9, nr. 79-82, iul.-oct. 2016, p. 235-237.
203. *Alexandru Lapedatu – istoric și universitar clujean*, în „Academica. Revistă editată de Academia Română”, nr. 9 (septembrie), anul XXVI, 2016, 311, p. 5-7.
204. *Nicolae Bocșan, un om dedicat oamenilor de ieri și de azi*, în „Magazin Istoric”, anul XLIX, serie nouă, nr. 10 (595), octombrie 2016, p. 33-36;
205. *Des réflexions sur un manuel unique d'éducation européenne*, în caietul seminarului internațional „Penser l'Europe”, ediția a XIV-a, București, 2-4 octombrie 2015, p. 132-139.
206. *Alexandru și Ion Lapedatu*, în „Gemenii Lapedatu. Istorie și finanțe/The Lapedatu Twins. History and Finances”, album istoric bilingv susținut de Fundația „Lapedatu”, Editura Oscar Print, București, 2016, p. 20.
207. *Cultura*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 1 (545), 13 octombrie 2016, p. 9.
208. *Ce este Transilvania*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 2 (546), 20 octombrie 2016, p. 10.
209. *Transilvania în Antichitate: sigiliul Romei sau formarea poporului român*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 3 (547), 27 octombrie 2016, p. 6.

51

210. *A fi român: la începutul mileniului al treilea – sau imnul nostru întru ialinitate*, în „Vitaliu”, anul XXIV, nr. 45, octombrie 2016.
211. *Ce este Transilvania*, în „Vatra veche”, Anul VIII, nr. 10 (94), octombrie 2016, p. 58.
212. *Principatul autonom al Transilvaniei (1541-1688)*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 4 (548) 3 noiembrie 2016, p. 8.
213. *Elogiul unor gesturi*, în „Zbor pe loc. Antologia Corbii Albi 2015”, Editura Világhírnév, Cluj-Napoca, 2016, p. 203-205.
214. *„Oda bucuriei” redișia*, în „Zbor pe loc. Antologia Corbii Albi 2015”, Editura Világhírnév, Cluj-Napoca, 2016, p. 205-206.
215. *Elogiul matematicianului apărător al latinei, cuvânt înainte la Solomon Marcus și comentarii săi, „Odiseea limbii latine”*, Editura Spandugino, București, 2016, p. 11-19.
216. *Românii și România în Marele Război al Întregirii*, în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, An VII, Nr. 51, Octombrie-Noiembrie 2016, p. 1, 6.
217. *De la Revoluția din 1848-1849 la regimul dualist austro-ungar*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 3 (549) 10 noiembrie 2016, p. 10.
218. *Pledoarie pentru cultura din școală*, în Revista Apostrof, anul XXVII, nr. 11 (318), 2016, p. 10-11.
219. *Satul și statul, sau țărani și România*, în Cronica Satului Desești, an I, nr. 2, decembrie 2016, p. 8-9.
220. *Marea Linire și Sărbătoarea Națională*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 8 (552) 1 decembrie 2016, p. 7-9.
221. *Brândul etnic al românilor sau prin ce sunt românii români*, în Revista Signet, nr. 14, p. 1-6.
222. *Atentatul împotriva educației naționale și consecințele acestuia*, în „Curtea de la Argeș”, anul VII, nr. 12(73), decembrie 2016, p. 3-6.
223. *Miturile naționale și educația românilor prin istorie*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 9 (553) 8 decembrie 2016, p. 10.
224. *Meseria de istoric la începutul mileniului al treilea*, în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, an VII, nr. 52, decembrie 2016, p. 6.
225. *Fundația Culturală Carpatica și revista de cultură urbană Orașul la ceas aniversar*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 39-40/2016, anul XI, p. 10-13.
226. *Despre educația prin limbă și istorie (I)*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 10 (554) 15 decembrie 2016, p. 6.
227. *George Coșbuc și Evul Mediu (poetic) românesc*, în „Contemporanul”, nr. 12, decembrie 2016, p. 15-16.
228. *Despre educația prin limbă și istorie (II)*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 11 (555) 22 decembrie 2016, p. 7.
229. *Despre educația prin limbă și istorie (III)*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 12 (556) 29 decembrie 2016, p. 10.
230. *The Great War and Romania's Fate in Europe*, în „Revue Roumaine d'Historie”, Tome LV, 2016, nr. 1-4, Janvier-Décembre, p. 55-59.
231. *Minunea numită Roma*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 1 (557) 3 ianuarie 2017, p. 9.
232. *Statul roman*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 2 (558) 12 ianuarie 2017, p. 5.
233. *Roma și „barbarii” sau Ovidius în Pont*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 3 (559) 19 ianuarie 2017, p. 7.
234. *Ovidiu și limba geșilor*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 4 (560) 26 ianuarie 2017, p. 5.
235. *Iași, Capitala Renașterii Naționale*, fragmente din discursul rostit pe 14.12.2016 la ședința festivă a Academiei Române, Filiala Iași, organizată cu prilejul aniversării a 100 de ani de la mutarea capitalei României la Iași, Curierul de Iași, nr. 474, 26 ianuarie – 1 februarie 2017, p. 8.
236. *Transilvania, starea noastră de veghe (VI)*, în „Vatra veche”, Serie veche nouă, Anul IX, nr. 1(97), ianuarie 2017, p. 51.
237. *Meseria de istoric la începutul mileniului al treilea*, în „Tomisul cultural”, Anul IV, nr. 10, februarie 2017, p. 2.
238. *Ce este romanizarea?*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 5 (561) 2 februarie 2017, p. 8.
239. *Condițiile romanizării*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 6 (562) 9 februarie 2017, p. 7.
240. *Dacii și romanii*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 7 (563) 16 februarie 2017, p. 6.

241. „Miracolul românesc”, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 8 (564) 23 februarie 2017, p. 8.
242. *Transilvania, starea noastră de veghe (VII)*, în „Vatra veche”, Serie veche nouă* Anul IX, nr. 2(98) februarie 2017, p. 48.
243. *Marta Petreu și reconstituirea memoriei ocultate*, în Revista Apostrof, anul XXVIII, nr. 1 (320), 2017, p. 6-7.
244. *Limba ca mărturie a existenței străromânilor*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 9 (565) 2 martie 2017, p. 7.
245. *Vigoarea latinității în lume*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 10 (566) 9 martie 2017, p. 5.
246. *Conservarea etnonimului „romani” numai la români*, în „Cultura”, anul X, seria a III-a, nr. 11 (567) 16 martie 2017, p. 6.
247. *Transilvania, starea noastră de veghe (VIII)*, în „Vatra veche”, Serie veche nouă* Anul IX, nr. 4 (100) aprilie 2017, p. 63.
248. *Mărturi străine despre unitatea și identitatea românilor (I)*, în „Magazin Istoric”, anul L, serie nouă, nr. 4 (601), aprilie 2017, p. 5-9;
249. *Ovidiu și barbarii din Pont*, în „Vitrăliu”, Periodic al Centrului Cultural Internațional „George Apostu”, Bacău, anul XXV, nr. 46, aprilie 2017, p. 4-6.
250. *Din nou despre identitatea națională*, în „Curtea de la Argeș”, anul VIII, nr. 4 (77), aprilie 2017, p. 3-4.
251. *Identitatea națională prin cultură*, în Cronică Satului Desești, an II, nr. 3, aprilie 2017, p. 8-9.
252. *Mărturi străine despre unitatea și identitatea românilor (II)*, în „Magazin Istoric”, anul L, serie nouă, nr. 5 (602), mai 2017, p. 5-9, 32.
253. *Noica despre inginerul Ion I.C.Brătianu – constructorul de țară*, în „Cotidianul”, nr. 420 (5627), luni, 17 iulie 2017, p. 14.
254. *Alte gânduri despre România*, în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, an VIII, Nr. 53, Martie 2017, p. 4.
255. *Răzvan Theodorescu sau cărturarul în Cetate*, în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, an VIII, nr. 54, Iunie 2017, p. 12-13.
256. *Prefață*, în vol. „Fotografii vechi din spațiul românesc păstrate în colecția de albume a sultanului Abdul Hamid al II-lea”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2017, p. 11.
257. *Recomandare editorială*, în volumul „Ierăstrăul. Moșie, cătun, cartier, parohie”, Editura Logos, București, 2017, p. 5-6.
258. *Ce-am învățat de la Titu Maiorescu*, în Revista Apostrof, anul XXVIII, nr. 6 (325), 2017, p. 18.
259. *Dreptul de a gândi la soarta României*, în Tribuna învățământului, Anul LXVIII • 1381 (3261) • 6 – 12 martie 2017, p. 1, 14.
260. *Ce credeau străinii de demult despre latinitatea românilor*, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 12 (568), 23 martie 2017, p. 5-7.
261. *Românii „și întreabă pe străini dacă știu să vorbească romana”*, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 13 (569), 30 martie 2017, p. 12.
262. *Un gând Maestrului Dinu Săraru...*, în vol. „O clip pentru Dinu Săraru. Scriitorului la 85 de ani”, Editura RAO, București, 2017, p. 191-194.
263. *Gândul cel bun de felicitare și recunoștință*, în volumul „Academicianului Horia Colan la 90 de ani: o sărbătoare a lumii academice clujene”, coord. Ioan Lăcătușu și Vasile Lechințan, Editura Eurocarpatica, Sf. Gheorghe, 2016, p. 83.
264. *Dezinformarea și centenarul Marii Uniri*, în Romanian Global News, 15 mai 2017, http://www.rgnpress.ro/rgn_17/categorii/analize-interviuri/24721-academicianul-ioan-aurel-pop-dezinformarea-l-centenarul-marli-uniri.html?jji=1502868886069.
265. *Despre identitatea românească*, în „Momente din Epopeea Unirii”, coord. Constantin Manolache, Editura Derința, Ploiești-Chișinău, 2017, p. 21-34.
266. *Trecutul ca patrimoniu național/universal*, în Buletinul Informativ al Uniunii Arhitecților din România, nr. 2, aprilie/iunie 2017, p. 20-25.
267. *Ovidiu și barbarii din Pont*, în „Vitrăliu”, Periodic al Centrului Cultural Internațional „George Apostu”, Bacău, anul XXV, nr. 46, aprilie 2017, pp. 4-6.
268. *România cum este și cum ar putea să fie...*, în „Contemporanul”, anul XXVIII, nr. 4 (781), aprilie 2017, p. 16.

269. Româniii „luptă nu atât pentru păstrarea neatinsă a vieții, cât a limbii”, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 14 (570), 6 aprilie 2017, p. 16.
270. Româniii „se fălesc că sunt romani”, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 15 (571), 13 aprilie 2017, p. 8.
271. Româniii din secolul al XVI lea știau povestea descălecatului dîntăi, de la Traian, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 16 (572), 27 aprilie 2017, p. 6.
272. MARTA PETRELU și reconstituirea memoriei oculate, în Revista Apostrof, Anul XXVIII, nr. 1 (320), 2017, pp. 6-7.
273. Innaul românesc întru latinătate – contribuții ale transilvănenilor, în „Memoria”, revistă editată de Fundația Culturală Memoria, nr. 04 (1/2016), p. 15-27.
274. Gînduri despre români și România în momente de cumpănă, în „Jurnalul Literar”, serie nouă, an XXVIII, nr. 17-18, aprilie-septembrie 2017, p. 1, 22.
275. Româniii „se socotesc urmași ai coloniștilor romani”, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 17 (573), 4 mai 2017, p. 5.
276. Româniii sunt cei mai vechi locuitori ai Transilvaniei și vorbesc latina, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 18 (574), 11 mai 2017, p. 6.
277. Româniii și italienii erau numiți la fel de către străini, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 19 (575), 18 mai 2017, p. 5.
278. Româniii „spun despre sine că sunt militarii de odinioară ai romanilor”, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 20 (576), 25 mai 2017, p. 6.
279. Țările Române, „populate de coloniile romane din timpul lui Traian”, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 21 (577), 1 iunie 2017, p. 5.
280. Nu am primit Transilvania cadoul, în „Lumina de Duminică”, serie națională, 4 iunie 2017, nr. 22 (597), anul XIII, p. 6-7.
281. Matia Corvin nu cerea traducător pentru a înțelege românește, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 22 (578), 8 iunie 2017, p. 5.
282. „Româniii sunt o seminție italică”, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 23 (579), 15 iunie 2017, p. 8.
283. „Moldovenii au aceeași limbă, aceleași obiceiuri și aceeași religie ca muntenii”, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 24 (580), 22 iunie 2017, p. 5.
284. Mircea Muthu și fața noastră Sud-Est Europeană, în „România literară”, anul XLIX, 9 iunie 2017, p. 13.
285. Transilvania, starea noastră de veghe (VII), în „Vatra veche”, serie veche nouă, anul IX, nr. 5 (101), mai 2017, p. 52.
286. Ionel Ilaiduc, la ceas aniversar, în „Contemporanul”, anul XXVIII, nr. 6 (783), iunie 2017, p. 20.
287. Latina este matricea italienei, românei, francezei și spaniolei, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 25 (581), ediția a II-a, 29 iunie 2017, p. 5.
288. Amintiri în relief cu Augustin Buzura, în „Cultura”, seria a III-a, nr. 26 (582), 20 iulie 2017, p. 9.
289. Documentele continuității – Transilvania, starea noastră de veghe (VIII), în „Vatra veche”, Serie veche nouă Anul IX, nr. (104) august 2017, p. 39.
290. Maramureșul între țările Țării, în „Magazin Istoric”, anul I, serie nouă, nr. 10 (607), octombrie 2017, p. 5-10, 18.
291. Amintiri în relief cu Augustin Buzura, în volumul „Întâlniri cu Augustin Buzura (anumte și postume)”, alcătuit și îngrijit de Angela Martin, Editura Institutului Cultural Român, București, 2017, p. 41-46.
292. Flogiul limbii române, în Revista Apostrof, anul XXVIII, nr. 9 (328), 2017, p. 10-11.
293. Argument pentru Transilvania sufletului meu..., în „Transilvania din cuvinte”, antologie dedicată Centenarului Marii Uniri, alcătuită de Irina Petraș, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017, p. 13-15.
294. Ce este Transilvania, în „Transilvania din cuvinte”, antologie dedicată Centenarului Marii Uniri, alcătuită de Irina Petraș, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017, p. 16-24.
295. Marea Unire și Sărbătoarea Națională, în „Transilvania din cuvinte”, antologie dedicată Centenarului Marii Uniri, alcătuită de Irina Petraș, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2017, p. 24-29.

296. *Pledoarie pentru școală și țară...*, în „Literatorul”, revistă fondată la 1880 de Al. Macedonski, serie nouă fondată la 1991 de Marin Sorescu, Anul XXVI, nr. 199-200, septembrie-octombrie 2017, p.1.
297. *Datoria cetățenilor României față de actul Marii Uniri*, în „Independența română”, revistă fondată în anul 1874, serie nouă, anul 3, nr. 32 – septembrie 2017, p. 1, 22.
298. *Biserica – veghetor al binetui*, în „Lumina de Duminică”, 1 octombrie 2017, nr. 39 (614), anul XIII, p. 12.
299. *Dezinformarea și centenarul Marii Uniri*, în „Jurnalul literar”, serie nouă, an XXVIII, nr. 7-18, aprilie-septembrie 2017, p. 20-21.
300. *1918-2018: Semnificația actuală a Marii Uniri (I)*, în „Astra dejeană”, Publicație editată de Despărțământul „Dr. Teodor Mihali” Dej al ASTRA, an 2017 – XXIV, nr. 1, p. 3-7.
301. *O istorie a românilor povestită prin poezie*, în „Sinteza. Revistă de cultură și gândire strategică”, nr. 46, Decembrie 2017, p. 68-71.
302. *Elogiul limbii române*, în Revista Apostrof, anul XXVIII, nr. 9 (328), 2017, p. 10-11.
303. *A lumii taină și reoclarea ei de sărbători...*, în Revista Apostrof, anul XXVIII, 2017, nr. 12 (331), p. 12.
304. *Unirea și Reunirea – povara istoriei noastre*, în „Reunirea. Realități – costuri – beneficii”, Dan Dungaciu, Petrișor Peiu, Litera, București-Chișinău, p. 7-10.
305. *Rezoluția Adunării Naționale de la Alba Iulia, din 18 Noiembrie/ 1 Decembrie 1918*, în „Vitrailu”, Periodic al Centrului Cultural Internațional „George Apostu”, Bacău, anul XXV, nr. 47, octombrie 2017, pp. 3-6.
306. *Elogiul limbii române*, în „Jurnalul literar”, serie nouă, an XXVIII, nr. 19-24, octombrie-decembrie 2017, p. 1, 20.
307. *Românii transilvăneni și pregătirea Marii Uniri*, în „Magazin Istoric”, anul L, serie nouă, nr. 12 (609), decembrie 2017, p. 9-12.
308. *Precizări privind Răzbiul informațional contemporan*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 42-43/2017, anul XI, p. 5-6.
309. *Dezinformarea și Centenarul Marii Uniri*, în „Orașul – revistă de cultură urbană”, nr. 42-43/2017, anul XI, p. 7-16.
310. *De la identități la identitate*, în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, an VIII, nr. 55, Octombrie 2017, p. 6-7.
311. *Documentele continuității – Transilvania, starea noastră de veghe (X)*, în „Vatra veche”, Serie veche nouă Anul IX, nr. 10 (106) octombrie 2017, p. 43.
312. *Documentele continuității – Transilvania, starea noastră de veghe (IX)*, în „Vatra veche”, Serie veche nouă Anul IX, nr. 11 (107) noiembrie 2017, p. 57.
313. *Fascinația Marii Uniri din 1918*, în „Contemporanul”, anul XXVIII, nr. 12 (789), decembrie 2017, p. 17-18.
314. *Documentele continuității – Transilvania, starea noastră de veghe (X)*, în „Vatra veche”, Serie veche nouă Anul IX, nr. 12 (108) decembrie 2017, p. 47.
315. *1918-2018: semnificația actuală a Marii Uniri*, în „Astra Dejeană”, An 2017 – XXIV, nr. 1, p. 3-7.
316. *Unirea din 1859 și românii din Transilvania*, în „Lumina de Duminică”, 28 ianuarie 2018, nr. 4 (630), anul XIV, p. 6.
317. *Documentele continuității – Transilvania, starea noastră de veghe (XI)*, în „Vatra veche”, Serie veche nouă Anul X, nr. 1 (109) ianuarie 2018, p. 45.
318. *Centenarul Unirii: Rezoluția Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia*, în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, an IX, nr. 56, Ianuarie-Februarie 2018, p. 1, 6.
319. *Aberații istorice și culturale în anul Centenarului*, în Revista Apostrof, anul XXIX, 2018, nr. 2 (333), p. 12.
320. *Discursul istoric și Centenarul unirii noastre*, în „România literară”, anul L, 23 februarie 2018, p. 14-15.
321. *Documentele continuității – Transilvania, starea noastră de veghe (XII)*, în „Vatra veche”, Serie veche nouă Anul X, nr. 2 (110) februarie 2018, p. 37.
322. *Unirea de la 1859 și românii din Transilvania*, în „Contemporanul”, anul XXIX, nr. 2 (791), februarie 2018, p. 22-23.
323. *Cuvânt*, în „Români de Centenar”, București, 2018, p. 186.

324. Rezoluția Adunării Naționale de la Alba Iulia, din 18 Noiembrie/1 Decembrie 1918, AmosNews.ro, 23 martie 2018, <http://www.amosnews.ro/rezolutia-adunarii-nationale-de-la-alba-iulia-din-18-noiembrie-1-decembrie-1918-2018-03-23>.

Referințe în dicționare, enciclopedii etc.:

1. Clujeni ai secolului 20. Dictionar esential, Cluj-Napoca, 2000.
2. Who's who in Romania, Bucuresti, 2002.
3. Dr. Dorina Rusu, Membrii Academiei Romane. Dictionar, editia a III-a, revazuta si adaugita, cu un cuvânt înainte de Academician Eugen Simion, Președintele Academiei Romane, Bucuresti, 2003, p. 661.
4. Dictionar enciclopedic, vol. V, O-Q, Editura Enciclopedică, 2004, p. 435 (sub voce).
5. Dan Fornade, Personalități clujene (1800-2007), Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2007 (sub voce).
6. Cristian Colceriu, Elite clujene contemporane – Cluj Contemporary Elites, Cluj-Napoca, Clear Vision, 2009, p. 803-832.
7. Cartea Seniorilor Cetății, micro-biografii ale Seniorilor Cetății, alcătuite de Constantin Mustăță, pentru edițiile 2009-2013 ale „Balului Operei”, organizat sub auspiciile Asociației Culturale „Pro Transilvania”, Editura Qual Media Cluj-Napoca, 2014, pp. 14-15.
8. Ionuț Tene, Un istoric austriac și-a lansat o carte la Cluj pentru care a devenit persona non-grata, în „Jurnalul românesc”, ziar independent al tuturor românilor din Austria, an I, nr. 4, 9 decembrie 2014, p. 6.
9. Academicianului Ioan Aurel Pop la împlinirea vârstei de 60 ani, autor Pr. Prof. univ. dr. Vasile Stanciu, în revista „Renașterea”, anul XXVI, serie nouă, ianuarie 2015, p. 4.
10. Sorin Șipoș, Academicianul Ioan-Aurel Pop și vocația cercetării, în „Familia română”, an, 16, nr. 3-4 (58-59), iulie-decembrie 2015, p. 88-94.
11. Constantin Buniș, Academicianul Ioan-Aurel Pop – rectorul, în în „Familia română”, an, 16, nr. 3-4 (58-59), iulie-decembrie 2015, p. 95.
12. Gurie Georgiu, Vivat, crescat, floreat!, în în „Familia română”, an, 16, nr. 3-4 (58-59), iulie-decembrie 2015, p. 96.
13. Virgil Bercea, Ioan-Aurel Pop – schiță de portret, în „Familia română”, an, 16, nr. 3-4 (58-59), iulie-decembrie 2015, p. 97-98.
14. Dorina N. Rusu, Marius Porumb, Stelian Mândruț, Membrii Academiei Române din Transilvania 1866-2016. Dictionar, Editura Academiei Române, Editura Mega, Bucuresti, 2016, p. 258-260.
15. Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Romane. Dictionar 1866-2016, editia a V-a, revăzută și adăugită, cu un cuvânt înainte de Academician Ionei-Valentin Vlad, Președintele Academiei Romane, Editura Academiei Române, București, 2016, p. 373-374.
16. Amintiri de la Șaguna, în „ASTRA”, Serie Nouă, Anul VIII (LI), Nr. 1-2 (349-350), Brașov, 2017, p. 30-35.
17. Sorin Șipoș, Academicianul Ioan-Aurel Pop și vocația cercetării, în „Familia română”, an, 16, nr. 3-4 (58-59), iulie-decembrie 2015, p. 88-94.

Recenzii despre lucrările autorului, referințe:

1. Nicolae Edroiu, Instituții medievale românești, în „Steaua”, nr. 11-12, 1992, an 43.
2. Cristian Luca, Ioan-Aurel Pop, Geneza medievală a națiunilor moderne (secolele XIII-XVI), Editura FCR, București, 1998, 231 p., în Anuarul Institutului de Istorie A. D. Xenopol din Iași, XXXVI, 1999, p. 230-231.
3. Dan Berindei, Ioan-Aurel Pop, Români și maghiari în secolele IX-XIV. Geneza statului medieval în Transilvania, Cluj-Napoca, 1992, 246 p., în Revue Roumaine d'Historie, 1997, juillet-decembre, nr. 3-4, p. 342-243.
4. Vasile Iechințan, Două istorii care se confruntă, în „Adevărul de Cluj”, 12-13 oct. 2002, an XIV, nr. 3628.

5. Ioan Scurtu, *Ioan Aurel Pop, Istoria, adevărul și miturile (Note de lectură)*, București, Editura Enciclopedică, 2002, 390 p., în „Revista istorică”, serie nouă, tomul XIII, 2002, nr. 1-2, ianuarie-aprilie, p. 280-284.
6. Ioan Scurtu, *Istoria, adevărul și miturile*, în „Adevărul literar și artistic”, 4 martie 2003, an XII, nr. 656, p. 11.
7. Marin Oprea, *O valoroasă lucrare despre istoria națiunii române în italiană: Una storia dei Romeni*, în „Adevărul de Cluj”, 21 iunie 2003, an XV, nr. 3836.
8. Sorin Șipoș, Barbu Ștefănescu, Mircea Morariu, *O carte în dezbatere: Istoria, adevărul și miturile (note de lectură) de Ioan-Aurel Pop*, Editura Enciclopedică, București, 2002, în „Familia”, seria V-a, an 39 (139), nr. 3-4 (449-450), martie-aprilie 2003, p. 40-48.
9. Alexandru-Florin Platon, *Despre istorie, adevăr și mituri. O replică d-lui Lucian Boia*, în „Contrafort”, ianuarie 2003, an X, nr. 1(99), p. 6.
10. Ion Toderașcu, *Istoria, adevărul și miturile (Note de lectură)*. Editura Enciclopedică, București, 2002, 390 p., în „Analele Științifice ale Universității Al. I. Cuza din Iași”, Istoric, tom. I, 2004, p. 270-273.
11. Tatiana Nicolescu, *Veneția și cultura română*, în „Ziarul de duminică”, 17 aprilie 2006.
12. Ion Alexandru Mizgan, „Din mâinile valahilor schismatici...”. *Românii și puterea în Regatul Ungariei Medievale (secolele XIII-XIV)*, Editura Litera Internațional, București, 2011, 381 p., în „Tabor. Revistă de cultură și spiritualitate româncască”, anul VIII, nr. 7, iulie 2014, pp. 84-89.
13. Alexandru Simon, *Cultural Diffusion and Religious Reformation in Sixteenth-Century Transylvania: How the Jesuits Dealt with the Orthodox and Catholic Ideas*, în „Transylvanian Review”, vol. XXIII, No. 2, summer 2014, pp. 148-149.
14. Sorin Șipoș, Dan Octavian Cepraga, Ion Gumenăi, *Tradiții istorice românești și perspective europene. În onorarea Academicianului Ioan-Aurel Pop*, Editura Universității din Oradea, Editura Universității de Stat din Moldova, Oradea-Chișinău, 2015.
15. Roxana Ivașca, *Academicianul Ioan-Aurel Pop seamănă sămânța cea bună în sufletele discipolilor*, în „OviDan – tineret și învățământ”, anul VI, nr. 61/173, 13 octombrie – 7 noiembrie 2015, p. 4, 10.
16. Mircea Gelu Buta, *O strălucită punere la punct*, în „Renașterea”, anul XXVII, serie nouă, aprilie 2016, 4 (312), p. 9.
17. Maria Vaida, *Ioan Aurel Pop în apărarea adevărului istoric*, în „Astra clujeană”, anul XII, nr. 1-2, 2016, p. 22-24.
18. Maria Bogdan, *Academicianul Ioan-Aurel Pop, lecție despre românism și românitate*, în Ziarul Floieștii, Nr. 1756, 25-31 august 2016, p.6.
19. Maria Vaida, *Lecția de istorie*, în revista Curtea de la Argeș, Anul VII, Nr. 9 (70), septembrie 2016, p. 24.
20. Angela Martin, *Ioan-Aurel Pop "Sunt unul dintre apărătorii ideii de națiune și al realității care a generat această idee"*, cartea *Ascensiuni interioare*, editura Școala Ardeleană, septembrie 2016, p. 193-208.
21. Ion Brad, *O carte-eveniment: Transilvania, starea noastră de veghe*, de Ioan-Aurel Pop, în „Flacăra lui Adrian Păunescu”, anul XVI, nr. 33 (761), 16-22 septembrie 2016, p. 7.
22. *Istoria, o formă de cunoaștere apreciată, respectată și prețuită și, în primul rând, studiată*, în „Ziarul Lumina”, nr. 199 (3492), Anul XII, Seria regională, 27 august 2016, p. 3A.
23. Daniel Cristea-Enache, *O țară de țări*, în „România Literară”, nr. 46, octombrie-noiembrie 2016, p. 10, http://www.romlit.ro/o_ar_de_ri.
24. Horia Bădescu, *Transilvania, starea noastră de veghe*, în Revista Steaua, anul I.XVII, nr. 10 (816), octombrie 2016, pr. 42-43.
25. Marta Petreu, *Sentimentul transilvănean al istoriei (Ioan-Aurel Pop, Transilvania, starea noastră de veghe. Cuvânt înainte de Mircea Muthu. Cluj-Napoca: Școala Ardeleană, 2016)*, în Revista Apostrof, anul XXVII, 2016, nr. 12 (319).
26. Săluc Horvat, *Identitate istorică românească – între realitate și ficțiune*, în „Nord Literar”, Anul XV, nr. 2 (165), februarie 2017, p. 5.
27. Gheorghe Pârja, *Despre identitatea istorică a românilor*, în Graiul Maramureșului, Serie nouă, Anul XXIX, nr. 8189, 11 martie 2017, p. 6.
28. Magda Ursache, *Controverse privind felul de a fi român*, în Contemporanul, Anul XVIII, Nr. 4 (205), aprilie 2017, p. 70-72, 83.
29. Magdalena Vaida, *Academicianul Ioan-Aurel Pop, la Dej*, în „Astra Dejeană”, An 2017 – XXIV, nr. 1, p. 8.

Interviuri:

1. „Ioan-Aurel Pop: Secolul nostru – un secol al națiunilor” (I), de Sorin Șipoș, în „Crișana Plus”, 23 septembrie 1994, p. 8.
2. „Ioan-Aurel Pop: Secolul nostru – un secol al națiunilor” (II), de Sorin Șipoș, în „Crișana Plus”, 30 septembrie 1994, p. 8.
3. „Transilvania nu se poate studia nicăieri mai bine decât la ea acasă”, interviu în „Glasul Maramureșului”, Baia Mare, partea I în nr. 127/03.09.1997.
4. „Transilvania nu se poate studia nicăieri mai bine decât la ea acasă”, interviu în „Glasul Maramureșului”, Baia Mare, partea a II-a în nr. 132/10.09.1997.
5. Gheorghe Pârja, *Un spirit tânăr printre nemuritori*, în „Graiul Maramureșului”, serie nouă, anul XIII, nr. 3558, 10 decembrie 2001.
6. „Europa unită va fi o Europă a națiunilor”, interviu de Radu Constantinescu, în „Ziarul de duminică”, nr. 115, 30 august 2002, p. 1, 3.
7. „Istoricul nu are voie să mintă deliberat”, interviu cu I. Maxim Danciu, în „Tribuna”, serie nouă, 1-15 decembrie 2002, an I, nr. 6, p. 4-5.
8. „O școală fără complexe provinciale”, interviu de Sorin Șipoș, în „Familia”, seria V-a, an 39 (139), nr. 3-4 (449-450), martie-aprilie 2003, p. 36-40.
9. „Cred că identitatea națională va exista și după intrarea în Uniunea Europeană”, interviu cu N. Brânda, în „Crișana”, 6 martie 2003, an XIV, nr. 3665, p. 10-11.
10. „Istiuto Romeno di Venezia – o ilustră moștenire care onorează și obligă”, interviu de Dorina N. Rusu, cu Ioan-Aurel Pop, membru corespondent al Academiei Române, în „Academica”, nr. 12, martie 2003, anul XII, 149, p. 26-27.
11. „O punte de legătură între două culturi” (interviu cu Ioan-Aurel Pop, realizat de Daria Filimon), în „Ziarul de duminică”, nr. 182, 16 ianuarie 2004, p. 1, 3.
12. „Eu continui să cred...”, convorbire cu Ioan Barbu la Veneția, în „Curierul literar și artistic”, Râmnicu Vâlcea, an IV, nr. 45, decembrie 2005, p. 24.
13. „Dialoguri europene”, interviu cu dr. Ioan-Aurel Pop, directorul IRCCU din Veneția, de Pusa Roth, în „Radio Romania”, nr. 125, 16-22 aprilie 2007, p. 28-29.
14. „Romanii nu trebuie să aibă complexe”, interviu realizat de Irina Airinei și Marius Grozea, în „Cronica Romana”, an XIII, nr. 4119, serie nouă, vineri 21 iulie 2006, p. 7.
15. „Românii nu-și prea știu propria istorie... Dar nici pe cea a altor popoare nu o știu”, interviu de Iolanda Malamen, în „Ziua”, nr. 4082, 9 noiembrie 2007.
16. „Sunt un căutător al echilibrului”, convorbire cu prof. Ioan-Aurel Pop, de Elena Solunca Moise, în „Curentul”, 23 noiembrie 2007.
17. „Prin vocație, prin istoric, prin forța destinului său, Brașovul este o capitală a României”, interviu acordat lui Daniel Drăgan, în „ASTRA”, seria nouă, an III (XLII), nr. 14 (301), ianuarie 2008, p. 16-17.
18. „Europa unită va fi o Europă a națiunilor”, interviu în cartea lui Radu Constantinescu, „Clujul în ritm de vals imperial. Interviuri”, Cluj-Napoca, 2009, pp. 272-275.
19. „Steaua noastră e vie încă și luminează, deși n-o prețuim cum se cuvine și ne facem că n-o vedem câteodată”, interviu realizat de Rodica Lăzărescu, în „ProSaeculum”, anul XII, nr. 3-4, 15 aprilie – 1 iunie 2013, pp. 37-41.
20. „Sunt unul dintre apărătorii ideii de națiune și al realității care a generat această idee”, Ioan-Aurel Pop în dialog cu Angela Martin, în „Cultura. Fundația Culturală Română”, serie nouă, anul VIII, nr. 24 (428), joi 11 iulie 2013, pp. 16-19.
21. „Când lumina lumii venea încă de la Răsărit...”, interviu realizat de Preot Ion Alexandru Mizgan, în „Lumea credinței”, magazin ilustrat, nr. 4 (129), aprilie 2014, pp. 63-66.

22. „Este o crimă să ironizezi studenții, să îi îndepărtezi pentru toată viața de sufletul profesorilor”, interviu realizat de Cătălin Hopulele, în „Opinia studentescă”, anul XL, 27 octombrie – 2 noiembrie 2014, Iași, nr. 491, pp.8-9.
23. „În toată Europa, orașe precum Iașul și Clujul sunt cele mai bune locuri pentru studiu”, interviu realizat de Cătălin Hopulele, în „Ziarul de Iași”, luni, 27 octombrie 2014, nr. 251 (7132), p. 4.
24. „Cei doi nemți care au unit România. După aproape un veac de la Marea Unire, „Iohannis închide cercul deschis de Ferdinand I”, interviu realizat de Remus Florescu în „Adevărul”, 1 decembrie 2014, http://adevarul.ro/locale/cluj-napoca/interviu-exclusiv-cei-doi-nemti-unit-romania-aproape-veac-marea-unire-iohannis-inchide-cercul-deschis-ferdinand-i-1_547b3027a0eb96501e3a71d0/index.html.
25. „Presa românească din Diaspora are și va avea un rol fundamental în păstrarea valorilor de acasă”, interviu realizat de Ionuț Tene, în „Jurnalul românesc”, an I, nr. 5, 22 decembrie 2014, pp. 16-17.
26. „Moștenirea habsburgică a Ardealului. De ce e Transilvania altfel: «Aici este o Europă în miniatură»”, interviu realizat de Florina Pop, în „Adevărul”, http://adevarul.ro/locale/cluj-napoca/mostenireahabsburgica-ardealului-e-transilvania-e-altfel-aici-europa-miniatura-1_54df326a448c03c0fd99b24f/index.html, 14 februarie 2015.
27. „Trebuie să dispară ideea că profesorul e stăpân”, interviu realizat de Laurențiu Ungureanu, în „Weekend Adevărul”, 27 aprilie 2015, http://adevarul.ro/educatie/universitar/interviu-acadioan-aurel-pop--rectorul-universitatii-babes-bolyai-trebuie-dispara-ideea-profesorul-estapan-1_5538f5cddcfe376e357aa6fc/index.html.
28. „O celebritate academică de rang european și mondial”, interviu realizat de Mihai Morăraș, în „Universitatea de Stat din Moldova”, Galeria Personalităților, 28 aprilie 2015, nr. 9 (165), p. 1.
29. „Despre educația prin limbă și istorie (I)”, interviu publicat în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, an VII, nr. 46, iunie 2015, p. 5.
30. „În această mie de ani, oamenii au trăit ghidați de supunere, ierarhie, privilegiu și credință”, interviu realizat de Iulian Boldea, în „România literară”, nr. 30, anul XLVII, 24 iulie 2015, pp. 12-13.
31. „Istoria – o odă a bucuriei de a trăi”, interviu realizat de Elena Solunca, în „Contemporanul – ideea europeană”, anul XXVI, nr. 7 (760), iulie 2015, pp. 28-29.
32. „Universitatea înscamnă competiție”, interviu realizat de Augustin Păunoiu, în Ziarul Lumina, vineri, 2 octombrie 2015, nr. 226 (3223), anul XI, seria națională, p. 5.
33. „Despre educația prin limbă și istorie (II)”, interviu publicat în Revista Clipa – magazinul actualității culturale românești, an VII, nr. 47, septembrie 2015, p. 5.
34. „Unirea trebuie să fie mai mult decât o speranță, trebuie să fie o certitudine”, interviu realizat de Ilie Gulca, în Jurnal de Chișinău, anul XVI, nr. 37 (1443), 25 septembrie 2015, p. 4-5.
35. „Avem ambiția de a oferi pieței muncii specialiști foarte buni”, interviu publicat în revista România Competitivă, supliment al revistei Piața financiară, nr. 9, septembrie 2015, p. 5-8.
36. „De ce este 1 Decembrie Ziua Națională a tuturor românilor?”, interviu publicat în „Ora nouă”, <http://www.oranoua.ro/ioan-aurel-pop-de-ce-este-1-decembrie-ziua-nationala-a-tuturor-romanilor/> 2 decembrie 2015.
37. „Ziua de 1 Decembrie este ora astrală a României”, interviu realizat de Ion Longin Popescu, în „Formula As”, anul XXV, nr. 1195 (48), 10-17 decembrie 2015, p. 3;
38. „Unirea de la 1859 s-a făcut pe baza unei realități: națiunea română”, interviu realizat de Oana Rusu, în „Lumina de duminică”, nr. 3 (527), anul XII, 24 ianuarie 2016, p. 1, 6-7.
39. „Universitatea nu poate exista fără mediul de afaceri”, interviu realizat de Remus Basalić, în „Viața liberă”, <http://www.viata-libera.ro/prima-pagina/74973-interviu-cu-academicianul-ioan-aurel-pop-universitatea-nu-poate-exista-fara-mediul-de-afaceri>.
40. „Printr-o finanțare mai bună vom fi și în Top 500 Shanghai”, interviu realizat de Marius Tătar, în Ziua de Cluj, 15 februarie 2016, <http://ziuadeclj.realitatea.net/educatie/rectorul-ubb-ioan-aurel-pop-printr-o-finantare-mai-buna-vom-fi-si-in-top-500-shanghai-interviu-145016.html>.
41. „Este necesară publicarea pe site-urile universităților a tezelor de doctorat”, interviu realizat de Petre Bădică, în România Liberă, 29 februarie 2016, <http://www.romanialibera.ro/societate/educatie/interviu-ioan-aurel-pop-este-necesara-publicarea-pe-site-urile-universitatilor-a-tezelor-de-doctorat-408543>.

42. „UBB privește către viitor”, interviu realizat de Oana Cristea Grigorescu, 7 martie 2016, <http://radiocluj.ro/2016/03/07/ubb-priveste-viitor/>.
43. „Doctoratele ar trebui date doar la universități de elită”, interviu realizat de Remus Florescu, în Adevărul, marți, 15 martie 2016, nr. 7504, publicat și online sub titlul „Studentul nu mai distinge Asia de Europa. Îți spune: «Caut imediat pe laptop». E o rusine! O să ajungem să nu ne mai folosim mîntea”, http://adevarul.ro/ocale/cluj-epoca/rector-ul-ubb-cluj-studentul-nu-ma-distinge-asia-europa-iti-spune-caut-imediat-laptop-e-rusine-ajungem-nu-mai-folesim-mintea-1_56e6d1ee5ab8550cb8d67780/index.html.
44. „Elita este acum în letargie sau în rălăcire!”, interviu realizat de Ruxandra Iurezean, în Revista Sinteza, <http://revistasinteza.ro/elita-este-acum-letargie-sau-ratacior/>.
45. „Primăvara pragheză. 48 de ani de când tancurile sovietice au invadat Cehoslovacia”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, luni, 22 august 2016, <http://www.evz.ro/primavara-de-la-praga-cca-ce-sa-intamplat-in-1968-poate-fi-comparat-cu- ceea-ce-se-intampla-acum-cu-ucraina.html>.
46. „72 de ani de când România a întors armele împotriva Germaniei”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, marți, 23 august 2016, <http://www.evz.ro/23-august-1944-72-de-ani-de-cand-romania-a-ntors-armele-impotriva-germaniei-in-id-douca-razboi-mondial-maresalul-ari-fonescu-este-un-criminal-de-razboi-pentru-ca-invingatorii-fac-regulile.html>.
47. „Nimic despre Facebook, foarte mult despre istorie”, interviu realizat de Bogdan Stanciu, în Transilvania Reporter, joi, 1 septembrie 2016, <http://transilvaniareporter.ro/actualitate/interviu-cu-rectorul-ubb-joan-aurel-pop-nimic-despre-facebook/>.
48. „Educație înseamnă să știi cine ești și încotro te îndrepti”, interviu realizat de Augustin Păunoiu, în Lumina de duminică, nr. 36 (560), anul XII, serie națională, duminică, 11 septembrie 2016, p. 6-7.
49. „România, încotro?”, interviu realizat de Florin Saiu, în Caiete critice, nr. 7/2016, p. 20-38.
50. „Rolul cultural și social al Academiei Române (I)”, interviu realizat de Vasile Bănescu, în „Contemporanul”, anul XXVII, nr. 10 (775), octombrie 2016, p. 14-15.
51. „Rolul cultural și social al Academiei Române (II)”, interviu realizat de Vasile Bănescu, în „Contemporanul”, anul XXVII, nr. 11 (776), noiembrie 2016, p. 15-16.
52. „Țara suntem noi toți și noi o facem așa cum este”, interviu realizat de Gabriela Zamora, în „Ziarul Lumina”, nr. 264 (3557), anul XII, seria națională, vineri, 11 noiembrie 2016, p. 4-5.
53. „Decidenții politici nu sunt oameni de stat! Ei se gândesc la sine, nu la prosperitatea acestei țări”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, joi, 12 ianuarie 2017, <http://www.evz.ro/decidentii-politici-nu-sunt-oameni-de-stat-1.html>.
54. „România este încă un stat vulnerabil, fiindcă nu este și nici nu va fi o mare putere!”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, vineri, 13 ianuarie 2017, <http://www.evz.ro/revolta-intelectualilor-interviu-cu-academicianul-joan-aurel-pop.html>.
55. „RUSIA lui PUTIN recuperează treptat IMPERIUL de odinioară”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, marți, 17 ianuarie 2017, <http://www.evz.ro/revolta-intelectualilor-interviu-cu-academicianul-joan-aurel-pop-1.html>.
56. „Fără UE, Clujul și România ar fi bălțit în sărăcie, mediocritate, izolare”, interviu realizat de Marius Avram în Transilvania Reporter, marți, 17 ianuarie 2017, <http://transilvaniareporter.ro/esenta/rectorul-ubb-academicianul-joan-aurel-pop-tara-ue-clujul-si-romania-ar-fi-baltit-in-saracie-mediocritate-izolare/>.
57. „Ce înseamnă ADEVĂRUL și care este legătura acestuia cu DUMNEZEU?”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, miercuri, 25 ianuarie 2017, <http://www.evz.ro/ce-inseamna-adevarul-si-care-este-legatura-acestuia-cu-dumnezeu.html>.
58. „Democrația este cel mai sfânt mesaj pe care avem obligația să îl transmitem generațiilor viitoare”, interviu realizat de Florin Saiu, în Evenimentul Zilei, miercuri, 1 februarie 2017, <http://www.evz.ro/academicianul-joan-aurel-pop-democrația-este-cel-mai-sfant-mesaj.html>.
59. „Combaterea plagiatului nu trebuie să fie facultativă!”, interviu realizat de Vladimir Adrian Costea, în Europunkt, marți, 7 februarie 2017, <http://europunkt.ro/2017/02/07/interviu-cu-academicianul-joan-aurel-pop-rector-ul-universitatii-babe-bolyai-combaterea-plagiatului-nu-trebuie-sa-fie-facultativa/>.

60. „Fără complexe, despre istoria noastră”, interviu realizat de Augustin Păunoiu, în Lumina de duminică, nr. 6 (581), anul XIII, serie națională, duminică, 12 februarie 2017, p. 6-7.
61. „DIALOG cu sufletul deschis. Prof. Ioan Aurel Pop: Da, împrejurările de nesiguranță, de marasm, de impunere a dreptului forței din acest moment seamănă cu cele din 1938-1940! Eu cred încă în forța rațiunii acestui popor, care trebuie să se trezească”, interviu realizat de Mihai Șomănescu, în ActiveNews, luni, 20 februarie 2017, <http://www.activenews.ro/cultura-istorie/DIALOG-cu-sufletul-deschis-Prof-Ioan-Aurel-Pop-Da-imperejurarile-de-nesiguranta-de-marasm-de-impunere-a-dreptului-forței-din-acest-moment-seamana-cu-cele-din-1938-1940-Eu-cred-incea-in-forța-ratiunii-acestui-popor-care-trebuie-sa-se-trezeasca-141147>.
62. „Transilvania este ca o Europă în miniatură”, interviu realizat de Iulian Boldea, în Revista Apostrof, anul XXVIII, nr. 6 (325), 2017, p. 7-9.
63. „Să-i îndemnăm pe fii și fiicele românilor din Diasporă să vină la studii în Țara Mamă! Românii din alte țări știu să fie cei mai buni ambasadori ai noștri”, interviu realizat de Ionuț Țene, în „Jurnalul românesc”, an III, nr. 31, 2017, pp. 14-15.
64. „Istoria României face parte din ființa noastră, fiindcă este experiența noastră de viață comunitară”, interviu realizat de Augustin Păunoiu (preluat din ziarul „Lumina de duminică” – 12 februarie 2017), în „Rotonda valahă”, anul II, nr. 6, iulie-august-septembrie 2017, p. 167-169.
65. „Noi înșine suntem nemulțumiți, încrâncenați, dornici să ne luăm câmpii, autocritici până la autodesființare”, interviu realizat de Vladimir Adrian Costea, în Europunkt, miercuri, 14 iunie 2017, <http://europunkt.ro/2017/06/14/interviu-academicianul-ioan-aurel-pop-rector-al-universitatii-babes-bolyai-noi-insine-suntem-nemultumiti-incrancenati-dornici-sa-ne-luam-campii-autocritici-pana-la-autodesfiintare/>.
66. „Identitatea este felul e a fi și de a se simți împreună al românilor”, interviu realizat de Carmen Fărcașiu, în „Făcia”, ziar independent de Cluj, joi, 12 octombrie 2017, anul XXVIII, nr. 8174, p. 1, 4-5.
67. „Românii din Diaspora au contribuit major la Unire și înainte de 1918 și în anul 1918”, interviu realizat de Ionuț Țene în Diaspora azi, 16 octombrie 2017, <http://diasporaazi.ro/exclusiv-interviu-cu-acad-ioan-aurel-pop-romanii-din-diaspora-au-contribuit-major-la-unire-si-inainte-de-1918-si-in-anul-1918>.
68. „La ora actuală, România nu are un ideal public național”, interviu realizat de Augustin Păunoiu, în Lumina de duminică, nr. 47 (622), anul XIII, serie națională, duminică, 26 noiembrie 2017, p. 3.
69. „Fiecare generație vrea istoria sa”, interviu realizat de Tudor Petcu, în „Scriptor”, Anul IV, nr. 1-2 (37-38) ianuarie-februarie 2018, Iași, p. 75-79; <http://www.editurajunimea.ro/wp-content/uploads/2018/01/SCRIPTOR-1-2-2018.pdf>.
70. „Uitați-vă ce se întâmplă în Polonia, în Cehia, în Ungaria, cum reînvie aceste tradiții ale figurilor legendare, inclusiv prin școală. Militez pentru demnitate în afirmarea propriilor valori.”, interviu realizat de Ionuț Țene, în NapocaNews, februarie 2018, <http://www.napocanews.ro/2018/02/acad-ioan-aurel-pop-uitati-va-ce-se-intampla-in-polonia-in-cehia-in-ungaria-cum-reinvie-aceste-traditii-ale-figurilor-legendare-inclusiv-prin-scoala-militez-pentru-demnitate-in-afirmarea-proprii.html>.
71. „Elitele lipsă”, interviu realizat de George Damian, în Historice.ro, 21 februarie 2018, <https://historice.ro/lipsa-patriotismului-si-elitelor-cauzele-lipsei-de-entuziasm-pentru-centenarul-romaniei/>.
72. „De ce ar trebui românii să-l sărbătorească pe unul dintre cei mai importanți regi ai Ungariei”, interviu realizat de Remus Florescu, în Adevărul, 27 februarie 2018, http://adevarul.ro/locale/cluj-napoca/interviu-istoricul-ioan-aurel-pop-rectorul-ubb-cluj-trebuie-romanii-sa-l-sarbatoreasca-unul-cei-mai-importanti-regi-ungariei-1_5a9435d9df52022f75ffb4c9/index.html.
73. „Analfabetismul funcțional îi face pe tineri neadaptati și vulnerabili”, interviu realizat de Vladimir Adrian Costea, în Europunkt, 11 martie 2018, <http://europunkt.ro/2018/03/11/interviu-academicianul-ioan-aurel-pop-rector-al-universitatii-babes-bolyai-analfabetismul-funcțional-ii-face-pe-tineri-neadaptati-si-vulnerabili/>.